

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการส่งออกยางพาราทางถนน
ผ่านชายแดน จังหวัดสงขลา

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
คณะบริหารธุรกิจ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรังสิต
ปีการศึกษา 2564

**FACTORS AFFECTING THE PERFORMANCE OF NATURAL RUBBER
EXPORT BY ROAD TRANSPORT THROUGH
BORDER IN SONGKHLA PROVINCE**

**BY
PIYAKORN PORNPEERAWICH**

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF MASTER OF BUSINESS ADMINISTRATION
FACULTY BUSINESS ADMINISTRATION**

**GRADUATE SCHOOL, RANGSIT UNIVERSITY
ACADEMIC YEAR 2021**

วิทยานิพนธ์เรื่อง

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการส่งออกยางพาราทางถนน

ผ่านชายแดน จังหวัดสงขลา

โดย

ปิยากร พรพิริวิชญ์

ได้รับการพิจารณาให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยรังสิต

ปีการศึกษา 2564

ว่าที่ร้อยตรี ดร.กฤษณ์ ชาญกิจ
ประธานกรรมการสอบ

ผศ. ดร.พัฒน์ พิสิษฐเกษม
กรรมการ

ดร.นพพล สุวรรณทรัพย์
กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษา

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

(ผศ. ร.ต. หญิง ดร. วรณี สุขสาตร)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

15 พฤศจิกายน 2564

Thesis entitled

**FACTORS AFFECTING THE PERFORMANCE OF NATURAL RUBBER
EXPORT BY ROAD TRANSPORT THROUGH BORDER
IN SONGKHLA PROVINCE**

by

PIYAKORN PORNPEERAWICH

was submitted in partial fulfillment of the requirements
for the degree of Master of Business Administration

Rangsit University
Academic Year 2021

Acting Sub Lt. Puripat Charnkit, D.B.A.
Examination Committee Chairperson

Asst. Prof. Phat Pisitkasem, Ph.D.
Member

Noppadol Suwannasap, D.B.A.
Member and Advisor

Approved by Graduate School

(Asst.Prof.Plт.Off. Vanee Sooksatra, D.Eng.)
Dean of Graduate School

November 15, 2021

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้อย่างสมบูรณ์ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก ดร.นพพล สุวรรณทรัพย์ ในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักที่กรุณาให้ข้อคิดเห็นชี้แนะและให้คำแนะนำในการแก้ไขวิทยานิพนธ์ ด้วยความเอาใจใส่ เสียสละเวลาทุ่มเทให้กับผู้วิจัย และให้กำลังใจอย่างดียิ่ง ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณ จึงกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณว่าที่ร้อยตรี ดร.กฤษพัฒนา ชาญกิจ ประธานคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น และขอขอบพระคุณคณาจารย์คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรังสิตทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ประสบการณ์และให้คำแนะนำต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยในครั้งนี้

การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยตระหนักดีว่าวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะไม่เสร็จสมบูรณ์ได้เลย ถ้าขาดความกรุณาและความร่วมมือจากผู้เชี่ยวชาญในการทำวิจัยทั้ง 19 ท่าน ที่ได้ให้ความรู้และความคิดเห็น ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณมหาวิทยาลัยรังสิต ที่เป็นแหล่งเรียนรู้และประสิทธิ์ประสาทวิชาให้แก่ข้าพเจ้า และขอขอบพระคุณบิดา มารดา และทุกกำลังใจในครอบครัวที่ให้การสนับสนุนอย่างดียิ่งมาโดยตลอดการศึกษา

สุดท้ายนี้หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการส่งออกยางพาราทางถนนผ่านชายแดน จังหวัดสงขลา นับเป็นความยินดีอย่างยิ่งที่ได้ทำงานนี้ขึ้นมา และหากมีข้อผิดพลาดประการใด คณะผู้วิจัยต้องขออภัยไว้ ณ ที่นี้

ปิยากร พรพิริวิชญ์

ผู้วิจัย

6106635 : ปิยากร พรพิริวิชญ์
 ชื่อวิทยานิพนธ์ : ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการส่งออกยางพาราทางถนน
 ผ่านชายแดน จังหวัดสงขลา
 หลักสูตร : บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
 อาจารย์ที่ปรึกษา : ดร.นพพล สุวรรณทรัพย์

บทคัดย่อ

ยางพารานับว่าเป็นสินค้าเศรษฐกิจของโลกและเป็นสินค้าส่งออกที่สำคัญของประเทศไทย ซึ่งการส่งออกยางพาราทางถนนที่สำคัญของประเทศไทย ได้แก่ การส่งออกยางพาราไปยังประเทศ มาเลเซีย ผ่านชายแดนจังหวัดสงขลา งานวิจัยครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาสถานการณ์ ปัจจุบันในประเทศไทยที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการส่งออกยางพารา ผ่านจังหวัด สงขลา (2) ศึกษาปัจจัยด้านขนส่งที่ส่งผลกระทบต่อ การส่งออกยางพาราทางถนน ผ่านจังหวัด สงขลา และ (3) เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาศักยภาพปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ การส่งออกใน ด้าน การขนส่งยางพาราผ่านจังหวัดสงขลา ระหว่างหน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานภาคเอกชน งานวิจัยนี้ ใช้เดลฟายเทคนิค (Delphi technique) กลุ่มตัวอย่าง คือ เกษตรกร ผู้ผลิต ผู้ส่งออก และเจ้าหน้าที่รัฐ จำนวน 19 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ประกอบด้วยแบบสอบถามปลายเปิด และแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ เก็บข้อมูลจำนวน 2 รอบ และวิเคราะห์ข้อมูลโดย ใช้ค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์

ผลจากการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการส่งออกยางพาราทาง ถนนผ่านชายแดนจังหวัดสงขลา โดยมีค่ามัธยฐานอยู่ระหว่าง 4.00-5.00 และมีค่าพิสัยระหว่างควอ ไทล์ในช่วง 0-1 ประกอบด้วย 8 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านการผลิต ปัจจัยด้านสภาวะอุปสงค์ ปัจจัยกล ยุทธ์ โครงสร้างองค์กรและการแข่งขัน ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านการเมือง ปัจจัยด้านสังคม ปัจจัยด้านเทคโนโลยี และปัจจัยด้านระบบขนส่ง จากผลการวิจัยนี้ เกษตรกรผู้ผลิต ผู้ส่งออก และ เจ้าหน้าที่รัฐ สามารถใช้ปัจจัยทั้งหมดเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาศักยภาพปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ การส่งออกยางพาราทางถนนผ่านชายแดน จังหวัดสงขลา

(วิทยานิพนธ์มีจำนวนทั้งสิ้น 131 หน้า)

คำสำคัญ: ปัจจัยที่ส่งผลกระทบในการส่งออก, การขนส่งทางถนน, การส่งออกยางพารา

ลายมือชื่อนักศึกษา ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

6106635 : Piyakorn Pornpeerawich
 Thesis Title : Factors Affecting the Performance of Natural Rubber Export by Road
 Transport through Border in Songkhla Province
 Program : Master of Business Administration
 Thesis Advisor : Noppadol Suwannasap, D.B.A.

Abstract

Natural rubber is regarded as a global economic product as well as a significant Thai export. Natural rubber exports to Malaysia by road are the most common mode of transport through Songkhla Province's border. The objectives of this study were: (1) to study the present situation in Thailand impacting the performance of natural rubber export by road transport through border in Songkhla province; (2) to study the factors affecting the export of natural rubber by road transport through Songkhla Province; and (3) to establish ways to collaborate with government and private organizations to develop potential factors affecting exports in terms of natural rubber transport through Songkhla. This research was conducted using the Delphi method. The sample consisted of 19 experts who were farmers, producers, exporters, and government officials. Two rounds of questionnaires provided two sections: open-ended and 5-point rating scale. The data were analyzed by median and interquartile range.

The results found the factors affecting the performance of natural rubber export by road transport through border in Songkhla province showed the median between 4.00-5.00, and the interquartile range was 0-1. These factors consisted 8 factors. There were: (1) Factor Conditions (2) Firm Strategy, Structure and Rivalry (3) Demand Conditions (4) Economics (5) Politics (6) Society (7) Technology, and (8) Transports system. The results indicate that farmers, producers, exporters, and government officials can use the factors for developing potential of the rubber industry.

(Total 131 pages)

Keywords: Factors affecting exports, Road Transport, Natural rubber exports

Student's Signature Thesis Advisor's Signature

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญรูป	ช
บทที่ 1	
บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 คำถามงานวิจัย	5
1.3 วัตถุประสงค์งานวิจัย	5
1.4 ขอบเขตการวิจัย	6
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	9
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ	10
บทที่ 2	
แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการค้าชายแดน	11
2.2 ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับการค้าระหว่างประเทศ	19
2.3 ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับความสามารถในการแข่งขัน	23
2.4 องค์ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับอุตสาหกรรมยางพารา	30
2.5 เทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique)	39
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	48
บทที่ 3	
ระเบียบวิธีการวิจัย	56
3.1 รูปแบบการวิจัย	56
3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	57

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	57
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล	59
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล	60
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	64
4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการเก็บข้อมูล โดยการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง	64
4.2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการส่งออกยางพาราทางถนนผ่านชายแดน จังหวัดสงขลาโดยการเก็บแบบสอบถาม	84
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	97
5.1 สรุปผลการวิจัย	97
5.3 อภิปรายผล	102
5.3 ข้อเสนอแนะ	108
บรรณานุกรม	112
ภาคผนวก	117
ภาคผนวก ก คำถามสำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึก	118
ภาคผนวก ข แบบสอบถาม	122
ภาคผนวก ค หนังสือราชการ	127
ประวัติผู้วิจัย	131

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1.1 แสดงมูลค่าการค้าสินค้าส่งออก-นำเข้าในช่วง มกราคม-มิถุนายน 2562	3
1.2 ขอบเขตระยะเวลาการดำเนินงาน	8
2.1 จุดผ่านแดนถาวรระหว่างประเทศไทยกับมาเลเซีย	14
2.2 มูลค่าการค้าชายแดน ไทย-มาเลเซีย ปี 2558	15
2.3 สินค้านำเข้า-ส่งออก 10 ลำดับจากด่านศุลกากรสะเดา-มาเลเซีย ปี พ.ศ. 2558	16
2.4 จำนวนผู้เชี่ยวชาญที่ใช้ในการวิจัยด้วยเทคนิคเดลฟาย	42
2.5 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	52
3.1 เกณฑ์การแปลความหมายของค่าพิสัยระหว่างควอไทล์	61
3.2 เกณฑ์การแปลความหมายของค่าพิสัยระหว่างควอไทล์	63
4.1 สรุประเด็นเนื้อหาการสัมภาษณ์ กลุ่มภาคเกษตรกร (n=7) จำแนกตามปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการส่งออกยางพารา	67
4.2 สรุประเด็นเนื้อหาการสัมภาษณ์ กลุ่มภาคธุรกิจ (n=7) จำแนกตามปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการส่งออกยางพารา	70
4.3 สรุประเด็นเนื้อหาการสัมภาษณ์ กลุ่มภาครัฐ (n=5) จำแนกตามปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการส่งออกยางพารา	76
4.4 ตารางแสดงความถี่ภาพรวมของปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการส่งออกยางพาราทางถนนผ่านชายแดน จังหวัดสงขลา ทั้ง 3 กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ	79
4.5 ปัจจัยที่ 1 ปัจจัยด้านการผลิต ค่ามัธยฐาน (Md) ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (IR) และระดับความสำคัญของปัจจัยด้านการผลิตรอบที่ 2 (n=19)	84
4.6 ปัจจัยที่ 2 ปัจจัยด้านสถานะอุปสงค์ ค่ามัธยฐาน (Md) ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (IR) และระดับความสำคัญของปัจจัยด้านสถานะอุปสงค์ รอบที่ 2 (n=19)	85

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.7	87
ปัจจัยที่ 3 ปัจจัยด้านกลยุทธ์ โครงสร้างองค์กรและการแข่งขัน ค่ามัธยฐาน (Md) ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (IR) และระดับความสำคัญ ของปัจจัยด้านกลยุทธ์ โครงสร้างองค์กรและการแข่งขัน รอบที่ 2 (n=19)	
4.8	88
ปัจจัยที่ 4 ปัจจัยด้านการเมือง ค่ามัธยฐาน (Md) ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (IR) และระดับความสำคัญของปัจจัยด้านการเมือง รอบที่ 2 (n=19)	
4.9	89
ปัจจัยที่ 5 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ค่ามัธยฐาน (Md) ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (IR) และระดับความสำคัญของปัจจัยด้านเศรษฐกิจ รอบที่ 2 (n=19)	
4.10	90
ปัจจัยที่ 6 ปัจจัยด้านสังคม ค่ามัธยฐาน (Md) ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (IR) และระดับความสำคัญของปัจจัยด้านสังคม รอบที่ 2 (n=19)	
4.11	91
ปัจจัยที่ 7 ปัจจัยด้านเทคโนโลยี ค่ามัธยฐาน (Md) ค่าพิสัยระหว่างควอ ไทล์ (IR) และระดับความสำคัญของปัจจัยด้านเทคโนโลยี รอบที่ 2 (n=19)	
4.12	92
ปัจจัยที่ 8 ปัจจัยด้านระบบขนส่ง ค่ามัธยฐาน (Md) ค่าพิสัยระหว่างควอ ไทล์ (IR) และระดับความสำคัญของปัจจัยด้านระบบขนส่ง รอบที่ 2 (n=19)	

สารบัญรูป

รูปที่		หน้า
1.1	กรอบดำเนินงานวิจัย	7
1.2	กรอบแนวคิดงานวิจัย	8
2.1	วิธีการตลาดกลุ่มสินค้าอาหาร	17
2.2	กระบวนการขนส่งยางพาราจากสวนไปยังโรงงานแปรรูป	34
2.3	กระบวนการขนส่งยางพาราจากโรงงานแปรรูปไปยังปลายทาง	35
2.4	โครงสร้างโซ่อุปทานอุตสาหกรรมยางพาราตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ	37
4.1	ปัจจัยที่สนับสนุนและเป็นอุปสรรคต่อการส่งออกยางพาราทางถนน ผ่านชายแดนจังหวัดสงขลา	96

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ยางพาราถือเป็นพืชที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจโลกอย่างมาก เนื่องจาก เป็นวัตถุดิบหรือ ส่วนประกอบสำคัญในการผลิตสินค้าที่หลากหลายทั่วโลก อาทิ ยางล้อรถยนต์ ท่อยาง ยางยืด ผลิตภัณฑ์อื่น ๆ รวมไปถึงถุงมือยางทางการแพทย์ที่ในปัจจุบันมีความต้องการในตลาดโลกเพิ่มสูงขึ้น จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัส COVID19 ส่งผลให้ราคายางมีแนวโน้มปรับตัวสูงขึ้นทั่วโลก ทั้งนี้นับจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ยางพาราถือเป็นสินค้าอุตสาหกรรมเกษตร ที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจไทยเช่นเดียวกัน เนื่องจาก ยางพาราเป็นพืชที่มียอดการส่งออกอันดับ 1 ของประเทศ ในปี 2558 (ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร, 2558) และประเทศไทยยังเป็นประเทศส่งออกน้ำยางชั้น และยางแผ่นรมควันอันดับ 1 ของโลกในปี 2560 (ชัยวัช โขวเจริญสุข, 2562) โดยประเทศคู่ค้าหลักของไทย ได้แก่ จีน ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา มาเลเซีย สิงคโปร์ (สมาคมอสังหาริมทรัพย์ไทย, 2560) จากแนวโน้มความต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ยางแปรรูปในตลาดโลกที่สูงขึ้น เป็นผลให้ราคายางปรับตัวสูงขึ้นเล็กน้อย ซึ่งอาจมีส่วนทางกับปริมาณผลผลิตน้ำยางในตลาดโลกที่ลดลง เนื่องจาก สถานการณ์โรคระบาดใหม่ในยางพาราและอุทกภัยต่าง ๆ ทำให้พื้นที่ปลูกยางพาราในประเทศ คู่แข่งได้รับผลกระทบ การส่งออกยางพาราของประเทศไทยนั้นมักส่งโดยใช้เส้นทางราง เรือ และรถ เพื่อส่งไปยังประเทศเพื่อนบ้าน หรือส่งต่อไปยังประเทศที่สาม เนื่องจากลักษณะภูมิศาสตร์ของประเทศประเทศไทยค่อนข้างเป็นศูนย์กลางของการเชื่อมโยงในหลายประเทศ ทำให้ปัจจุบัน ประเทศไทยมีเส้นทางเศรษฐกิจที่หลากหลาย ประเทศไทยสามารถทำการค้าชายแดนได้กับหลายประเทศทั้ง พม่า ลาว กัมพูชา และมาเลเซีย ส่งผลให้เศรษฐกิจ และการค้าของประเทศไทยเติบโตขึ้นอย่างรวดเร็วจากการค้าชาย เศรษฐกิจมีการหมุนเวียนอยู่ตลอดเวลา ณ บริเวณชายแดน โดยรอบ พื้นที่ชายแดนที่มูลค่าการส่งออกสูงสุดของประเทศไทย คือ การค้าชายแดนไทย-มาเลเซีย ซึ่งเป็นการค้าชายแดนในโซนภาคใต้ของประเทศไทย เป็นการค้าที่เชื่อมโยงไปยังมาเลเซียและสิงคโปร์ โดยมาเลเซียถือเป็นประเทศที่มีความสำคัญกับไทยอย่างมาก เนื่องจาก เป็นประเทศที่ทำหน้าที่เสมือนพ่อค้าคนกลาง คล้ายกับ จีน สิงคโปร์ และฮ่องกง ที่เป็นตัวเชื่อมในการกระจาย

สินค้าออกไปทั่วโลก โดยมาเลเซียถือเป็นตลาดใหญ่อันดับ 4 ของไทย รองจาก จีน ญี่ปุ่น และ สหรัฐอเมริกา แต่เป็นคู่ค้าอันดับ 1 ในอาเซียน รองลงมา คือ สิงคโปร์ และอินโดนีเซียในทางกลับกัน ประเทศไทยเป็นคู่ค้าอันดับที่ 5 ของมาเลเซีย โดยมาเลเซียเป็นประเทศที่เป็นสมาชิกขององค์การความร่วมมือทางเศรษฐกิจที่สำคัญ 2 แห่ง คือ สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ASEAN) และ กลุ่มความร่วมมือทางเศรษฐกิจเอเชีย-แปซิฟิก (APEC) (สมาคมอสังหาริมทรัพย์ไทย, 2560) แต่การขนส่งสินค้าไปยังมาเลเซียมีกระบวนการ ขั้นตอนและเอกสารต่าง ๆ ที่ยุ่งยากซับซ้อน ทางมาเลเซียมีเงื่อนไขในเรื่องการขนส่งทั้งปัญหาการบรรทุก 2 ทะเบียน การจราจรที่ติดขัดบริเวณหน้าด่านการค้า สถานที่ในการตรวจนับสินค้า รวมไปถึงเครื่องมือที่ใช้ในการยกขน ซึ่งส่งผลให้ผู้ส่งออกมีค่าใช้จ่ายในการขนส่งที่สูง และอาจส่งผลให้การส่งมอบสินค้าเกิดความล่าช้าได้

พื้นที่ชายแดนใต้ที่ติดกับมาเลเซีย มีด่านศุลกากรรวมแล้ว 9 ด่าน ได้แก่ ด่านสะเดา ด่านปาดังเบซาร์ ด่านบ้านประกอบ ด่านสุไหงโกทก ด่านตากใบ(ท่าเรือ) ด่านบูเก๊ะตา ด่านเบตง ด่านวังประจัน ด่านสตูล(ท่าเรือ) กระจายตามแนวชายแดน โดยจังหวัดที่มีศักยภาพในการทำการค้าชายแดน ได้แก่ จังหวัดสงขลา เพราะเป็นจังหวัดที่มีสินค้าส่งออกและนำเข้าข้ามแดนสูงสุดเนื่องจากมี ด่านสะเดา และด่านปาดังเบซาร์ เป็นด่านทางบกที่มีมูลค่าการค้าสูงสุดอันดับแรก และอันดับสองตามลำดับ ทั้งสองพื้นที่อยู่ใกล้ท่าเรือปีนังและท่าเรือกลางของมาเลเซีย ถือเป็นด่านที่มีบทบาทสำคัญในการเป็นประตูขนส่งสินค้าเพื่อเชื่อมโยงไปยังท่าเรือปีนัง มาเลเซีย และประเทศสิงคโปร์ เพราะ ทั้ง 2 ด่านมีมูลค่าการนำเข้า-ส่งออกสูงสุดของประเทศไทย มูลค่าการค้าชายแดนไทย-มาเลเซีย สำหรับปี 2560 (มกราคม-มิถุนายน) 2 ด่านที่มีมูลค่าการค้ามากที่สุด คือ ด่านศุลกากรสะเดา มีมูลค่ารวม 162,891.58 ล้านบาท และด่านศุลกากรปาดังเบซาร์มีมูลค่ารวม 107,434.20 ล้านบาท ในภาพรวมแล้วนั้นทุกด่านมีมูลค่าการค้ารวมขยายตัวเพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปี 2559 ยกเว้นด่านศุลกากรสะเดาที่มีมูลค่าลดลงเล็กน้อย (กรมศุลกากร, 2560) ปี 2560 (มกราคม-มิถุนายน) การค้าระหว่างประเทศของไทยกับมาเลเซีย มีมูลค่าการค้า รวม 372,895.71 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อนจาก 357,133.92 ล้านบาท คิดเป็น 4.46% โดยการส่งออกมีมูลค่า 170,572.46 ล้านบาท ลดลงเล็กน้อยจาก 170,636.32 ล้านบาท ในช่วงเวลาเดียวกันของปี 2559 คิดเป็น -0.04% ส่วนการนำเข้ามีมูลค่า 202,323.25 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก 186,497.61 ล้านบาท ในช่วงเวลาเดียวกันของปี 2559 คิดเป็น 8.49% (กระทรวงพาณิชย์ กรมการค้าต่างประเทศ, 2560) และสินค้าส่งออกที่สำคัญ ได้แก่ สินค้ายางพาราและไม้ยางพารา เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์ และส่วนประกอบ ผลิตภัณฑ์ยาง ไม้แปรรูป และเครื่องยนต์สันดาปภายในแบบลูกสูบฯ (ชมภูนุชแดงอ่อน, 2562)

สำหรับการค้าชายแดนไทย-มาเลเซีย ในช่วงมกราคม - มิถุนายน ปี 2562 มีมูลค่าการค้ารวม 271,602.50 ล้านบาท โดยมูลค่าการส่งออก หดตัวลงจากปี 2561 ร้อยละ -2.43% (%YoY) โดยเป็นผลมาจากการการส่งออกยางพาราเป็นสำคัญ ซึ่งเป็นผลจากความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาสถานการณ์ราคายางที่ผิดปกติและมีความผันผวน ภายใต้มาตรการควบคุมปริมาณการส่งออกยางพารา (AETS) (ชมภูนุช แดงอ่อน, 2562)

ตารางที่ 1.1 แสดงมูลค่าการค้าสินค้าส่งออก-นำเข้าในช่วง มกราคม-มิถุนายน 2562

สินค้านำเข้า	%YoY	สินค้าส่งออก	%YoY
เครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์	36.77	ยางพารา	-16.42
เทปแม่เหล็ก จานแม่เหล็กสำหรับคอมพิวเตอร์	-24.41	เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ	2.53
เครื่องจักรที่ใช้ในอุตสาหกรรม	-7.90	ผลิตภัณฑ์ยาง	-23.04
แผงวงจรไฟฟ้า	38.64	ไม้แปรรูป	-2.40
สื่อบันทึกข้อมูลภาพเสียง	3.15	เครื่องยนต์สันดาปในแบบลูกสูบฯ	-41.97

ที่มา: กรมการค้าต่างประเทศ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร, 2562

YoY: Year on Year

จากข้อมูลข้างต้น จะเห็นได้ว่าพื้นที่บริเวณนี้มีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจเป็นอย่างมาก มีสินค้าหลากหลายชนิดที่มีการนำเข้าส่งออกผ่านชายแดนบริเวณนี้ โดยเฉพาะยางพารา เพราะเป็นพืชสำคัญทางเศรษฐกิจของโลก ใช้เป็นส่วนประกอบในการผลิตชิ้นส่วนและยางล้อ รวมไปถึงถุงมือยางที่ใช้ในวงการการแพทย์ที่มีความต้องการเพิ่มขึ้นในตลาดโลกอย่างมาก โดยยางพาราเป็นสินค้าที่มีมูลค่าการส่งออกสูงสุดติด 3 อันดับแรกของการส่งออกสินค้าไปยังประเทศมาเลเซีย ผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่ที่ประเทศไทยส่งออก คือ ผลิตภัณฑ์ยางธรรมชาติ อาทิ แผ่นยางรมควัน ยางแท่ง แต่ด้วยมาตรการต่าง ๆ ทั้งภายในประเทศ และนโยบายความร่วมมือระหว่างประเทศนั้น ประเทศไทยยังไม่สามารถเป็นผู้กำหนดราคายางพาราโลกได้ ส่งผลกระทบต่อไปยังเกษตรกรและผู้ประกอบการ เมื่อราคายางพาราในประเทศมีราคาต่ำลง อีกทั้งปัจจุบันมีหลายประเทศเริ่มเข้าสู่อุตสาหกรรมยางและกลายเป็นคู่แข่งของประเทศไทยมากมาย ผู้ประกอบการส่งออกจึงต้องหันกลับมาทบทวนศักยภาพขององค์กรให้มากยิ่งขึ้น ไม่ว่าจะเป็นในด้านของบุคลากร เทคโนโลยี โครงสร้างองค์กร นโยบายองค์กร เพื่อสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันให้กับองค์กรของตนเอง (นวพร สังวร และสุดาพร สาวม่วง, 2557)

ทั้งนี้จากศักยภาพด้านการค้าชายแดน ในจังหวัดสงขลา ทำให้อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา ได้ถูกเลือกให้เป็นหนึ่งในพื้นที่ในการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษขึ้น เพราะ นอกจากด่านชายแดน ไทย-มาเลเซียจะเป็นจุดเชื่อมโยงในการขนส่งสินค้าแล้ว ยังเป็นจุดหลักในการผ่านแดนของนักท่องเที่ยวในภาคใต้ ซึ่งเป็นด่านที่มีปริมาณนักท่องเที่ยวผ่านเข้าออกมากถึงปีละ 180,000 คน ซึ่งจะไปสู่การท่องเที่ยวภายในจังหวัดสงขลา และจังหวัดอื่น ๆ ของภาคใต้ที่เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยว โดยนโยบายการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษนี้จัดตั้งขึ้นเพื่อสนับสนุนการนำประเทศเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ถือได้ว่าเป็นการสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจและส่งเสริมความสามารถในการแข่งขันทั้งในด้านการท่องเที่ยวและด้านสินค้าไทยในตลาดประเทศเพื่อนบ้าน ทั้งนี้การจัดตั้งเศรษฐกิจพิเศษขึ้นมา ย่อมตามมาด้วยการปรับปรุงพื้นที่และโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ เพื่อดึงดูดนักลงทุนต่างชาติให้เข้ามาลงทุนในประเทศ และอำนวยความสะดวกให้ผู้ประกอบการภายในประเทศสามารถส่งสินค้าเข้าไปแข่งขันในตลาดประเทศเพื่อนบ้านได้ ส่งผลให้ปริมาณการนำเข้า ส่งออก เพิ่มขึ้น มีการจ้างงานเพิ่มขึ้น เกิดเป็นรายได้ให้กับชุมชน (สรัชพงศ์ สิทธิชัย, 2558) อีกทั้งพื้นที่ชายแดนไทย-มาเลเซียเป็นพื้นที่ในแนวการเชื่อมโยง North-South Corridor มีการเชื่อมโยงหลายประเทศ จากจีนตอนใต้ผ่านประเทศไทย ไปสู่มาเลเซียและสิงคโปร์ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2556)

นอกจากการค้าชายแดนต่าง ๆ แล้ว ชายแดนไทย-มาเลเซียยังมีบทบาทสำคัญทางด้านโลจิสติกส์อีกด้วย เพราะสามารถเชื่อมโยงกับมาเลเซียได้ทั้งทางถนนและทางรถไฟ ซึ่งเป็นจุดเชื่อมโยงไปยังท่าเรือระหว่างประเทศในมาเลเซียและสิงคโปร์ จากนั้นออกไปสู่นานาชาติ ปัจจุบันการพัฒนาสาธารณูปโภคต่าง ๆ และโครงสร้างพื้นฐานภายในพื้นที่เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการส่งเสริมให้ อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลาเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษได้ดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง อาทิ ด่านศุลกากรสะเดาแห่งใหม่ โดยมีมาตรฐานการดำเนินงานด้านพิธีการผ่านแดนแบบครบวงจรที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพสูงแห่งแรกของประเทศไทย เพื่อรองรับปัญหาความแออัดภายในด่านศุลกากร อย่างไรก็ตาม ปัญหาการตรวจปล่อยสินค้าที่ชายแดนยังคงมีความล่าช้า ใช้เวลานาน ทำให้เกิดความล่าช้าในการขนส่งสินค้าข้ามแดน ปัญหาการขนส่งสินค้าที่เน่าเสียง่ายผ่านแดนไปยังมาเลเซีย ข้อจำกัดในการขนส่งด้วยยานพาหนะจากไทย ซึ่งถือเป็นต้นทุนที่เพิ่มขึ้นของผู้ประกอบการไทยและสูญเสียความได้เปรียบในการดำเนินธุรกิจ ไม่ว่าจะเป็น ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ การตอบสนองความต้องการของลูกค้า อีกทั้งในช่วงต้นปี 2020 ที่ผ่านมามีเศรษฐกิจทั่วโลกมีการชะลอตัวลงอย่างมาก ทั้งภาวะเศรษฐกิจโลกและสงครามทางการค้าระหว่างประเทศมหาอำนาจ ภาวะทางการเมืองภายในประเทศไทยที่ยังคงมีฝืนฝวน รวมไปถึงปัญหาชายแดนภาคใต้

ที่ยังไม่สงบ ส่งผลให้ภาครัฐชะลอการลงทุนเพื่อการพัฒนาในภาคใต้ เป็นผลให้เศรษฐกิจทางภาคใต้ของประเทศไทยชะลอตัวเพิ่มมากขึ้นอย่างมาก

จากเหตุผลและสถานการณ์ข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการส่งออกทางพาราทางถนน ผ่านชายแดนจังหวัดสงขลา เพื่อให้ทราบถึงปัญหาที่มีความเกี่ยวข้องกับการขนส่งสินค้าข้ามแดน และนำผลการศึกษาไปเป็นแนวทางในการส่งเสริมและสนับสนุนการค้าชายแดน อีกทั้งยังเป็นแนวทางให้ผู้ประกอบการในการสร้างกลยุทธ์และปรับปรุงแผนการพัฒนาให้กับธุรกิจของตนเอง เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของภาครัฐและสามารถตอบสนองผู้บริโภคได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

1.2 คำถามงานวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีคำถามงานวิจัย ดังนี้

1.2.1 สถานการณ์ปัจจุบันส่งผลกระทบต่อความสามารถในการส่งออกทางพาราทางถนน ผ่านชายแดน จังหวัดสงขลา อย่างไร

1.2.2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการส่งออกทางพาราทางถนน ผ่านจังหวัดสงขลา คืออะไร

1.2.3 แนวทางในการพัฒนาศักยภาพปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการส่งออกในด้านการขนส่งทางพาราผ่านจังหวัดสงขลา ระหว่างหน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานภาคเอกชน ควรเป็นอย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.3.1 เพื่อศึกษาสถานการณ์ปัจจุบันในประเทศไทยที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการส่งออกทางพาราทางถนน ผ่านจังหวัดสงขลา

1.3.2 เพื่อศึกษาปัจจัยด้านขนส่งที่ส่งผลกระทบต่อทางพาราทางถนน ผ่านจังหวัดสงขลา

1.3.3 เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาศักยภาพปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อทางพาราทางขนส่งทางพาราผ่านจังหวัดสงขลา ระหว่างหน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานภาคเอกชน

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้สามารถกำหนดขอบเขตได้ ดังนี้

1.4.1 เนื้อหาและวิธีวิจัย

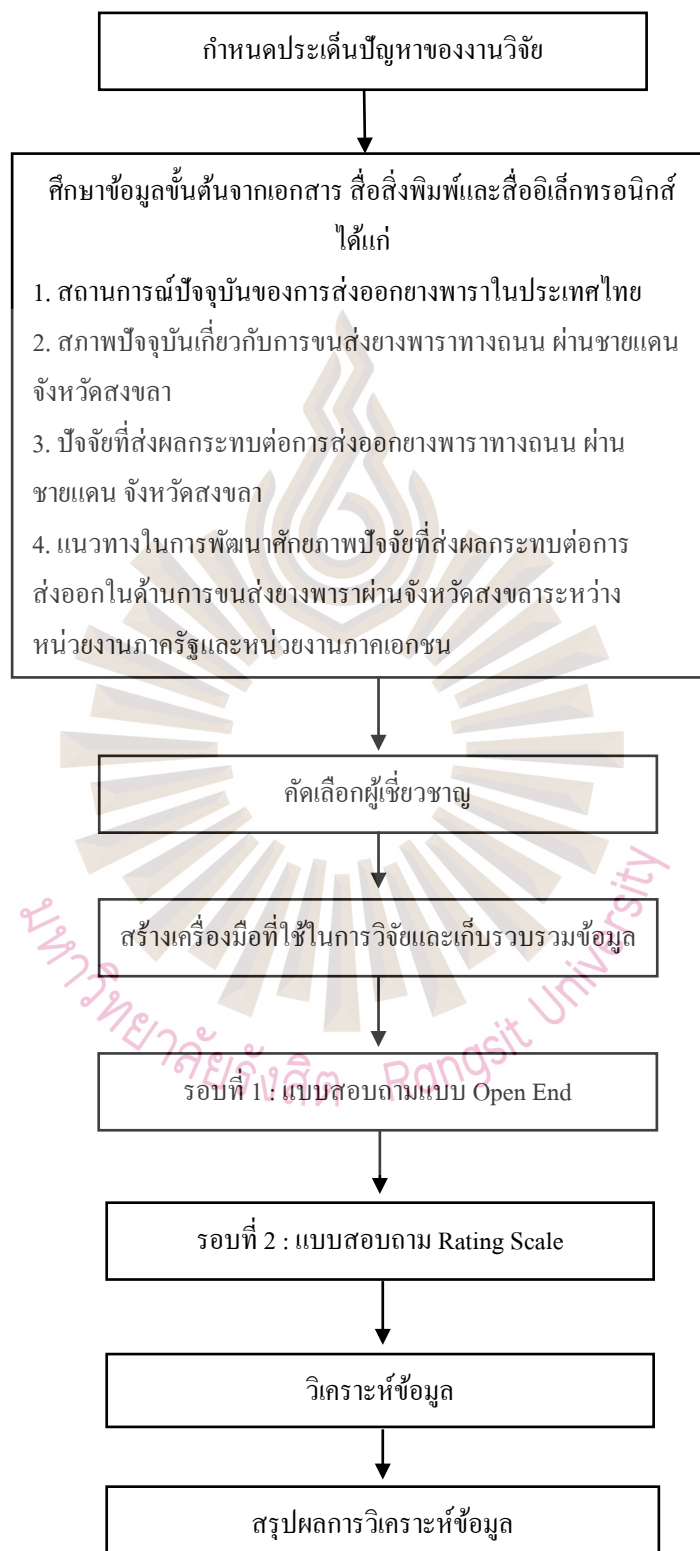
งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ใช้เทคนิคการวิจัยแบบเดลฟาย (Delphi Technique) มุ่งเน้นในการศึกษาสิ่งที่มีขอบเขตชัดเจน ผู้วิจัยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยทำการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการส่งออกยางพาราทางถนน ผ่านชายแดนจังหวัดสงขลา และนำผลวิจัยมาใช้วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่ามัธยฐาน (Median) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) ซึ่งงานวิจัยนี้ทำการศึกษาการขนส่งยางพาราประเภทเดียวคือ การขนส่งยางพาราผ่านแดนไปยังประเทศมาเลเซียทางรถ ซึ่งจะไม่รวมการขนส่งยางพาราทางเรือและทางอากาศ เนื่องจาก การขนส่งแต่ละรูปแบบอาจมีปัจจัยและการวัดความสามารถในการส่งออกที่แตกต่างกัน โดยผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูล 2 แหล่งด้วยกัน คือ

- 1) ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นการศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการส่งออกยางพาราทางถนนผ่านชายแดน จังหวัดสงขลา ซึ่งดำเนินการเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ (Informal Interview) โดยใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึกเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ตีลึกและครอบคลุม
- 2) ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นการศึกษาถึงสถานการณ์ปัจจุบันและปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการส่งออกยางพาราทางถนน ผ่านชายแดนจังหวัดสงขลา ซึ่งดำเนินการเก็บข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการ และวารสารเกี่ยวกับการส่งออกยางพารา

1.4.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างของงานวิจัยนี้ คือ หน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการส่งออกยางพารา โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่ กลุ่มเกษตรกรรายย่อยและรายใหญ่ (ภาคประชาชน) กลุ่มโรงงานแปรรูปและผู้ประกอบการส่งออก (ภาคธุรกิจ) และกลุ่มภาครัฐ โดยการวิจัยในครั้งนี้มีกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 19 คน (Macmillan,1971)

1.4.3 กรอบดำเนินงานวิจัย

รูปที่ 1.1 กรอบดำเนินงานวิจัย

1.4.4 กรอบแนวคิดงานวิจัย

รูปที่ 1.2 กรอบแนวคิดงานวิจัย

1.4.5 ขอบเขตด้านระยะเวลา

จากรายละเอียดในตารางที่ 1.2 ระยะเวลาในการวิจัยครั้งนี้มีระยะเวลาในการดำเนินงานวิจัยตามขั้นตอนการศึกษาด้วยเทคนิคเดลฟาย และการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำมาสรุปผลการศึกษาและอภิปรายผลการศึกษา โดยมีระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาตั้งแต่เดือนเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2563 ถึงเดือน กันยายน พ.ศ. 2564

ตารางที่ 1.2 ขอบเขตระยะเวลาการดำเนินงาน

กิจกรรม	ระยะเวลาการดำเนินงาน										
	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
1) เสนอหัวข้องานวิจัย											
2) ศึกษาและรวบรวมข้อมูล											
3) กำหนดขอบเขตงานวิจัย											
4) ออกแบบเครื่องมือในงานวิจัย											
5) เก็บรวบรวมข้อมูล											
6) วิเคราะห์ข้อมูล											
7) สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล											
8) รายงานและนำเสนอผลงาน											

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้จากการวิจัยนี้ ได้แก่

1.5.1 นำผลวิจัยจากการศึกษาสถานการณ์ปัจจุบันที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการส่งออกยางพารา ผ่านจังหวัดสงขลามาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานเพื่อนำไปสู่การสร้างโอกาสให้ผู้ประกอบการชาวไทยในการส่งออกยางพาราเพิ่มขึ้น

1.5.2 นำผลวิจัยจากการศึกษา มาใช้เป็นฐานข้อมูล เพื่อส่งเสริมผู้ประกอบการส่งออกยางพาราของประเทศไทยในด้านการค้า การลงทุน และการขนส่งสินค้าผ่านจังหวัดสงขลา ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.5.3 นำผลวิจัยมาสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐด้านการขนส่งสินค้าทางถนนของประเทศไทยและมาเลเซีย อีกทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการ

กำหนดยุทธศาสตร์วางแผนพัฒนาระบบการขนส่งสินค้าทางถนนระหว่างประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

การค้าชายแดน หมายถึง การติดต่อเพื่อทำการค้าขาย แลกเปลี่ยนสินค้าประเภทต่าง ๆ ระหว่างผู้ประกอบการชาวไทยกับผู้ประกอบการประเทศมาเลเซีย รวมไปถึงการส่งออก-นำเข้าสินค้าระหว่างประเทศไทยและมาเลเซีย การค้าชายแดนจะช่วยส่งเสริมความสามารถในการแข่งขันอื่น ๆ และยังสามารถทำการค้าผ่านแดนไปยังประเทศใกล้เคียงได้

การส่งออก หมายถึง การขนส่งทางพาราจากประเทศไทยสู่ประเทศมาเลเซียทางถนน ผ่านด่านชายแดน จังหวัดสงขลา โดยผู้ส่งสินค้าออก เรียกว่า ผู้ประกอบการส่งออก

ผู้ประกอบการการค้าชายแดน หมายถึง บุคคลหรือคณะบุคคลที่มีสถานะเป็นเจ้าของกิจการที่ประกอบธุรกิจการค้าชายแดน และส่งออกไปยังมาเลเซียผ่านด่านชายแดน จังหวัดสงขลา

ความสามารถในการส่งออก หมายถึง ความพร้อมในการประกอบธุรกิจเพื่อการส่งออกในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านเงินทุน ด้านสถานที่ดำเนินการ ด้านบุคลากร ด้านการสร้างความน่าเชื่อถือ และทำความเข้าใจกับลูกค้า แรงสนับสนุนจากภาครัฐ โครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ รวมถึงการประเมินกำลังการผลิตว่ามีความพร้อมในการผลิตสินค้าในปริมาณมากและได้คุณภาพหรือไม่

เทคนิคเดลฟาย หมายถึง เทคนิคการวิจัยเชิงคุณภาพอย่างหนึ่ง โดยรวบรวมความคิดเห็นหรือการตัดสินใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่งจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สอดคล้องเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน และมีความถูกต้อง น่าเชื่อถือมากที่สุด ซึ่งเทคนิคนี้ผู้วิจัยสามารถระดมความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญในที่ต่าง ๆ ได้ นอกจากนี้เทคนิคเดลฟายยังช่วยให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ ไม่ตกอยู่ใต้อิทธิพลทางความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านอื่น ๆ หรือเสียงส่วนใหญ่

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการส่งออกยางพาราทางถนน ผ่านชายแดนจังหวัดสงขลา ผู้ศึกษาได้ทำการค้นคว้าข้อมูล แนวคิด ทฤษฎี รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ในการประกอบการศึกษา ดังต่อไปนี้

- 2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการค้าชายแดน
- 2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการค้าระหว่างประเทศ
- 2.3 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความสามารถในการแข่งขัน
- 2.4 องค์ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการส่งออกยางพารา
- 2.5 เทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique)
- 2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการค้าชายแดน

กระทรวงพาณิชย์ กรมการค้าระหว่างประเทศ (2555) ได้ให้คำอธิบายคำว่า “การค้าชายแดน” คือ การค้าที่เกิดขึ้นในรูปแบบต่าง ๆ ของประชาชน หรือผู้ประกอบการค้า ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัด อำเภอ หมู่บ้าน ที่มีเขตติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน ได้ทำการซื้อขาย แลกเปลี่ยนสินค้าระหว่างประชาชน ที่อยู่อาศัยตามบริเวณชายแดนของทั้งสองฝ่าย ส่วนใหญ่จะเป็นสินค้าอุปโภคบริโภค สินค้าเกษตรบางชนิด และสินค้าที่หาได้จากธรรมชาติ เช่น ขอบป่า ซากสัตว์ เป็นต้น เป็นการค้าที่มีกรรมวิธีไม่ยุ่งยาก และรวดเร็ว การค้าชายแดนมีทั้งถูกกฎหมายและลักลอบ แต่ในปัจจุบันการค้าชายแดนมีมูลค่าการค้านับเป็นแสนล้านบาทต่อปี และมีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อย ๆ รวมไปถึงการลงทุนโครงสร้างและธุรกิจต่าง ๆ ทำให้การค้าชายแดนในปัจจุบันมีความหมายที่มากกว่าคำที่อธิบายไว้ข้างต้นไปแล้ว อาจกล่าวได้ว่า การค้าชายแดนของไทย ปัจจุบัน มี 3 ลักษณะใหญ่ ได้แก่

- 1) การค้าชายแดนแท้จริง เป็นการค้าของผู้คนที่อยู่ตามตะเข็บชายแดนตามคำอธิบายข้างต้น ซึ่งมักค้าขาย แลกเปลี่ยน ของกินของใช้ที่จำเป็น มีขนาดเล็ก และอาจเป็นส่วนที่มองข้ามเสียด้วยซ้ำ

2) การค้าแลกเปลี่ยนจำนวนหนึ่งที่มีลักษณะกระทำกันเองไม่ผ่านระบบราชการ หรือเป็นธุรกิจใต้ดิน กระทำกันเป็นขบวนการใหญ่ มักมีกลุ่มทุนการเมืองและอิทธิพลท้องถิ่นหนุนหลัง จำหน่ายสินค้าเดือนต่าง ๆ ทั้งทางภาคการเกษตรและด้านอุตสาหกรรม

3) การค้าผ่านชายแดน คล้ายกับการค้าระหว่างประเทศทั่วไป การค้าชายแดนแบบนี้ ได้กลายเป็นด้านหลักของการค้าชายแดนในปัจจุบัน ซึ่งมีมูลค่าตามที่ผ่านระเบียบทางการราว 2 แสนล้านบาทต่อปี ผู้ที่ประกอบการค้า ไม่ใช่เพียงชุมชนที่อยู่ชายแดน ที่สำคัญกลายเป็นผู้ผลิตหรือผู้รวบรวมขนาดใหญ่ จากศูนย์กลางที่มีทุนขนาดใหญ่ การค้าแบบนี้มีทั้งเพื่อนำเข้ามาเพื่อใช้ใน ประเทศและส่งออกต่อไปประเทศที่สาม ดังจะเห็นว่าสินค้าผ่านแดนสำคัญ ได้กลายเป็นสินค้า อุตสาหกรรมที่ผลิตโดยโรงงานขนาดใหญ่ เช่น เม็ดพลาสติก และผลประโยชน์ใหญ่ ของการค้า ชายแดนน่าจะตกแก่ธุรกิจใหญ่ ไม่ใช่ชุมชนชาวบ้านตามชายขอบ ซึ่งถ้าหากจัดการไม่ดี ก็ จะกลายเป็นกรณีพิพาท ระหว่างชาวบ้านตามชายขอบที่สูญเสียวิถีดำเนินชีวิตแบบพออยู่พอกินหรือธุรกิจ ขนาดเล็กของตน กับธุรกิจใหญ่ซึ่งมีชีวิตอยู่ได้ด้วยการผลิตและการค้าจำนวนมาก

จากแนวโน้มการค้าชายแดนในปัจจุบันที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ด้านการค้าชายแดนที่สำคัญจึง ได้ยกระดับเป็นด้านการค้าสากลขึ้น เช่น ประเทศลาว มีนโยบายที่จะยกระดับด้านการค้าชายแดน ไทย เป็นด้านการค้าสากล รวม 6 แห่ง ได้แก่ ด้านปากเซ แขวงจำปาสัก ตรงข้ามด่านช่องเม็ก จังหวัด อุบลราชธานี ด้านเมืองคันทะบุรี แขวงสะหวันนะเขต ตรงข้ามจังหวัดมุกดาหาร ด้านเมืองท่าแขก แขวงคำม่วน ตรงข้ามจังหวัดนครพนม ด้านเมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว ตรงข้ามด่านเชียงของ จังหวัดเชียงราย ด้านสนามบินวัดไต เขตกำแพงเมืองเวียงจันทน์ ตรงข้ามจังหวัดหนองคาย และด้าน ท่าเดื่อ เขตกำแพงเมืองเวียงจันทน์ ตรงข้ามจังหวัดหนองคาย

นพรัตน์ วงศ์วิทยาพาณิชย์ และคณะ (2554) ได้กล่าวไว้ว่า สาเหตุที่เกิดการค้าชายแดนเกิด จากความแตกต่างของราคาราคาสินค้าของสองประเทศ โดยธรรมชาติ หากราคาราคาสินค้าในประเทศหนึ่ง ราคาถูกกว่าอีกประเทศ สินค้าจะเกิดการไหลไปประเทศที่มีสินค้านั้นราคาแพงกว่า ที่มีพรมแดน ติดต่อกัน ความแตกต่างนอกจากราคายังอาจเกิดจากสาเหตุอื่น ๆ เช่น อัตราภาษี คุณภาพสินค้า เป็นต้น ประเทศไทยมีประเทศเพื่อนบ้านที่ชายแดนติดกัน ได้แก่ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว พม่า กัมพูชา และมาเลเซีย โดยจังหวัดชายแดนที่สำคัญ ได้แก่ หนองคาย เชียงราย ตาก สระแก้ว และสงขลา ประเทศไทยมีจุดการค้าชายแดนรอบประเทศรวม 92 แห่ง ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ประเภท คือ

1) จุดผ่านแดนถาวร (Border Checkpoint) หมายถึง ช่องทางเข้า - ออก ที่รัฐบาลทั้งสอง ประเทศเปิดเพื่ออนุญาตให้ประชาชนทั้งสองประเทศ นักท่องเที่ยวและยานพาหนะ สามารถสัญจรไป-มา เพื่อการค้า การท่องเที่ยวและอื่น ๆ มีการดำเนินการเรื่องพิธีการตรวจคนเข้าเมือง และพิธีการศุลกากร ตามกฎหมายของทั้งสองประเทศ โดยคำนึงถึงความพร้อมในด้านต่าง ๆ ของทั้งสองประเทศโดยในส่วนของประเทศไทยต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

2) จุดผ่านแดนชั่วคราว (Temporary Checkpoint) หมายถึง ช่องทางเข้า - ออก ที่เปิดเพื่อ ผ่อนผันให้มีการผ่านแดนสำหรับวัตถุประสงค์เฉพาะ ภายในช่วงเวลาที่กำหนดไว้แน่นอน เพื่อ ประโยชน์ทางเศรษฐกิจหรือเพื่อกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งที่เป็นความร่วมมือระหว่างประเทศ ไม่ เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจการค้าในบริเวณนั้นหรือพื้นที่ใกล้เคียง มิได้อนุญาตให้บุคคลที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกิจกรรมนั้นผ่านเข้า - ออก เมื่อครบกำหนดหรือบรรลุวัตถุประสงค์เฉพาะแล้วจะปิดจุดผ่านแดนชั่วคราวทันที อาทิ การสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขง การส่งผู้อพยพกลับประเทศ เป็นต้น

3) จุดผ่อนปรนเพื่อการค้า (Checkpoint for Border Trade) หมายถึง ช่องทางที่รัฐบาลไทย เปิดเพื่อช่วยเหลือประเทศเพื่อนบ้านในด้านมนุษยธรรมและส่งเสริมความสัมพันธ์ของประชาชน ในระดับท้องถิ่น โดยการผ่อนปรนให้มีการค้าขายสินค้าอุปโภค - บริโภคที่จำเป็น ทั้งนี้ เพื่อผล ทางด้านจิตวิทยา จุดผ่อนปรนทางการค้า ถือเป็นการเปิดฝ่ายเดียว โดยคณะอนุกรรมการพิจารณาการเปิดจุดผ่านแดน มอบหมายให้กระทรวงมหาดไทยพิจารณาความเหมาะสม ในทางปฏิบัติ จังหวัดจะเสนอขอเปิดจุดผ่อนปรนทางการค้ามายังกระทรวงมหาดไทย เมื่อ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยให้ความเห็นชอบและมอบให้จังหวัดจัดทำประกาศเปิดจุดผ่อนปรนเพื่อการค้า โดยจะกำหนดรายละเอียดต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับบริเวณจุดผ่อนปรน มาตรการ การควบคุมดูแลการผ่านเข้า - ออกจุดผ่อนปรนของประชาชนจากประเทศเพื่อนบ้าน ตลอดจน สินค้าบางประเภทที่ไม่ อนุญาตให้ค้าขาย ณ จุดผ่อนปรนทางการค้า

4) ช่องทางธรรมชาติ (Natural Border Path) หมายถึง ช่องทางบริเวณชายแดนเพื่อ การเดินทางเข้า - ออกของประชาชนที่เดินทางไปมาหาสู่กัน ซึ่งไม่มีการประกาศเป็นจุดผ่านแดน ใดๆ หรืออาจเคยประกาศเป็นจุดผ่านแดนชั่วคราวหรือจุดผ่อนปรนเพื่อการค้าที่ประกาศยกเลิกไป แล้ว แต่ยังคงมีการเดินทางเข้า - ออกของประชาชนอยู่ (กระทรวงพาณิชย์ กรมการค้าต่างประเทศ)

2.1.1 การค้าชายแดนไทย – มาเลเซีย

ตลาดมาเลเซียเป็นตลาดที่ศักยภาพ และมีช่องทางหรือคู่ทางเพื่อให้นักธุรกิจชาวไทยเข้าไปค้าขายและลงทุน อีกทั้ง ยังเป็นคู่ค้าอันดับหนึ่งของประเทศไทยในอาเซียน นอกจากการเข้าไปลงทุนในมาเลเซีย ยังมีช่องทางเพื่อส่งออกสินค้าและบริการ ต่าง ๆ ได้อีกมาก ประเทศไทยมีจังหวัดชายแดนติดกับมาเลเซีย 4 จังหวัด ได้แก่ สตูล สงขลา ยะลา และนราธิวาส มีจุดผ่านแดนถาวรทั้งหมด 9 จุด ได้แก่

ตารางที่ 2.1 จุดผ่านแดนถาวรระหว่างประเทศไทยกับมาเลเซีย

ลำดับที่	จังหวัด	พื้นที่ของไทย	พื้นที่ของมาเลเซีย
1	สงขลา	ด่านสะเดา อ.สะเดา	ด่านบุกิตกายูอิตัม รัฐเคดาห์
2	สงขลา	ด่านปาดังเบซาร์ อ.สะเดา	ด่านปาดังเบซาร์ รัฐเปอร์ลิส
3	สงขลา	ด่านบ้านประกอบ อ.นาทวี	ด่านบ้านคูเรียนมูรง อ.ปาดังเคอร์ับ รัฐเคดาห์
4	นราธิวาส	ด่านสุไหงโก-ลก	ด่านรัยคูป็นยัง รัฐกลันตัน
5	นราธิวาส	ด่านตากใบ (ท่าเรือ) อ.ตากใบ	ด่านเบ็งกาตันกูโบ รัฐกลันตัน
6	นราธิวาส	ด่านบูเก๊ะตา อ.แว้ง	ด่านบุกิตมูหงา รัฐกลันตัน
7	ยะลา	ด่านเบตง อ.เบตง	ด่านบุกิตบือราปีต รัฐเคดาห์
8	สตูล	ด่านวังประจัน อ.ควนโดน	ด่านวังเกลียน รัฐเปอร์ลิส
9	สตูล	ด่านสตูล (ท่าเรือ) อ.เมืองสตูล	ท่าเรือกัวลาเปอร์ลิส รัฐเปอร์ลิส ท่าเรือเจตตีแก้ว ลังกาวิ รัฐเคดาห์ ท่าเรือเทลก อีควาลังกาวิรัฐเคดาห์

ที่มา: กระทรวงพาณิชย์ กรมการค้าต่างประเทศ, 2558

ตลาดการค้าชายแดนไทย-มาเลเซียถือได้ว่าเป็นตลาดที่ใหญ่ที่สุดของประเทศ เนื่องจากมีมูลค่าการค้าขายสูงสุดของประเทศ ในปี พ.ศ. 2558 มีมูลค่าการค้าชายแดนไทย-มาเลเซีย รวม 485,758.96 ล้านบาท ส่งออก 250,049.09 ล้านบาท นำเข้า 235,709.87 ล้านบาท สำหรับด้านชายแดนสะเตาะและด้านชายแดนปางเบซาร์ที่อยู่ในจังหวัดสงขลา มีสัดส่วนมูลค่าการค้าคิดเป็นร้อยละ 98.72 ของมูลค่าการค้าชายแดนไทย-มาเลเซียทั้ง 9 ด้าน ดังตารางที่ 2.2

ตารางที่ 2.2 มูลค่าการค้าชายแดนไทย-มาเลเซีย ปี 2558

ด้านชายแดน	มูลค่าการค้าชายแดน ปี 2558				อัตราการเปลี่ยนแปลง % (2558/2557) (มก.-ช.ค.)	
	ส่งออก	นำเข้า	รวม	สัดส่วน (ร้อยละ)	ส่งออก	นำเข้า
สะเตาะ	143,474.24	181,459.78	324,934.02	66.89	-8.0	-5.84
ปางเบซาร์	102,763.62	51,854.04	154,617.66	31.83	-10.12	37.9
สุโหง โท-ลก	790.98	2,099.81	2,890.79	0.60	6.38	3.46
เบตง	2,535.92	106.34	2,642.26	0.54	-24.45	-40.01
ตากใบ	335.62	23	358.62	0.07	3.01	219.67
สตูล	148.46	50.94	199.40	0.04	57.24	30.64
วังประจัน	0.26	113.35	113.61	0.02	-59.59	18.01
ปัตตานี	-	2.6	2.60	-	-	-
ส่วนกลาง	-	-	-	-	-	-
รวมทั้งหมด	250,049.09	235,709.87	485,758.96	100.00		

ที่มา: กระทรวงพาณิชย์ กรมการค้าต่างประเทศ กองความร่วมมือการค้าและการลงทุน, 2558

จังหวัดสงขลามีด่านศุลกากร จำนวน 3 ด้าน ดังนี้

- 1) ด่านศุลกากรสะเตาะ (หรือด่านนอก) ตั้งอยู่ที่ ตำบลสำนักขาม อำเภอสะเตาะ เป็นเขตติดต่อกับเมืองบูกิตกายู อิตัม รัฐเคดาห์ ประเทศมาเลเซีย
- 2) ด่านศุลกากรปางเบซาร์ ตั้งอยู่ที่ตำบลปางเบซาร์ อำเภอสะเตาะ เป็นเขตติดต่อกับเมืองปางเบซาร์ รัฐเปอร์ลิส ประเทศมาเลเซีย
- 3) ด่านศุลกากรประกอบ ตั้งอยู่ที่ตำบลประกอบ อำเภอนาทวี เป็นเขตติดต่อกับเมืองคูเรียนบุหรง รัฐเคดาห์ ประเทศมาเลเซีย

มูลค่าการนำเข้า-ส่งออก บริเวณเฉพาะด้านในจังหวัดสงขลา ในปี พ.ศ. 2558 มีมูลค่า 479,551.68 ล้านบาท ทั้งนี้ด่านศุลกากรสะเตาะและบูกิตกายู อิตัม มีความสำคัญสูงสุดในกลุ่มพื้นที่

ภาคใต้ชายแดน เนื่องจากมีมูลค่าการค้าสูงที่สุด และเป็นประตูเชื่อมโยง ASEAN Highway No.2 (ทางหลวงหมายเลข 4) ของไทย และ North-South Expressway ของมาเลเซีย ไปยังป็นัง กัวลาลัมเปอร์และต่อไปยังประเทศสิงคโปร์ ซึ่งมีมูลค่าทางการค้าไทย-มาเลเซีย และมูลค่าการนำเข้า-ส่งออกผ่านแดนไปยังประเทศสิงคโปร์บริเวณด่านในจังหวัดสงขลา โดยสินค้าประเภท เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ ยางพารา และไม้แปรรูป เป็นชนิดสินค้า 3 อันดับแรก ที่มีการส่งออกจากด่านศุลกากรสะเตา - มาเลเซีย และสินค้าประเภทสื่อบันทึกข้อมูล ภาพ เสียง เครื่องคอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์ และส่วนประกอบคอมพิวเตอร์เป็นชนิดสินค้า 3 อันดับแรกที่มีการนำเข้าจากด่านศุลกากรสะเตา - มาเลเซีย

ตารางที่ 2.3 สินค้านำเข้า-ส่งออก 10 ลำดับจากด่านศุลกากรสะเตา-มาเลเซีย ปี พ.ศ. 2558

ลำดับ	ส่งออก		นำเข้า	
	ชนิดสินค้า	มูลค่า (ล้านบาท)	ชนิดสินค้า	มูลค่า (ล้านบาท)
1	เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์ และ ส่วนประกอบ	22,708.40	สื่อบันทึกข้อมูล ภาพ เสียง	23,360.91
2	ยางพารา	22,561.42	เครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์	21,342.23
3	ไม้แปรรูป	7,598.34	ส่วนประกอบคอมพิวเตอร์	19,646.33
4	มอเตอร์และเครื่องกำเนิดไฟฟ้า	5,866.37	เครื่องจักรที่ใช้ในอุตสาหกรรมและ ส่วนประกอบ	15,663.94
5	เครื่องโทรสาร โทรพิมพ์ โทรศัพท์ อุปกรณ์ และส่วนประกอบ	5,458.07	แผงวงจรไฟฟ้า	11,898.83
6	ถุงมือยาง	4,546.92	อุปกรณ์ไฟฟ้าสำหรับตัดต่อหรือ บล็อกกันวงจร ไฟฟ้า	7,644.94
7	แผงวงจรไฟฟ้า	4,175.75	เครื่องจักรไฟฟ้าอื่น ๆ และ ส่วนประกอบ	6,791.32
8	เครื่องยนต์สันดาปภายในแบบลูกสูบ และส่วนประกอบ	3,721.82	ส่วนประกอบ และอุปกรณ์รวมทั้ง โครงรถและตัวถัง	5,082.74
9	ผลิตภัณฑ์เหล็กและเหล็กกล้า	3,713.72	ผลิตภัณฑ์อื่น ๆ ทำจากพลาสติก	4,687.18
10	รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ	3,450.59	อะลูมิเนียมและผลิตภัณฑ์	4,312.73

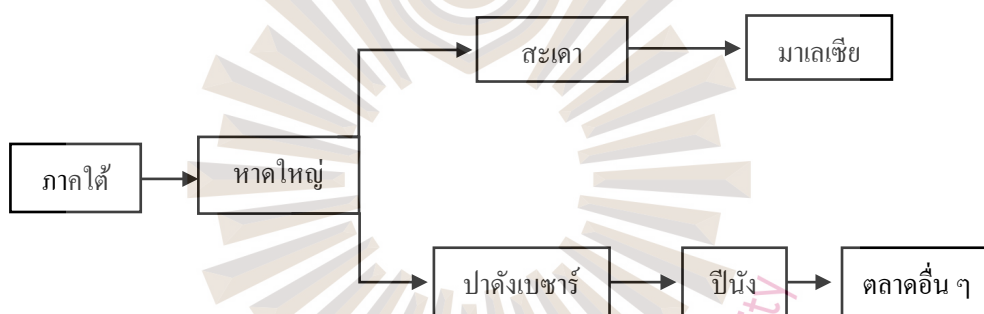
ที่มา: กระทรวงพาณิชย์ กรมการค้าต่างประเทศกองความร่วมมือการค้าและการลงทุน, 2558

2.1.2 พฤติกรรมการส่งออกและเส้นทางลำเลียงสินค้ายางพารา

การส่งสินค้าเพื่อจำหน่ายโดยใช้เส้นทางการค้าเลียบผ่านชายแดนไทย-มาเลเซีย ในแต่ละอุตสาหกรรมมีเส้นทางการค้าเลียงสินค้าที่แตกต่างกัน และมีพฤติกรรมที่แตกต่างกันด้วย แต่ที่คล้ายคลึงกัน คือ การติดต่อค้าขาย และการส่งมอบสินค้า โดยผู้ประกอบการนิยมส่งมอบสินค้าใน

ระหว่าง 15-30 วัน โดยในแต่ละเดือนผู้ประกอบการมักส่งมอบสินค้า ประมาณ 2-15 ครั้ง ผันแปรไปตามคำสั่งซื้อในแต่ละประเภทสินค้า ดังนี้

กลุ่มสินค้ายางพาราซึ่งส่งออกตามแนวชายแดนไทย-มาเลเซีย ประกอบด้วย สินค้ายางแผ่นรมควัน ยางแท่ง น้ำยางข้น ถูมือยาง และไม้ยางพารานั้น มีวิธีการตลาดในลักษณะคล้ายคลึงกันตามเส้นทางหลัก ได้แก่ ด้านศุลกากรสะเดาและด้านศุลกากรปาดังเบซาร์ โดยเส้นทางที่ขนส่งผ่านด้านศุลกากรสะเดานั้นส่วนใหญ่จะเป็นน้ำยางข้นมีจุดหมายเพื่อส่งไปยังประเทศมาเลเซีย เพื่อใช้ผลิตสินค้าถูมือยาง และบางส่วนส่งไปยังเมืองปีนัง ประเทศมาเลเซียเพื่อส่งต่อไปยังตลาดต่างประเทศ ส่วนสินค้ายางที่ส่งผ่านด้านปาดังเบซาร์ โดยส่วนใหญ่เป็นยางแท่ง ยางแผ่นรมควัน และถูมือยาง จะส่งต่อไปลงเรือที่ท่าเทียบเรือปีนัง และส่งต่อไปยังประเทศอื่น ๆ คือ ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา และจีน เป็นต้น (ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานภาค และสายนโยบายการเงิน, 2548)

รูปที่ 2.1 วิธีการตลาดกลุ่มสินค้ายางพารา

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานภาค และสายนโยบายการเงิน, 2548

2.1.3 ปัญหาและอุปสรรคทางการค้าระหว่างไทย-มาเลเซีย

ปัญหาทางการค้าระหว่างประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย แบ่งออกเป็น 3 รูปแบบตามประเภทการค้า (กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ, 2557) ดังนี้

1) ปัญหาการค้าชายแดนแบ่งเป็น 4 ด้าน คือ ด้านสะเดา บริเวณด่านชายแดนของไทยมีพื้นที่จำกัด และมีความแออัดมากทำให้การตรวจปล่อยสินค้าและผู้โดยสารล่าช้า นอกจากนี้การส่งออกสินค้าผ่านแดน โดยเฉพาะสินค้าผักผลไม้ จากมาเลเซียไปยังสิงคโปร์ ผ่านเฉพาะด่านสะเดาเพียงแห่งเดียว เนื่องจาก บันทึบความเข้าใจการขนส่งสินค้าเน่าเสียง่าย (Perishable Goods) ผ่านแดนมาเลเซียไปยังสิงคโปร์ กำหนดให้ด่านสะเดาเพียงด่านเดียวที่สามารถขนส่งสินค้าเน่าเสีย

ง่ายผ่านแดนไปยังสิงคโปร์ได้ ทำให้ผู้ประกอบการส่งออกสินค้าผ่านแดนในพื้นที่อื่นไม่สามารถทำธุรกิจได้ ค่าขนส่งมีปัญหาลำบากไม่สะดวก เนื่องจากต้องขึ้นเขาเป็นระยะทางยาว และมีความคดเคี้ยวลาดชันทำให้มีต้นทุนค่าขนส่งทั้งสินค้านำเข้าและส่งออกสูงกว่าด่านอื่น ๆ ด่านวังประจัน ขาดสิ่งอำนวยความสะดวกทางการค้า เช่น ถนนเชื่อมกับมาเลเซียไม่สามารถรองรับรถตู้คอนเทนเนอร์ได้ ทำให้มีปริมาณการค้าชายแดนน้อย ท่าเรือตา มะลัง เป็นท่าเรือขนาดเล็กจึงยังขาดสิ่งอำนวยความสะดวกทางการค้า

2) ปัญหาการลงทุนทางตรงในประเทศมาเลเซีย ด้านแรงงาน แรงงานในมาเลเซียค่อนข้างหายาก ส่วนใหญ่เป็นแรงงานมาจากประเทศเพื่อนบ้าน เช่น พม่า บังคลาเทศ และด้วยเหตุที่ประชาชนชาวมาเลเซีย มีหลายเผ่าที่มีวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน มีฝีมือและความตั้งใจในการเรียนรู้งานแตกต่างกันมาก รวมทั้งหากเป็นมุสลิมก็มีข้อจำกัดในการทำงาน ไม่ได้เต็มที่ ต้องมีพักทำละหมาด หรือเมื่อถึงเวลากลับบ้านก็จะกลับทันที เป็นต้น ในด้านกฎหมายของมาเลเซียค่อนข้างเอื้อประโยชน์ให้แรงงานค่อนข้างมาก การบริหารงานบุคคล จึงเป็นสิ่งที่ท้าทายความสามารถ ทั้งนี้ผู้ที่จะเข้าไปลงทุนต้องศึกษากฎหมายแรงงานอย่างดี รวมทั้งการคัดเลือกผู้ร่วมทุนที่ดี การเดินทางไปสำรวจดูทางการลงทุนด้วยตนเอง เป็นเงื่อนไขจำเป็นสำหรับการลงทุน อีกทั้งการไม่ยอมให้ชาวต่างชาติถือครองกรรมสิทธิ์ที่ดิน ธุรกิจเกษตรจำเป็นต้องมีที่ดิน แต่นักธุรกิจต่างชาติไม่สามารถซื้อที่ดินได้ เพียงแต่ยอมให้เช่ากับรัฐบาลโดยตรงในระยะยาว 30-40 ปี อีกทั้งถูกจำกัดขนาดพื้นที่และถูกกำหนดทำเลที่ตั้ง ปัจจุบัน นักธุรกิจไทยได้แก้ปัญหาด้วยการทำ Contract Farming โดยตรงกับชาวบ้าน ซึ่งเป็นวิธีที่รัฐบาลสนับสนุน เนื่องจากถือว่าเป็นการส่งเสริมการจ้างงานชาวมาเลเซีย เช่น การทำฟาร์มสุกร เป็นต้น

3) ปัญหาการค้าและอุปสรรคอื่น ๆ ปัญหาที่เป็นประเด็นสำคัญตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา คือ ปัญหาความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ส่งผลกระทบต่อการบรรทุกสินค้าเพื่อการส่งออกไปยังประเทศมาเลเซีย ผู้ประกอบการไม่กล้าขนส่งสินค้านำเข้าในพื้นที่ 3 จังหวัด ต้องจอดรถขนถ่ายสินค้าที่ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา ปัญหาการลักลอบทำการค้าข้ามแดน ตลอดแนวชายแดนไทย-มาเลเซีย ซึ่งมีระยะทางยาวมาก มีการลักลอบทำการค้าข้ามแดนโดยไม่เสียภาษี สินค้าไทยที่ลักลอบเข้ามาเลเซีย ได้แก่ ข้าวสารผลไม้ ส่วนสินค้านำเข้าจากมาเลเซียที่ลักลอบเข้าไทย ได้แก่ น้ำมันปาล์ม สุรา บุหรี่ ผลไม้เมืองหนาว และเนื้อวัวแช่แข็ง การกีดกันการค้า มาเลเซียกีดกันการนำเข้าข้าว โดยให้ห้องการค้าข้าวเปลือกและข้าวสารแห่งชาติ (BERNAS) ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจผูกขาดการนำเข้าข้าวแห่งมาเลเซีย และการกระจายแหล่งนำเข้าข้าวจากต่างประเทศ มีการใช้มาตรการห้ามนำเข้าข้าวชั่วคราวในช่วงที่ผลผลิตในประเทศออกสู่ตลาดค่อนข้างมาก เพื่อรักษาระดับราคาข้าวในประเทศ และการนำเข้าข้าวของมาเลเซียขึ้นอยู่กับราคาของข้าว เนื่องจากมาเลเซียจะนำเข้าข้าวมาผสมกับข้าว

ของมาเลเซียเพื่อจำหน่ายให้ประชาชนโดยเฉพาะอย่างยิ่งชาวจากเวียดนามซึ่งมีราคาถูกกว่าชาวไทยมาก ซึ่งเป็นการจำกัดโอกาสการขยายตลาดข้าวไทยในมาเลเซีย

2.2 ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับการค้าระหว่างประเทศ

2.2.1 ความหมายการค้าระหว่างประเทศ

ระบบเศรษฐกิจของไทย เป็นระบบเศรษฐกิจแบบเปิด ซึ่งจะก่อให้เกิดกิจกรรมทางเศรษฐกิจของประเทศในเรื่องการค้า ส่งผลไปยังการดำเนินนโยบายทางด้านเศรษฐกิจที่จะส่งผลต่อรายได้ประชาชาติโดยตรง หน่วยงานทางด้านเศรษฐกิจของไทย ต่างมีส่วนกำหนดให้ระบบเศรษฐกิจไทยมีการพัฒนาโดยพึ่งพาต่างประเทศ ก่อให้เกิดกิจกรรมทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศขึ้น ได้แก่ การค้าระหว่างประเทศ การชำระเงินระหว่างประเทศ การลงทุนระหว่างประเทศ และความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

การค้าระหว่างประเทศ หมายถึง การซื้อขายสินค้าและบริการระหว่างประเทศต่าง ๆ ประเทศที่ทำการซื้อขายสินค้าระหว่างกัน เรียกว่า "ประเทศคู่ค้า" สินค้าที่แต่ละประเทศซื้อเรียกว่า "สินค้าเข้า" (Imports) และสินค้าที่แต่ละประเทศขายไปเรียกว่า "สินค้าออก" (Exports) ประเทศที่ซื้อสินค้าจากต่างประเทศ เรียกว่า "ประเทศผู้นำเข้า" ส่วนประเทศที่ขายสินค้าให้ต่างประเทศ เรียกว่า "ประเทศผู้ส่งออก" โดยทั่วไปแล้วแต่ละประเทศจะมีฐานะเป็นทั้งประเทศ ผู้นำสินค้าเข้า และประเทศผู้ส่งออกในเวลาเดียวกัน เพราะ แต่ละประเทศมีทรัพยากร และกำลังการผลิตในด้านต่าง ๆ ที่แตกต่างกัน ทำให้มีการผลิตสินค้าที่แตกต่างกัน (ไพฑูริย์ วิบูลชุตี, 2555)

สาเหตุที่ก่อให้เกิดการค้าระหว่างประเทศนั้น เป็นเหตุผลทางเศรษฐกิจที่ทำให้ประเทศต่างๆในโลกทำการค้าขายกัน สาเหตุที่สำคัญมีอยู่ด้วยกัน 2 ประการ คือ

1) ความแตกต่างทางด้านทรัพยากรที่ใช้ผลิตในแต่ละประเทศ เนื่องมาจากความแตกต่างในเรื่องสภาพภูมิประเทศและภูมิอากาศ เช่น ประเทศไทยมีพื้นที่ดินที่อุดมสมบูรณ์เหมาะสมแก่การเพาะปลูกมากกว่าญี่ปุ่น คุเวตมีน้ำมันมากกว่าไทย จีนมีประชากรมากกว่าประเทศอื่น ๆ ดังนั้น ประเทศใดที่มีทรัพยากรชนิดใดมาก ก็จะผลิตสินค้าที่ใช้ทรัพยากรชนิดนั้น ๆ เป็นปัจจัยการผลิตสินค้าออกเพื่อแลกเปลี่ยนกับสินค้าอื่น ๆ

2) ความแตกต่างในเรื่องความชำนาญในการผลิต เนื่องจาก ผู้ผลิตของแต่ละประเทศจะมีความชำนาญและเทคโนโลยีในการผลิตสินค้าและบริการแตกต่างกัน บางประเทศผู้ผลิตมีความรู้ความชำนาญเป็นพิเศษในการผลิตสินค้าบางชนิด เช่น ประเทศญี่ปุ่นมีความรู้ความชำนาญในการผลิตเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ ประเทศเนเธอร์แลนด์มีความรู้ความชำนาญในการผลิตเครื่องจักรกลการเกษตร ประเทศสวีเดนและแคนาดามีความรู้ความชำนาญในการผลิตนาฬิกา ความแตกต่างของ ปัจจัยดังกล่าวนี้ ผลักดันให้แต่ละประเทศเล็งเห็นประโยชน์จากการเลือกผลิตสินค้าบางอย่างที่มีต้นทุนต่ำ มีความรู้ความชำนาญ และเลือกส่งออกสินค้าแต่ละประเภทที่ผู้บริโภครในประเทศของตนต้องการ แต่ไม่สามารถผลิตได้ หรือผลิตได้ในต้นทุนที่สูงเกินไป และปัจจัยเหล่านี้ก่อให้เกิดการค้าระหว่างประเทศขึ้น

2.2.2 การค้าข้ามแดนหรือการค้าผ่านแดน (Cross Border)

กองความร่วมมือการค้าและการลงทุน (2563) ได้ให้คำนิยาม การค้าผ่านแดน หมายถึง การส่งสินค้าออก ผ่านพรมแดนประเทศเพื่อนบ้านที่มีชายแดนติดไทยไปยังประเทศที่สาม และการนำเข้ามาสินค้าจากประเทศที่สามผ่านพรมแดนประเทศเพื่อนบ้านที่มีชายแดนติดไทยตามความตกลงด้านขนส่งระหว่างประเทศ โดยปัจจุบันมีการจำแนกข้อมูลเฉพาะประเทศจีน(ตอนใต้) เวียดนาม และสิงคโปร์เท่านั้น

การค้าผ่านแดน หรือการปฏิบัติพิธีการผ่านแดน หมายถึง การที่ประเทศที่มีพรมแดนติดต่อกันยินยอมให้ มีการขนส่งสินค้าผ่านอาณาเขตของตนเองเพื่อส่งออกไปยังประเทศที่สาม โดยไม่มีการเรียกเก็บอากรสำหรับสินค้าที่นำผ่านแดนเข้าในอาณาเขตของตนเองแต่อย่างใด เนื่องจากประเทศทั้งสองได้มีข้อตกลงเกี่ยวกับการดำเนินการดังกล่าวแล้ว ซึ่งการได้รับสิทธิประโยชน์ดังกล่าวนี้ ผู้ประกอบการจะต้องปฏิบัติตามระเบียบและเงื่อนไขข้อกำหนดของประเทศ ที่ยินยอมให้มีการนำสินค้าผ่านแดนเพื่อส่งออกไป ภายใต้กรอบอธิปไตยของประเทศนั้น ๆ เช่น การขนส่งสินค้าจากประเทศไทยผ่านไปลงเรือที่มาเลเซีย หรือสิงคโปร์ มีขั้นตอนการดำเนินการในฝั่งประเทศไทย คือ จัดใบขนสินค้าออก จัดทำใบบัญชีสินค้า จัดทำบัญชีสินค้า (ศ.บ.3) ผ่านพิธีการศุลกากรตรวจปล่อยสินค้าผูกดวงตราศุลกากร รับบรรจุทุกการส่งออกนอกราชอาณาจักรไทย ส่งมอบสำเนาเอกสารการตรวจปล่อยให้กับผู้ขนส่งเพื่อไปดำเนินการนำเข้าผ่านแดนตามลำดับต่อไป

การดำเนินการนำเข้าเพื่อผ่านแดนเข้าประเทศมาเลเซีย เพื่อส่งออกที่ทำเรือประเทศมาเลเซียหรือผ่านต่อไป เพื่อส่งออกที่ประเทศสิงคโปร์ จะต้องดำเนินการตามเงื่อนไขของประเทศที่สินค้าต้องผ่านแดนกำหนด โดยตามเงื่อนไขของประเทศมาเลเซียกำหนดดังนี้

1) จะต้องจัดทำใบสินค้านำเข้าผ่านแดนตามแบบฟอร์มหมายเลข 8 พร้อมยื่นเอกสารการส่งออกที่ได้ผ่านศุลกากรไทยเป็นเอกสารประกอบ โดยที่ใน เอกสารจะต้องมีการสำแดงท่าปลายทางที่จะทำการส่งออก

2) จะต้องขนส่งด้วยระบบคอนเทนเนอร์หรือรถตู้เทียบเท่านั้น

3) กรณีที่คอนเทนเนอร์กับคัสซีไม่ติดจะต้องทำการต่อเชื่อมให้ติดกัน

4) จะต้องขนส่งตามเส้นทางที่ทางประเทศมาเลเซียกำหนด

5) รถขนส่งจะต้องเป็นรถที่ได้รับอนุญาตเท่านั้น

จากข้อมูลข้างต้นสามารถสรุปหลักการเกี่ยวกับการส่งสินค้าผ่านแดนได้ (กรมศุลกากร, 2560) ดังนี้

1) การผ่านแดนต้องมีจุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุดของการขนส่งอยู่นอกราชอาณาจักร

2) ของผ่านแดนต้องไม่อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบที่จะต้องเสียภาษี

3) การผ่านแดนที่มีการข้ามแดนทางบกให้กระทำได้ต่อเมื่อมีความตกลงระหว่างประเทศ

4) ของผ่านแดน ไม่อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายว่าด้วยของต้องห้ามต้องกำกัในการนำเข้าหรือส่งออก เว้นแต่จะมีกฎหมายเฉพาะกำหนดให้มีการควบคุมในการนำผ่าน

5) ของผ่านแดน จะต้องไม่มีการใช้ประโยชน์ใด ๆ ซึ่งของนั้นหรือมีพฤติกรรมใด ๆ เพื่อประโยชน์ในทางการค้าเกี่ยวกับของดังกล่าวในราชอาณาจักร

6) ของผ่านแดนต้องไม่อยู่ภายใต้การตรวจของ ของพนักงานศุลกากร เว้นแต่

6.1) มีไว้เพื่อใช้ในการก่อการร้ายหรือเกี่ยวเนื่องกับการก่อการร้าย

6.2) ชนิดแห่งของหรือการขนส่งหรือการขนถ่ายของดังกล่าว อาจ

ก่อให้เกิดผลกระทบต่อ ความมั่นคง สันติภาพ และความปลอดภัยระหว่างประเทศ

6.3) มีการแสดงถิ่นกำเนิดเป็นเท็จ

6.4) เป็นของผิดกฎหมายที่เกี่ยวกับการผ่านแดน

2.2.3 ความสามารถในการส่งออก (Export Capability Theory)

ความสามารถในการส่งออก เป็นส่วนหนึ่งของความสามารถในทางการตลาดระหว่างประเทศของหน่วยธุรกิจ ประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ 4 ประการ คือ ความสามารถของตัวผลิตภัณฑ์ ราคา การประชาสัมพันธ์ และการจำแนกแจกจ่ายผลิตภัณฑ์ โดยองค์ประกอบทั้งหมดนี้เป็นปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้ธุรกิจสามารถดำเนินการส่งออก หรือเข้าร่วมในการส่งออกได้ คำจำกัดความของคำว่า ความสามารถในการส่งออก โดย Shoham (1996) และ Sousa (2004) ได้กำหนดการวัดขีดความสามารถในการส่งออกเป็น ตัววัดนามธรรม (Subjective) หรือตัววัดที่ไม่ใช่เงิน และตัววัดรูปธรรม (Objective) เป็นตัววัดที่เป็นตัวเงิน อีกทั้ง Leonido, Katsikesd, and Samieec (2002) ก็ได้ให้คำนิยามของความสามารถในการส่งออกของหน่วยธุรกิจ คือ ความสามารถในการปรับตัวของส่วนประสมทางการตลาด ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ ราคา การประชาสัมพันธ์ และช่องทางการจัดจำหน่าย โดยพิจารณาจากตัววัดทางด้านที่เป็นหรือรูปธรรม หรือตัวเงิน ได้แก่ สัดส่วนการส่งออกของยอดขาย หรือความเข้มข้นของการส่งออก การเติบโตของยอดขายในการส่งออก ส่วนแบ่งการตลาดในการส่งออก ส่วนแบ่งกำไรในการส่งออก เป็นต้น โดยตัวแปรทุกตัวเป็นตัววัดความสามารถในการส่งออกเกือบทุกตัว

ในส่วนของปัจจัยภายนอก (External Factor) เป็นปัจจัยที่ธุรกิจไม่สามารถควบคุมได้ แต่เป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการส่งออกออกเช่นกัน อาทิ ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ ระบบการแข่งขัน สภาพแวดล้อมและวัฒนธรรม สภาพแวดล้อมทางกฎหมาย ภาวะทางการเมืองและปัจจัยทางด้านเทคโนโลยี เป็นต้น ซึ่งเป็นปัจจัยที่ธุรกิจไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้เอง สิ่งที่ธุรกิจสามารถทำได้ คือ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกอย่างรอบคอบก่อนดำเนินธุรกิจ โดยเฉพาะปัจจัยทางด้านเทคโนโลยีซึ่งมีความสำคัญกับการส่งออก ระดับเทคโนโลยีและการมีเครือข่ายต่างประเทศ มีผลต่อความสามารถในการส่งออก จุดแข็งของเทคโนโลยีจะส่งผลกระทบต่อความสามารถในการส่งออกของธุรกิจมาก และหากธุรกิจมีเครือข่ายในต่างประเทศมาก จะทำให้ความสามารถในการส่งออกเพิ่มขึ้น (Aaby & Slater, 1989)

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกของธุรกิจมักนิยมนำเครื่องมือที่เรียกว่า SWOT มาใช้เพื่อการวิเคราะห์ โดยหลักการสำคัญของ SWOT คือการวิเคราะห์โดยการสำรวจจากสภาพการณ์ 2 ด้าน คือสภาพการณ์ภายในและสภาพการณ์ภายนอก ดังนั้น การวิเคราะห์ SWOT จึงเรียกว่า การวิเคราะห์สภาพการณ์ (Situation Analysis) ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ปัจจัยต่าง ๆ

ทั้งภายนอกและภายในองค์กร โดยการวิเคราะห์สภาพการณ์ทั้งภายในและภายนอกนั้นจะทำให้ผู้บริหารสามารถทราบจุดแข็งและจุดอ่อนภายในธุรกิจ และทราบการเปลี่ยนแปลงจากภายนอกที่จะส่งผลกระทบต่อธุรกิจทั้งในด้านโอกาสและอุปสรรค ซึ่งข้อมูลเหล่านี้จะเป็นประโยชน์อย่างมากต่อการกำหนดวิสัยทัศน์ การกำหนดกลยุทธ์และการดำเนินตามกลยุทธ์ขององค์กรอย่างเหมาะสม ปัจจัยเหล่านี้จะช่วยให้เข้าใจได้ว่ามีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานขององค์กรอย่างไร จุดแข็ง (Strengths) ของธุรกิจจะเป็นความสามารถภายในที่ถูกใช้ประโยชน์เพื่อการบรรลุเป้าหมาย ในขณะที่จุดอ่อน (Weaknesses) ของธุรกิจจะเป็นคุณลักษณะภายในที่อาจจะทำลายผลการดำเนินงาน โอกาส (Opportunities) ทางสภาพแวดล้อมจะเป็นสถานการณ์ที่ให้โอกาสเพื่อการบรรลุเป้าหมายขององค์กร ในทางกลับกันอุปสรรค (Threats) ทางสภาพแวดล้อมจะเป็นสถานการณ์ที่ขัดขวางการบรรลุเป้าหมายขององค์กร ผลจากการวิเคราะห์ SWOT นี้จะใช้เป็นแนวทางในการกำหนดวิสัยทัศน์ การกำหนดกลยุทธ์ เพื่อให้ธุรกิจเกิดการพัฒนาไปในทางที่เหมาะสม การวิเคราะห์ SWOT Analysis จะครอบคลุมขอบเขตของปัจจัยที่กว้างด้วยการระบุจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคของธุรกิจ ทำให้มีข้อมูลในการกำหนดทิศทาง หรือเป้าหมายที่จะถูกสร้างขึ้นมาจากจุดแข็งขององค์กร และแสวงหาประโยชน์จากโอกาสทางสภาพแวดล้อม อีกทั้งยังสามารถกำหนดกลยุทธ์ที่มุ่งเอาชนะอุปสรรคทางสภาพแวดล้อมหรือลดจุดอ่อนขององค์กรให้มันน้อยที่สุดได้ (อลงกต ไหมน้อย, 2560)

2.3 ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับความสามารถในการแข่งขัน

2.3.1 ความหมายความได้เปรียบในการแข่งขัน

Porter (1985) ให้คำจำกัดความของคำว่า “ความได้เปรียบทางการแข่งขัน” คือ การเพิ่มผลิตภาพ (Competitiveness is Productivity) ผลิตภาพ คือ มูลค่าเพิ่มที่เกิดจากการผลิตต่อวันทำงานและต่อหนึ่งหน่วยของทุนหรือทรัพยากรเชิงกายภาพ (Physical Resources) ที่ใช้ไป เนื่องจากประเทศไม่ใช่คู่แข่ง แต่บริษัทคือผู้ที่อยู่ในสนามการแข่งขันที่แท้จริงและการแข่งขันต้องมีพลวัต (Dynamic) มีการสร้างนวัตกรรม (Innovation) และมองหากลยุทธ์ที่สร้างความแตกต่างอยู่เสมอ ดังนั้น การเพิ่มผลผลิตของตนให้สูงขึ้น และการเพิ่มขึ้นของผลิตภาพแรงงาน ที่ไม่ใช่มุ่งแต่จะลดต้นทุนเพียงอย่างเดียวเสมอไป ก็สามารถยกระดับให้เกิดผลิตภาพที่เพิ่มขึ้นได้และนำไปสู่การยกระดับที่ได้เปรียบในเชิงธุรกิจได้

Hu (1995) ให้คำจำกัดความของคำว่า ความได้เปรียบทางการแข่งขัน หมายถึง การมีความได้เปรียบในหลายด้านที่เป็นตัวสร้างผลประกอบการที่สูงกว่าคู่แข่ง และลูกค้ารู้สึกพึงพอใจต่อการบริการหรือผลิตภัณฑ์หรือการปฏิบัติต่อลูกค้าตามสัญญาได้

Norburn and Burley (2007) ให้คำจำกัดความของคำว่า ความได้เปรียบทางการแข่งขัน หมายถึง ความสามารถพิเศษในการสร้างความแตกต่างให้โดดเด่นมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวและไม่สามารถทำให้คู่แข่งนำไปทำซ้ำหรือเลียนแบบได้

มนตรี โสคติยานุรักษ์ (2550) กล่าวว่า ความได้เปรียบทางการแข่งขัน หมายถึง องค์กรสามารถเพิ่มผลผลิตไปพร้อมกับการพัฒนาคุณภาพของผลิตภัณฑ์ให้มีมูลค่าของผลิตภัณฑ์ได้สูงขึ้น และผลิตภัณฑ์มีคุณสมบัติประโยชน์และประสิทธิภาพที่คุ้มค่า

สุวัฒน์ ศิรินิรันดร์ และคณะ (2552) กล่าวว่า ความได้เปรียบทางการแข่งขัน เป็นการสร้างความพึงพอใจให้ลูกค้าได้รับสิ่งที่ดีที่เหนือกว่าคู่แข่งในทุกด้าน

เรวัตร์ ชาตรีวิศิษฐ์ และคณะ (2553) กล่าวว่า ความได้เปรียบทางการแข่งขัน หมายถึง ความรับผิดชอบทั้งหมดของเจ้าขององค์กรที่ต้องพยายามบริหารจัดการให้สามารถเป็นผู้นำในตลาดประเภทเดียวกันกับตน และต้องสร้างให้กิจการมีความมั่นคงและยั่งยืนในระยะยาวอย่างต่อเนื่อง

พิพัฒน์ นนทนารักษ์ (2553) กล่าวว่า ความได้เปรียบทางการแข่งขัน หมายถึง ความสามารถองค์กรดำเนินธุรกิจของตัวเองได้ดีกว่าองค์กรอื่น นั่นคือทำกำไรได้สูงกว่ามาตรฐานของอุตสาหกรรมนั้น หรือองค์กรสามารถสร้างให้เกิดคุณค่าแก่องค์กรของตัวเองมากกว่าคู่แข่ง

สรุปได้ว่าความหมายของความได้เปรียบทางการแข่งขัน คือ ความได้เปรียบเชิงธุรกิจที่มีกลุ่มตลาดในประเภทเดียวกันทำการแข่งขันกันให้สามารถมีคุณค่าเหนือคู่แข่ง เพื่อสร้างให้เป็นธุรกิจที่มีความน่าเชื่อถือ มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับทั้งกลุ่มลูกค้าเก่าและกลุ่มลูกค้าใหม่ ดังนั้น หัวใจสำคัญของความสำเร็จในธุรกิจคือการมีความได้เปรียบทางการแข่งขัน ทั้งในด้านกลยุทธ์และวิธีดำเนินการ (ฐิติมา เกษมสุข, 2560)

ขีดความสามารถในการแข่งขันที่สำหรับประเทศไทยเป็นการผสมผสานนิยามของ Porter, ECD WEF และ IMD โดยใช้นิยามของ Porter และ WEF เป็นกรอบในการพัฒนาขีดความสามารถในระดับจุลภาค ส่วน OECD และ IMD เป็นกรอบในการพัฒนาในระดับมหภาค ทั้งนี้การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันมีวัตถุประสงค์ในภาพรวมเพื่อยกระดับความเป็นอยู่และสวัสดิการของประชาชนให้ดีขึ้นทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมตลอดจนครอบคลุมถึงสิทธิเสรีภาพที่ประชาชนพึงได้รับเป็นสำคัญ ความสามารถในการแข่งขันแบ่งเป็น 3 ด้าน คือ ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ด้านประสิทธิภาพของกระบวนการการทำงานขององค์กร (Process) และด้านผลลัพธ์จากการแข่งขัน (Output) การพิจารณาความสามารถในการแข่งขันต้องเน้นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันจากการเพิ่มผลิตภาพหรือประสิทธิภาพการผลิต (Productivity) โดยวัดจากมูลค่าเพิ่มของสินค้าและบริการที่ผลิตได้เทียบกับปริมาณปัจจัยการผลิตที่ใช้ไปหนึ่งหน่วย ดังนั้น ผลิตภาพของประเทศจึงขึ้นอยู่กับทั้งราคาของสินค้าและบริการที่ประเทศขายได้และประสิทธิภาพในการใช้ปัจจัยการผลิต ประเทศที่มีผลิตภาพสูง จะมีค่าเงินแข็งและท้ายที่สุดก็จะมีมาตรฐานการครองชีพที่สูงขึ้นตาม ดังนั้น การยกระดับผลิตภาพจึงเป็นเป้าหมายของการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

2.3.2 การวิเคราะห์ความสามารถในการแข่งขันเพื่อการส่งออกด้วยระบบเพชร (Diamond Model)

Porter (1990) ให้ความหมายเกี่ยวกับความได้เปรียบทางการแข่งขัน คือ ความสามารถที่เหนือคู่แข่งในด้านต่าง ๆ ทั้งการสร้างคุณค่าให้กับตัวสินค้าและองค์กร รวมไปถึงปัจจัยจากสภาวะแวดล้อมภายนอกด้วย Porter ขยายความเกี่ยวกับความได้เปรียบในการแข่งขันธุรกิจโดยให้ความสำคัญกับประสิทธิภาพในการผลิต ซึ่งสามารถวิเคราะห์ปัจจัยแวดล้อมได้ตามกรอบแนวคิด Diamond Model ประกอบด้วย 4 ปัจจัยหลักที่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันและส่งผลต่อการเพิ่มผลผลิต การแข่งขันและการดำเนินงานของธุรกิจ ได้แก่ ปัจจัยการผลิตในประเทศ (Factor Conditions) อุปสงค์ในประเทศ (Demand Conditions) โครงสร้างองค์กร นโยบาย กลยุทธ์ (Firm Strategy, Structure and Rivalry) และ อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องและสนับสนุน (Related and Supporting Industries) นอกจากนี้ยังมีปัจจัยเสริมอีก 2 ปัจจัย คือ โอกาสทางธุรกิจ (Chance) และบทบาทของภาครัฐ (Government)

การวิเคราะห์ความสามารถในการแข่งขันธุรกิจโดยพิจารณาจากข้อมูลทุติยภูมิเพื่อแสดงขีดความสามารถในการส่งออกของเกษตรกรและผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับการส่งออกยางพาราผ่านชายแดนจังหวัดสงขลา และข้อมูลปฐมภูมิซึ่งได้จากการสัมภาษณ์เกษตรกร ผู้ประกอบการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อแสดงศักยภาพในการส่งออกของอุตสาหกรรมยางพาราไทย โดยมีรายละเอียดตัวบ่งชี้ที่แสดงให้เห็นถึงปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการส่งออกตามทฤษฎีเพชรพลวัต ดังนี้

1) ปัจจัยการผลิตภายในประเทศ (Factor Conditions) หรือที่นักเศรษฐศาสตร์เรียกว่า ปัจจัยทางการผลิต คือ สิ่งที่มีความจำเป็นที่ต้องส่งเสริมและเร่งดำเนินการเพื่อให้สามารถแข่งขันกับผู้อื่นได้ การพิจารณาเพื่อให้ทราบถึงบทบาทของปัจจัยที่มีผลต่อความได้เปรียบทางการแข่งขัน จะสามารถจัดกลุ่มให้ปัจจัยต่าง ๆ ได้ ดังนี้

1.1) Human Resources ทรัพยากรมนุษย์ ไม่ว่าจะเป็นทางด้านจำนวนแรงงาน ทักษะความชำนาญต่างๆ ของแรงงาน ต้นทุนในด้านค่าแรง รวมถึงต้นทุนในการจัดการ

1.2) Physical Resources ทรัพยากรทางกายภาพของแต่ละประเทศ เช่น ความอุดมสมบูรณ์ และคุณภาพของที่ดิน แหล่งน้ำ เหมืองแร่ ป่าไม้ ไฟฟ้า หรือสภาพภูมิอากาศ ภูมิประเทศที่ตั้งของประเทศ ซึ่งมีผลต่อเขตเวลาของประเทศนั้นๆ ในการที่จะเป็นข้อได้เปรียบหรือเสียเปรียบในการติดต่อทางการค้ากับประเทศอื่นๆ

1.3) Knowledge Resources ทรัพยากรด้านความรู้ของแต่ละประเทศ เช่น ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีวิทยาการต่างๆ ความรู้ด้านการตลาดเกี่ยวกับสินค้าและบริการ แหล่งความรู้ในมหาวิทยาลัย หน่วยงานทางสถิติ ฝีมือทางด้านธุรกิจ และวิทยาศาสตร์ รายงานและข้อมูลพื้นฐานทางการวิจัยด้านการตลาด องค์กรค้าต่างๆ

1.4) Capital Resources แหล่งเงินทุน ต่างๆ ต้นทุนของเงินทุนภายในประเทศนั้นๆหรือแหล่งที่ได้มาของเงินทุนในประเทศนั้นๆ

1.5) Infrastructure โครงสร้างที่เป็นปัจจัยพื้นฐานของแต่ละประเทศ เช่น ระบบขนส่งระบบสื่อสาร ระบบสาธารณสุขต่างๆ รวมไปถึงองค์การด้านวัฒนธรรม คุณภาพชีวิต ประชาชน สถานที่ทำงาน หรือที่อยู่อาศัยที่ดี

2) กลยุทธ์องค์กร โครงสร้างองค์กรและการแข่งขันภายในประเทศ (Firm Strategy, Structure and Rivalry) เป็นสิ่งที่องค์กรกำหนดขึ้นมา โดยส่งผลกระทบต่อข้อได้เปรียบทางการแข่งขัน ซึ่งพิจารณาได้จากโครงสร้าง เป้าหมาย นโยบายและกลยุทธ์ขององค์กรในการ

ขับเคลื่อนธุรกิจ ประสิทธิภาพในการผลิต กลไกของตลาดในการเข้ามาของกลุ่มแข่งรายใหม่ แนวโน้ม ส่วนแบ่งตลาด ราคาส่งออก

3) อุปสงค์ในประเทศ (Demand Conditions) คือการพิจารณาในประเด็นด้าน ความต้องการของตลาดในประเทศ ซึ่งการแข่งขันภายในประเทศจะกระตุ้นให้มีการปรับปรุงการ เพิ่มผลผลิต และส่งผลให้เกิดนวัตกรรมใหม่ ๆ ซึ่งสามารถพิจารณาได้จาก ความต้องการสินค้า หรือ สถานะภาพของอุปสงค์ กลุ่มเป้าหมายในการส่งออกเป็นอย่างไรและมีแนวโน้มทิศทาง ความ ต้องการอย่างไร มีการตอบสนองความต้องการของตลาดภายในประเทศและต่างประเทศ อย่างไร การสร้างช่องทางที่รัฐสามารถเข้ามาตราการหรือ นโยบายเพื่อส่งเสริมผู้ประกอบการได้อย่าง มีประสิทธิภาพ

4) อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องและสนับสนุน (Related and Supporting Industries) คือ ความเกี่ยวเนื่องและสนับสนุนซึ่งกันและกันของอุตสาหกรรม ซึ่งพิจารณาจากเครือข่ายที่ เกี่ยวข้องกับองค์กร ไม่ว่าจะเป็นอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง หรืออุตสาหกรรมที่สนับสนุนผลิตภัณฑ์ ข่างพารา มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารได้ทั่วถึงระหว่างอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง และหน่วยงานที่ สนับสนุน ในการส่งออกข่างพาราผ่านชายแดนจังหวัดสงขลา Porter กล่าวว่า การรวมกลุ่ม อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกันหรือช่วยสนับสนุนกันซึ่งกันและกัน มาอยู่รวมกันจะช่วยเพิ่มศักยภาพ ในการแข่งขัน ซึ่งจะทำให้มีข้อได้เปรียบในด้านต่าง ๆ อาทิ ต้นทุนการผลิตของธุรกิจต่ำกว่าธุรกิจที่ อยู่นอกกลุ่ม การรับข้อมูลข่าวสารได้รับความสะดวกและเข้าถึงข้อมูลได้รวดเร็วและง่ายขึ้น เป็นต้น

บทบาทของรัฐบาลเป็นสิ่งสำคัญอีกตัวหนึ่งที่จะช่วยสนับสนุนให้ประเทศเกิดข้อได้เปรียบ ทางการแข่งขัน การที่รู้ถึงบทบาทของรัฐบาลหรือนโยบายของรัฐบาลมีอิทธิพลต่อบัจจัย 4 ประการ ที่ได้กล่าวมาแล้วทั้งในด้านบวกและด้านลบ ในด้าน Factor Condition จะได้รับผลกระทบจาก นโยบายของรัฐทางด้านการส่งเสริมช่วยเหลือในด้านนโยบายเกี่ยวกับตลาดทุน นโยบายด้าน การศึกษา ในด้าน Demand Condition นโยบายของรัฐมีผลต่อบัจจัยด้านความต้องการโดยบางครั้ง รัฐก็เป็นผู้กำหนดมาตรฐานของสินค้า หรือกฎเกณฑ์ต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อความต้องการของผู้บริโภค หรือบางครั้ง รัฐเองก็คือผู้บริโภคในสินค้าหรือบริการหลายๆ ชนิดของประเทศ

นอกจากนี้ รัฐสามารถกำหนดสภาพของอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกัน รวมทั้งโอกาสซึ่งเกิด จากสภาพแวดล้อมของประเทศนั้นๆ โดยประเทศที่ประสบผลสำเร็จในอุตสาหกรรมด้านต่างๆ จะ พบว่าสภาพแวดล้อมของประเทศนั้นๆ เอื้ออำนวยให้เกิดข้อได้เปรียบทางการแข่งขัน โดยหลักแล้ว ข้อได้เปรียบทางการแข่งขันของประเทศ ก็คือ ทฤษฎีที่ว่าด้วยการลงทุนและนวัตกรรมนั่นเอง การ

แข่งขันในอุตสาหกรรมระหว่างประเทศก็คือ การที่องค์กรมีความสามารถ และพยายามที่จะพัฒนาเปลี่ยนแปลงเพื่อสร้างและรักษาไว้ซึ่งข้อได้เปรียบทางการแข่งขัน เป็นการลงทุนด้านต่างๆ เช่น วิจัยพัฒนา การเรียนรู้ อุปกรณ์ที่ทันสมัย และการฝึกอบรมปัจจัยต่างๆ ที่อยู่ใน Diamond และความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเหล่านี้เป็นตัวกำหนดให้เกิดแนวทาง ความเป็นไปได้ และการพัฒนาของอุตสาหกรรมต่างๆ ในประเทศ เป็นสิ่งที่ช่วยให้องค์กรมีการลงทุนอย่างต่อเนื่อง สิ่งที่สำคัญที่สุดก็คือ Diamond ช่วยพยากรณ์ได้ว่าโอกาสของอุตสาหกรรมในการแข่งขันจะได้ผลออกมาเช่นไร (กิตติศักดิ์ ร่มเกษ, 2556)

ประเทศหนึ่งมักจะมีโอกาสสูงที่จะประสบความสำเร็จในการค้าระหว่างประเทศในอุตสาหกรรมหนึ่ง ถ้าประเทศนั้นมีข้อได้เปรียบด้านการแข่งขันระหว่างประเทศในอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมนั้น อย่างไรก็ตามแล้วแต่ผลประโยชน์ของทั้งอุตสาหกรรมสนับสนุนในประเทศและอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องในประเทศ เป็นสิ่งที่ต้องพิจารณา ประกอบกับ ตัวกำหนดอื่นๆ ทั้งหมดของระบบเพชร (Diamond Model) ถ้าขาดซึ่งปัจจัยการผลิตขั้นสูงหรืออุปสงค์ในประเทศที่ชักนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่ถูกทิศทาง ถึงแม้จะอยู่ใกล้กับอุตสาหกรรมสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องชั้นนำของโลกก็อาจจะไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ใดๆ ในทางสร้างและรักษาข้อได้เปรียบทางการแข่งขันระหว่างประเทศ (ศิริณา เมืองศรีมาตย์, 2555)

2.3.3 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางธุรกิจ (PEST Analysis)

PEST Analysis คือ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกเชิงธุรกิจของบริษัทหรือองค์กร ซึ่งเป็นปัจจัยภายนอกที่ไม่สามารถควบคุมได้ การวิเคราะห์นี้ทำให้สามารถทราบว่าตลาดในอุตสาหกรรมกำลังเติบโตหรือกำลังหดตัว ตำแหน่งธุรกิจ ความเป็นไปได้ในการขยายธุรกิจ รวมทั้งทิศทางในทางธุรกิจเป็นอย่างไร โดยสามารถแบ่งปัจจัยทางสภาพแวดล้อมภายนอกออกเป็น 4 ปัจจัยได้แก่

ปัจจัยที่ 1 ปัจจัยทางการเมือง (Political Factor) คือ ปัจจัยที่เปลี่ยนแปลงไปตามสภาพของรัฐบาลและนโยบายของรัฐ เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญอย่างมากต่อองค์กรว่ารัฐบาลจะมีนโยบายในการกระตุ้นเศรษฐกิจอย่างไร ส่งผลในทางบวกหรือลบต่อองค์กร ซึ่งครอบคลุมในเรื่องของการแทรกแซงของนโยบายรัฐที่มีผลต่อธุรกิจ ไม่ว่าจะเป็นการซื้อขาย การเก็บภาษี การควบคุมการค้า กฎหมายแรงงาน ล้วนเป็นปัจจัยที่องค์กรต้องตระหนักถึงเสมอ อีกทั้งในเรื่องความมั่นคงทางการเมืองก็

ยังเป็นปัจจัยที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะกำหนดว่าธุรกิจจะสำเร็จ หรือล้มเหลว นอกเหนือจากนี้แล้ว กฎเกณฑ์และกฎหมายของประเทศก็สามารถส่งผลกระทบต่อการทำงานของบริษัทหรือองค์กรได้อีกด้วย (วิทวัส รุ่งเรืองผล, 2555; Miller, Vandome, & McBrewster, 2011; Sammut-Bonnici & Galea, 2015)

ปัจจัยที่ 2 ปัจจัยทางเศรษฐกิจ (Economic Factor) คือ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาวะทางเศรษฐกิจของประเทศหรือขององค์กร นับเป็นตัวแปรที่มีความสำคัญต่อธุรกิจอีกตัวแปรหนึ่ง ซึ่งปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจ อาทิ อัตราการว่างงาน อัตราดอกเบี้ย การผันผวนของค่า GDP ของประเทศ อัตราการแลกเปลี่ยน เป็นต้น ตัวแปรเหล่านี้จะก่อให้เกิดผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจในวงกว้าง และส่งผลกระทบต่อความสามารถในการหาทำกำไรและการดึงดูดผู้บริโภคโดยรวม (ปณิศา มีจินดา และศิริวรรณ เสรีรัตน์, 2554; Rothaermel, 2017; Sammut-Bonnici & Galea, 2015)

ปัจจัยที่ 3 ปัจจัยทางสังคม (Social Factor) คือ ปัจจัยที่วิเคราะห์ถึงสภาพสังคม วัฒนธรรม ประเพณีต่าง ๆ ของคนในประเทศ ปัจจัยด้านนี้จะเป็นตัวกำหนดค่านิยม ความเชื่อ และการใช้ชีวิตประจำวันที่มีผลต่อการเลือกซื้อสินค้าหรือบริการของผู้บริโภค องค์กรจึงต้องพิจารณาถึงค่านิยมในวัฒนธรรมของกลุ่ม และการเปลี่ยนแปลงของวัฒนธรรม เพราะไม่ใช่แค่เป็นปัจจัยที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง แต่ยังมีมีความแตกต่างกันออกไปขึ้นอยู่กับกลุ่มของสังคมอีกด้วย รวมทั้งยังต้องศึกษาและทำความเข้าใจ วัฒนธรรมและสังคม โดยเฉพาะวัฒนธรรมและสังคมของตลาดเป้าหมาย (ฉัตรยาพร เสมอใจ, 2557; Ho, 2014; Rothaermel, 2017)

ปัจจัยที่ 4 ปัจจัยทางเทคโนโลยี (Technological Factor) เป็นปัจจัยทางเทคโนโลยี ที่มีความสำคัญในการสร้างความได้เปรียบหรือเสียเปรียบทางการแข่งขัน และนำมาใช้เพื่อสร้างกระบวนการและผลิตภัณฑ์ที่แปลกใหม่ รวมถึงกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยี โครงสร้างพื้นฐาน ทางเทคโนโลยี และแรงกระตุ้นทางเทคโนโลยี นอกจากนี้ยังเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนความเป็นโลกาภิวัตน์ การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีนี้สร้างทั้งโอกาสและอุปสรรคต่อองค์กรหรือธุรกิจ (เอกชัย บุญยาพิษฐาน, 2553; Rothaermel, 2017)

2.4 องค์ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับอุตสาหกรรมยางพารา

ห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain) ของอุตสาหกรรมยางพารา แสดงถึงความสัมพันธ์ของแต่ละกิจกรรมตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำ ซึ่งแต่ละกิจกรรมเป็นการเพิ่มมูลค่ายางพารา ซึ่งห่วงโซ่มูลค่ายางพารามีความเกี่ยวข้องกับหลายอุตสาหกรรม ทั้งสาขาเกษตรกรรม อุตสาหกรรมและพาณิชย์กรรม โดยเริ่มจากห่วงโซ่ต้นน้ำซึ่งเป็นสาขาเกษตรกรรม มีกิจกรรมในการคัดเลือกพันธุ์ยาง การปลูก การดูแลรักษาและการกรีดยาง รวมถึงการโค่นต้นอย่างที่เหมาะสม ซึ่งผลิตภัณฑ์จากต้นน้ำคือน้ำยางสด ยางแผ่นดิบ ยางก้นถ้วย ยี๊ยางและไม้ยางพารา ผลผลิตที่ได้จะเข้าสู่ห่วงโซ่กลางน้ำซึ่งเป็นสาขาอุตสาหกรรมเกษตร มีกิจกรรมในการแปรรูปขึ้นต้นเพื่อให้ได้วัตถุดิบสำหรับสาขาอุตสาหกรรม ได้แก่ ยางแผ่นรมควัน (Ribbed Smoked Sheet : RSS) ยางแท่ง (Standard Thai Rubber : STR) น้ำยางข้น (Concentrated Centrifuge Latex) ยางแผ่นผึ่งแห้งและไม้แปรรูป และห่วงโซ่ปลายน้ำซึ่งเป็นสาขาอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยางและผลิตภัณฑ์ไม้ยาง มีกิจกรรมในการผลิตและตรวจสอบคุณภาพ ซึ่งผลิตภัณฑ์ที่ได้จะเป็นผลิตภัณฑ์ขั้นสุดท้ายก่อนเข้าสู่กระบวนการตลาดและจัดจำหน่าย อาทิ ถุงมือยาง ยางล้อชิ้นส่วนยางที่ใช้ในรถยนต์ เครื่องเรือนและไม้เสาเข็ม เป็นต้น (สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร, 2553)

2.4.1 ทฤษฎีเกี่ยวกับการขนส่งสินค้า

การขนส่ง ตามนิยามทางเศรษฐศาสตร์ หมายถึง การเคลื่อนย้ายบุคคลหรือสินค้าจากสถานที่หนึ่งไปยังอีกสถานที่หนึ่ง อันก่อให้เกิดอรรถประโยชน์ด้านสถานที่ (Place Utility) และอรรถประโยชน์ด้านเวลา (Time Utility) ดังนั้นจากนิยามข้างต้น การขนส่งสินค้า (Freight Transportation) จึงหมายถึง การเคลื่อนย้ายสินค้าจากสถานที่หนึ่งไปยังอีกสถานที่หนึ่งอันก่อให้เกิดอรรถประโยชน์ด้านสถานที่ (Place Utility) และอรรถประโยชน์ด้านเวลา (Time Utility) ทั้งนี้การเคลื่อนย้ายดังกล่าวเป็นกิจกรรมที่เพิ่มมูลค่าให้แก่สินค้าซึ่งจะเป็นการก่อให้เกิดอรรถประโยชน์ด้านสถานที่ และเวลาในการขนส่ง (Time-in-Transit) กับความต่อเนื่องในการให้บริการ (Consistency of Service) เป็นตัวที่บ่งบอกถึงอรรถประโยชน์ด้านเวลา (จักรกฤษณ์ ดวงพิศตรา, 2543)

Lambert, Stock, and Ellran (1998) ให้ความหมายของโลจิสติกส์ (Logistics) ว่าเป็นกระบวนการวางแผนการดำเนินงาน และการควบคุมอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้การเคลื่อนย้ายการ

จัดเก็บวัตถุดิบสินค้าระหว่างผลิตสินค้าสำเร็จรูป และสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง ดำเนินไปจากแหล่งจัดหาไปสู่ผู้บริโภค เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าด้วยต้นทุน

ประสิทธิภาพในการขนส่ง (Efficiency of Transportation) การพัฒนาการขนส่งนั้นมุ่งที่จะพัฒนาให้การขนส่งมีคุณภาพ มีมาตรฐาน และประสิทธิภาพมากที่สุด ซึ่งตามหลักของการขนส่งแล้วถือว่าการขนส่งที่มีประสิทธิภาพจะต้องประกอบด้วยคุณสมบัติดังต่อไปนี้

1) ความรวดเร็ว การขนส่งที่มีความรวดเร็วสามารถที่จะทำให้สินค้าและบริการต่าง ๆ ไปสู่ตลาดได้อย่างรวดเร็ว ทันเวลา และทันต่อความต้องการมีความสดและมีคุณภาพเหมือนกับสินค้าและบริการที่แหล่งผลิต

2) การประหยัด การขนส่งที่มีประสิทธิภาพ จะต้องทำให้เกิดการประหยัดในต้นทุนการขนส่งและประหยัดในราคาค่าบริการ กล่าวคือ ผู้ประกอบกิจการขนส่งต้องพยายามให้ต้นทุนในการขนส่งต่ำที่สุดเท่าที่จะทำได้ ซึ่งเมื่อต้นทุนในการขนส่งต่ำแล้ว การเรียกเก็บอัตราค่าบริการก็ลดลงด้วยอันจะทำให้ผู้ใช้บริการประหยัดค่าใช้จ่ายในการเสียอัตราค่าบริการโดยสารหรือค่าระวางด้วย ดังนั้น ความประหยัดถือได้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของการขนส่งที่มีประสิทธิภาพ

3) ความปลอดภัย หมายถึง ความปลอดภัยจากการสูญเสียบหรือเสียหายของสินค้า ตลอดจนความปลอดภัยของยานพาหนะที่ใช้ในการขนส่งด้วย ซึ่งถือได้ว่าเป็นสิ่งที่สำคัญมากสำหรับระบบการขนส่ง ซึ่งถือได้ว่าผู้ประกอบการขนส่งต้องรับผิดชอบต่อการสูญเสียบและเสียหายในทุกอย่างที่เกิดขึ้นต่อสินค้าและบริการ

4) ความสะดวกสบาย การขนส่งที่ดีจะต้องให้ความสะดวกสบายแก่ผู้ใช้บริการหรือความสะดวกในการขนส่งสินค้าและบริการ เช่น ยานพาหนะจะต้องมีอุปกรณ์อำนวยความสะดวกต่าง ๆ ไว้อย่างครบถ้วน พร้อมนำมาใช้ในการเคลื่อนย้ายได้ทันที

5) ความแน่นอนเชื่อถือได้และตรงต่อเวลา (Certainty and Punctuality) ถือเป็นเรื่องที่สำคัญอีกประการหนึ่งสำหรับการขนส่ง เพราะการขนส่งที่ดีและมีประสิทธิภาพจะต้องมีกำหนดในการเดินทางที่แน่นอนเชื่อถือได้ และตรงต่อเวลา มีจำนวนเที่ยวที่วิ่ง เวลาที่จะออกเดินทางจากต้นทางเวลาที่เดินทางถึงปลายทาง ระยะเวลาในการเดินทาง เวลาที่จะผ่านจุดที่สำคัญต่าง ๆ ซึ่งจะต้องระบุไว้และจะต้องรักษาเวลาให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้จึงจะถือว่ามีประสิทธิภาพ (ค่านายอภิปรัชญาสกุล, 2546)

2.4.2 อุตสาหกรรมยางในประเทศไทย

ผลผลิตจากอุตสาหกรรมยางพาราในประเทศไทยส่วนใหญ่มีอยู่ในอุตสาหกรรมต้นน้ำ และอุตสาหกรรมกลางน้ำ เนื่องจากยังไม่มีการพัฒนาอุตสาหกรรมปลายน้ำมากนัก จึงทำให้ผลผลิตที่ได้จากกลางน้ำกว่า 82% ถูกส่งออกไปยังประเทศที่มีฐานการผลิตผลิตภัณฑ์ยางในต่างประเทศ ซึ่งตลาดที่ส่งออกที่สำคัญในปี 2551 คือ จีน มาเลเซีย ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา และ เกาหลีใต้ และอีก 18% ถูกใช้ไปเป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมภายในประเทศ โดยใช้ในอุตสาหกรรมรถยนต์เป็นหลัก รองลงมา คือ ยางยืด ถุงมือยาง และอื่น ๆ อาทิ ท่อยาง ที่นอนและหมอนยางพารา ยางรัดของ เป็นต้น ประเทศไทยสามารถผลิตผลิตภัณฑ์ยางพาราขึ้นกลางได้หลายหลายประเภท เนื่องจากกระบวนการผลิตขั้นต้นส่วนใหญ่เป็นน้ำยางสด โดยมีมูลค่าประมาณ 1.8 แสนล้านบาท โดยน้ำยางสดสามารถนำไปเป็นวัตถุดิบหลักในการผลิตผลิตภัณฑ์ขึ้นกลางได้ทุกประเภท แตกต่างจากประเทศมาเลเซีย และอินโดนีเซียที่เน้นผลิตยางก้อนถ้วยเป็นหลัก ผลิตภัณฑ์กลางน้ำส่วนใหญ่จึงเป็นผลิตภัณฑ์ยางแท่ง จากผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่ของไทยเป็นผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการผลิตกลางน้ำ ธุรกิจส่วนใหญ่จึงมีลักษณะที่เน้นพึ่งพาส่งออก ส่งผลให้ภาวะอุตสาหกรรมยางพารากลางน้ำของไทยมีความผันแปรไปตามภาวะเศรษฐกิจโลก และอุตสาหกรรมปลายน้ำในต่างประเทศ อีกทั้งผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่สามารถแปรรูปได้ง่ายและมีความคล้ายคลึงกันทำให้ต้องเผชิญกับการแข่งขันในตลาดที่สูง (ชัยวัช โสวเจริญ, 2562) โดยในปัจจุบันมีหลายหลายประเทศในอาเซียนเริ่มเข้าสู่การปลูกยางพาราที่เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่มอินโดนีเซียและประเทศกลุ่ม CLMV (Cambodia, Laos, Myanmar, Vietnam) ที่ประเทศจีนได้เข้าไปลงทุนขยายพื้นที่ปลูกยางพาราให้ ทำให้จีนมีผลผลิตยางพาราเพิ่มขึ้น และมีอำนาจในการต่อรองในตลาดโลกมากขึ้น นอกจากนั้นความต้องการยางพาราในตลาดจีนชะลอตัวจากสถานการณ์ข้อพิพาททางการค้าระหว่างสหรัฐอเมริกาและจีน ส่งผลกระทบต่อความต้องการยางพาราเพื่อนำไปแปรรูปในอุตสาหกรรมต่อเนื่อง โดยเฉพาะอุตสาหกรรมรถยนต์(อัทธ์ พิศาลวานิช, 2560)

จากสถานการณ์ในอดีตที่ผ่านมา ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547-2554 ราคาขายพุ่งสูงขึ้นอย่างมากด้วย 2 ปัจจัยหลัก คือ ความต้องการในตลาดโลกเพิ่มขึ้นอย่างมาก เศรษฐกิจจากจีนและอินโดนีเซียเติบโตสูงขึ้น อีกทั้งภาคอุตสาหกรรมยานยนต์ในประเทศมีการขยายตัว และราคาขายส่งเคราะห์ปรับตัวสูงขึ้นตามกระแสการเก็งกำไรในตลาดสินค้าโภคภัณฑ์โลก ส่งผลให้ความต้องการใช้ยางธรรมชาติซึ่งเป็นสินค้าทดแทนปรับตัวเพิ่มขึ้น ในขณะที่การเพาะปลูกยางพารายังไม่ขยายตัวทันกับความต้องการ ซึ่งเป็นตัวแปรที่ผลักดันให้ราคาขายสูงขึ้นตามไปด้วย เมื่อความต้องการในตลาดเพิ่มขึ้น เกษตรกรจึง

ขยายพื้นที่ในการปลูกเพิ่มขึ้นตามในช่วงเวลาดังกล่าว ต่อมาภาวะตลาดโลกมีการชะลอตัว ส่งผลให้อุตสาหกรรมยางพาราทั่วโลกเผชิญกับอุปทานที่มีสัดส่วนสูงเกินอุปสงค์อย่างต่อเนื่อง กดดันให้ราคายางพารามีการปรับลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยราคายางแผ่นรมควันชั้น 3 (RSS3) ซึ่งเป็นราคาสินค้าอ้างอิงของอุตสาหกรรม ปรับลดจาก 190.51 บาท/กก.ในเดือนกุมภาพันธ์ 2554 (ราคาสูงสุดที่ 198.5 บาท/กก. ณ วันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2554) ลดลงมาอยู่ในช่วงราคาเฉลี่ย 44-49 บาท/กก.ในปลายปี 2561 อุปทานยางพาราเพิ่มขึ้นมากหลังการขยายพื้นที่ปลูกยางของหลายชาติในภูมิภาคเอเชีย ทำให้ผลผลิตยางพาราโลกเพิ่มขึ้นจาก 11.1 ล้านตันในปี 2554 เป็น 14.6 ล้านตันในปี 2561 โดยอุปสงค์ในตลาดโลกเริ่มชะลอตัวในปี 2555 จากสาเหตุที่กล่าวมาข้างต้น การส่งออกยางพาราของไทยจึงยังต้องเผชิญความเสี่ยงจากความตึงเครียดจากการนำเข้าที่ลดลงของประเทศคู่ค้า และแรงกดดันจากการแข่งขันในตลาดโลกที่สูงขึ้น อย่างไรก็ตาม อุตสาหกรรมยางพาราบางผลิตภัณฑ์ยังได้ปัจจัยหนุนในการเติบโตของอุตสาหกรรมปลายน้ำ ได้แก่ น้ำยางข้น เนื่องจากเป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมถุงมือยาง และผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์ต่าง ๆ โดยเฉพาะถุงมือยาง แต่ก็ยังต้องเผชิญความเสี่ยงจากสินค้าทดแทนคือยางสังเคราะห์ ในปี พ.ศ. 2563 สถานการณ์ในการส่งออกของอุตสาหกรรมยางพาราปรับตัวดีขึ้นจากอุตสาหกรรมยานยนต์ ที่ใช้ยางพาราเป็นส่วนประกอบในการผลิตชิ้นส่วนและยางล้อ รวมไปถึงความต้องการถุงมือยางทางการแพทย์ที่เพิ่มขึ้นในตลาดโลกจากผลกระทบการแพร่ระบาดของ COVID19 ทำให้ราคายางมีแนวโน้มปรับตัวสูงขึ้นจากปีก่อน

2.4.3 กระบวนการส่งออกและรูปแบบเส้นทางการขนส่ง

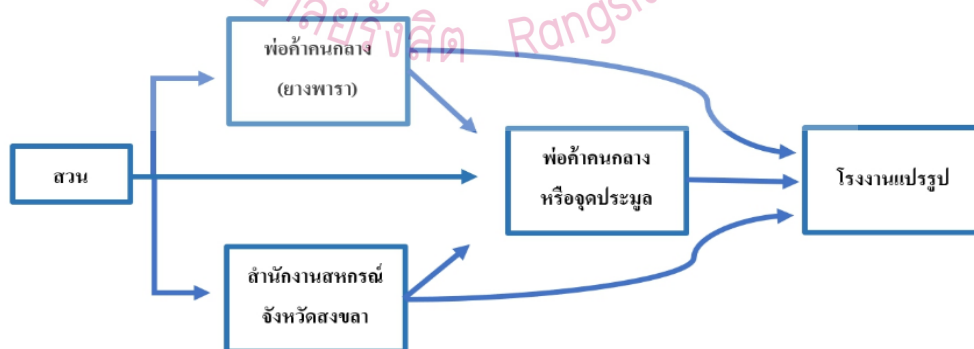
การส่งออกยางพารา ไม่ว่าจะส่งออกในช่องทางใดนั้น ผู้ประกอบการจำเป็นต้องยื่นเรื่องและดำเนินการในด้านเอกสารเกี่ยวกับการส่งออกยางพาราให้ถูกต้องตามกฎหมายก่อนดำเนินการส่ง โดยมีขั้นตอน ดังนี้

- 1) ขออนุญาตเป็นผู้ค้ายางและส่งออกนอกราชอาณาจักรตาม พ.ร.บ. ควบคุมยาง พ.ศ. 2542 ผ่านฝ่ายควบคุมยาง สถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตร
- 2) ขอบไต่ถามด้านศุลกากรในการส่งยางออกนอกราชอาณาจักร ผ่านฝ่ายควบคุมยาง สถาบันวิจัยยาง
- 3) ชำระเงินสงเคราะห์กองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง ผ่านฝ่ายการเงิน สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง
- 4) ผ่านพิธีการศุลกากร โดยการขึ้นทะเบียนเป็นผู้ผ่านพิธีการศุลกากรทางอิเล็กทรอนิกส์ (Paperless) หรือส่งข้อมูลเข้าระบบคอมพิวเตอร์ของกรมศุลกากร

5) ส่งออก

6) บริหารสิทธิประโยชน์ภาษีอากรตามที่ได้รับ เช่น BOI, 19 ทวิ, FREE ZONE

สิริภัทร บุญสุยา (2553) กล่าวว่า การขนส่งยาพารา เริ่มต้นจาก เกษตรกรชาวสวนยาง สหกรณ์ ตลาดประมูลยาง และพ่อค้าคนกลาง โดยเรียกส่วนนี้ว่าห่วงโซ่ต้นน้ำ การขนส่งเริ่มจาก เกษตรกรชาวสวน ไปยังพ่อค้าคนกลาง จุดประมวลยาง เกษตรกรส่วนใหญ่เลือกใช้รถกระบะ รถจักรยานยนต์ในการขนส่งยางจากสวนยางไปเก็บยังโรงเก็บยาง เกษตรกรจะผลิตผลผลิตหลัก ๆ อยู่ 3 ประเภท คือ น้ำยาง ยางก้อนถ้วยหรือจียาง และยางแผ่นดิบ โดยผลผลิตเหล่านี้จะถูกส่งไปยัง โรงงานแปรรูปยางพารา โดยรูปแบบการขนส่งน้ำยางสด ยางก้อนถ้วยหรือจียาง และยางแผ่นดิบมี รูปแบบลักษณะเดียวกัน ผ่านพ่อค้าคนกลาง ซึ่งจะเป็นผู้รวบรวม โดยผ่านจุดรับซื้อน้ำยางสด ซึ่งจะมี จุดรับซื้อน้ำยางไว้ใกล้ ๆ กับสวนยาง จากนั้นจึงส่งไปยัง โรงงานแปรรูป แต่ในกรณีเกษตรกรราย ใหญ่ที่มีผลผลิตต่อวันเป็นจำนวนมาก เกษตรกรจะเป็นผู้รวบรวมและส่งเข้าโรงงานแปรรูปเอง ซึ่ง การขนส่งทั้งหมดจะเป็นการขนส่งทางถนน ด้วยรถจักรยานยนต์ รถกระบะ รถบรรทุก โดยการ ส่งผลผลิตจากเกษตรกร ถึง โรงงานแปรรูป ตามรูปที่ 2.2 ซึ่งมีการตกลงซื้อ-ขายเอาไว้ล่วงหน้า ใน ลักษณะเป็นกิโลกรัม โดยมีการกำหนดระยะเวลาในการขนส่ง ดังตัวอย่าง บริษัท หวาได้รับเบอร์ จำกัด ได้รับคำสั่งซื้อจากประเทศจีน และทำการเสนอซื้อวัตถุดิบจากเกษตรกรในราคา ปริมาณ และ เวลาที่บริษัทกำหนด โดยการส่งวัตถุดิบเข้าโรงงานจะเป็นการทยอยการส่งในระยะเวลาตามที่ตกลง กันไว้

รูปที่ 2.2 กระบวนการขนส่งยางพาราจากสวนไปยังโรงงานแปรรูป

ที่มา: สิริภัทร บุญสุยา, 2553

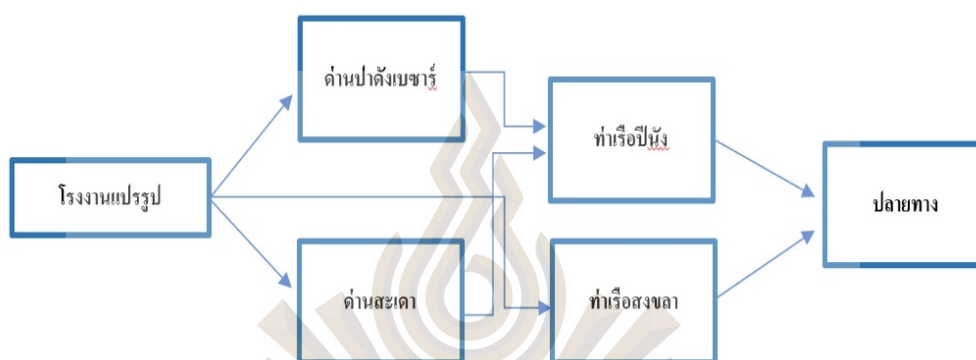
การขนส่งจากโรงงานไปท่าเรือหรือจุดส่งออก เป็นการขนส่งที่ผ่านการแปรรูปเป็นแผ่นยางรมควัน ยางแท่ง น้ำยางข้นและยางชนิดอื่น ๆ ที่จะกล่าวถึงในส่วนนี้จะกล่าวถึงเฉพาะการขนส่งในรูปแบบตู้คอนเทนเนอร์เพื่อการส่งออกไปยังต่างประเทศ ซึ่งจะพิจารณากระบวนการขนส่งที่เกิดขึ้นหลังจากที่สินค้าผ่านกระบวนการผลิตและบรรจุหีบห่อจากโรงงานผู้ส่งออกพร้อมที่จะทำการขนส่งจนกระทั่งตู้ขนส่งไปถึงท่าเรือปลายทาง โดยการขนส่งผลิตผลยางพาราเพื่อส่งออกสามารถแบ่งออกเป็น 2 ช่วง ดังนี้

1) ช่วงก่อนที่สินค้าจะถูกเคลื่อนย้ายถึงท่าเรือส่งออกต้นทาง ซึ่งในที่นี้จะเรียกว่า การขนส่งภายในประเทศ โดยเป็นกิจกรรมที่ขนส่งไปกองเก็บไว้ในท่าเรือต้นทางเพื่อรอการขนถ่ายขึ้นเรือ ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็น 2 เส้นทาง ดังนี้

1.1) เส้นทางจากโรงงานถึงท่าเรือสงขลา การขนส่งช่วงนี้จะใช้การขนส่งทางถนนด้วยรถยนต์บรรทุกเป็นหลัก เนื่องจากเส้นทางขนส่งจากโรงงานไปยังท่าเรือสงขลามีเส้นทางคมนาคมเชื่อมโยงแค่ทางเดียวคือทางถนน ดังนั้น การขนส่งผลิตผลยางพาราไปยังท่าเรือสงขลาจึงใช้เส้นทางถนน โดยใช้เส้นทางหลัก ๆ ได้แก่ เส้นทางถนนหมายเลข 4 (ถนนเพชรเกษม) เส้นทางถนนไปยังท่าเรือสงขลา สะพานติณสูลานนท์

1.2) เส้นทางจากโรงงานไปยังท่าเรือปีนัง ซึ่งจะมีรูปแบบการขนส่ง 2 รูปแบบ คือ ก. เส้นทางจากโรงงานไปยังท่าเรือปีนัง โดยทางถนนระหว่างประเทศ (มาเลเซีย) โดยมีทางถนนที่เชื่อมต่อกัน การนำรถจากประเทศหนึ่งข้ามพรมแดนไปยังจุดปลายทางในอีกประเทศหนึ่งต้องเป็นไปตามข้อตกลงของทั้งสองประเทศ การขนส่งผลิตผลยางพาราไปยังท่าเรือปีนัง ประเทศมาเลเซีย การขนส่งสินค้าทางถนนระหว่างไทยกับมาเลเซีย ส่วนใหญ่ใช้วิธีถ่ายสินค้าโดยเปลี่ยนรถหัวลาก จากทะเบียนไทยเป็นรถหัวลากทะเบียนมาเลเซียบริเวณด่านชายแดน เนื่องจากทางการมาเลเซียไม่อนุญาตให้รถหัวลากของไทยเข้าไปในมาเลเซีย ยกเว้น รถบรรทุกขนาดเล็กและรถบรรทุกที่จดทะเบียนสองประเทศ ส่วนประเทศไทยก็ไม่อนุญาตให้รถบรรทุกมาเลเซียเข้ามารับส่งสินค้าเขตไทย ยกเว้นในบางกรณีที่เจ้าหน้าที่ศุลกากรอาจผ่อนผันให้รถบรรทุกของอีกฝ่ายหนึ่งเข้าไปส่งสินค้าในดินแดนของอีกฝ่ายหนึ่งได้ โดยใช้เส้นทางหมายเลข 4054 จากอ.สะเดาไปสิ้นสุดเขตแดนต่อกับถนนของประเทศมาเลเซีย ที่สามารถไปเชื่อมกับถนนหมายเลข 1 ไปถึงเมืองกัวลาลัมเปอร์ ขนาด 4 ช่องจราจร ข. เส้นทางจากโรงงานไปยังท่าเรือปีนัง ด้วยทางรถไฟ (ICD ปาดังเบซาร์) โดยการรถไฟประเทศมาเลเซีย (Keretapi Tanah Melayu Berhad) ซึ่งจะมีการขนส่งด้วยรถบรรทุกผ่านด่านปาดังเบซาร์ และทำการเปลี่ยนถ่ายตู้คอนเทนเนอร์เพื่อขนส่งทางรถไฟที่ ICD ปาดังเบซาร์

2) ช่วงหลังจากที่สินค้าถูกเคลื่อนย้ายออกจากท่าเรือส่งออกต้นทาง (ท่าเรือ – จุดปลายทาง) เมื่อผู้ประกอบการขนส่งทำหน้าที่ขนส่งสินค้าของผู้ส่งออกเข้าไปในเขตท่าเรือส่งออกต้นทางแล้ว ผู้สินค้านี้จะถูกกองเก็บไว้ในลานเก็บผู้สินค้าน้ำที่ที่เตรียมไว้เพื่อรอเรือที่ขบวนที่ผู้ส่งออกได้จองระวางไว้เข้ามาถึง ส่วนใหญ่ใช้เวลาประมาณ 2-3 วัน หลังจากนั้นท่าเรือจะทำการขนย้ายสินค้านี้ลงเรือเพื่อขนส่งไปยังประเทศปลายทางต่อไป ตามรูปที่ 2.3

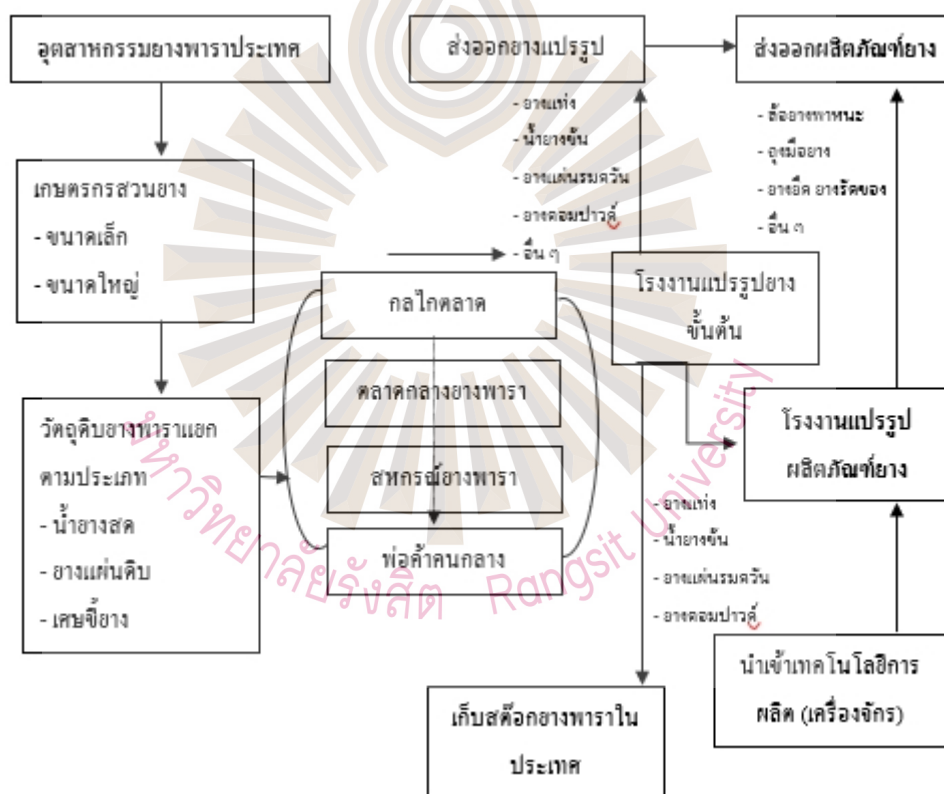
รูปที่ 2.3 กระบวนการขนส่งยางพาราจากโรงงานแปรรูปไปยังปลายทาง

ที่มา: สิริภัทร บุญสุยา, 2553

กิจกรรมการขนส่งยางพาราจะเริ่มจากผู้ซื้อปลายทาง (ต่างประเทศ) ทำการจองสายเรือที่จะทำการขนส่ง โดยเป็นผู้กำหนดเส้นทางขนส่ง จากนั้นผู้แทนส่งออกสินค้าจะเป็นผู้รับช่วงการขนส่งต่อจากโรงงานแปรรูป โดยเริ่มจากการลากตู้เปล่าจากท่าเรือปีนังที่มีการเก็บและทำความสะอาดที่ Depot ของท่าเรือปีนัง โดยบริษัท KTMB เป็นผู้ลากตู้เปล่าไปยัง ICD ปาดังเบซาร์ จากนั้นทางผู้แทนส่งออกจะไปรับตู้เปล่าที่มีการระบุเลขตู้ที่ ICD ปาดังเบซาร์มายังโรงงานแปรรูปใช้เวลาประมาณ 30 นาที โดยทางรถบรรทุกคอนเทนเนอร์ โรงงานทำการบรรจุสินค้า ณ โรงงาน และผู้แทนส่งออกนำตู้คอนเทนเนอร์ที่บรรจุสินค้าเรียบร้อยแล้วไปส่งคืนที่ ICD ปาดังเบซาร์ หลังจากนั้นทาง ICD ปาดังเบซาร์ จะทำการลากตู้สินค้าไปยังท่าเรือปีนัง โดยรถไฟของบริษัท KTMB ใช้เวลาประมาณ 6 – 10 นาที ก่อนวันขึ้นเรือ 6 วัน

จากข้อมูลเส้นทางขนส่งยางพารา จากเกษตรกรสวนยาง ซึ่งประกอบไปด้วยเกษตรกรรายเล็กและรายใหญ่ (ต้นน้ำ) ทำหน้าที่ผลิตน้ำยางสด แผ่นยางดิบ เศษจี้ยาง จากนั้นส่งไปยังพ่อค้าเร่หรือพ่อค้าท้องถิ่น แล้วจึงส่งไปยังพ่อค้าในเมือง เพื่อทำการประมูลสินค้าในตลาดกลางของท้องถิ่นนั้น ๆ หลังจากนั้นพ่อค้าคนกลางจะส่งยางทั้งหมดเข้าสู่โรงงานแปรรูป ซึ่งจะทำการแปรรูปยางใน

ขั้นต้น คือ น้ำยางข้น ยางแท่ง ยางแผ่นรมควัน เพื่อการส่งออก และอีกส่วนหนึ่งเก็บไว้เพื่อรอการส่งออกไป (กลางน้ำ) หลังจากนั้นสินค้าทั้งหมดที่ถูกส่งออกแล้วจะถูกนำไปแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ เพื่อใช้ในอุตสาหกรรมต่างๆ ได้แก่ ยางรถยนต์ ถุงมือยาง ยางยืด ยางรัดของ หรือเครื่องใช้ในครัวเรือนอื่นๆ (ปลายน้ำ) เราเรียกกระบวนการทั้งหมดนี้ว่า ระบบการจัดการสายโซ่อุปทานของกลุ่มอุตสาหกรรมยางพารา (Supply Chain) ซึ่งเกษตรกรสวนยางจะเป็นผู้เริ่มต้นขั้นตอนการผลิตวัตถุดิบในรูปแบบต่างๆ แล้วส่งไปขายยังตลาดต่างๆ ซึ่งเป็นคนกลางในการรับซื้อ หลังจากนั้นจะส่งไปยังโรงงานแปรรูปหรือเก็บในคลังสินค้าเพื่อระชนส่งไปขายทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยการส่งออกยางนั้นต้องผ่านกรมศุลกากรก่อนส่งไปยังประเทศผู้นำเข้า ตามรูปที่ 2.4 (กิตติศักดิ์ ร่มเกษ, 2556)

รูปที่ 2.4 โครงสร้างโซ่อุปทานอุตสาหกรรมยางพาราตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ
ที่มา: กิตติศักดิ์ ร่มเกษ, 2556

2.4.5 จุดแข็งและโอกาสของการส่งออกยางพารา (สำนักส่งเสริมการค้าสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรม, 2563)

- 1) ความต้องการยางพาราในตลาดโลกมีอัตราเพิ่มสูงขึ้นจากอุตสาหกรรมยานยนต์และถุงมือทางการแพทย์
- 2) ประเทศไทยเป็นผู้ผลิตและส่งออกผลิตภัณฑ์ยางแปรรูปขึ้นเป็นอันดับ 1 ของโลก
- 3) ผลิตภัณฑ์ยางพาราจากประเทศมีคุณภาพและมาตรฐานสูงและเป็นที่ยอมรับในระดับโลก
- 4) อุตสาหกรรมยางพาราไทยมีหน่วยงานรัฐคอยให้คำแนะนำและการกำกับดูแลอย่างครบวงจร เช่น กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และการยางแห่งประเทศไทย (กยท.) รวมไปถึงกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์

2.5.5 จุดอ่อนและปัญหาอุปสรรคของการส่งออกยางพารา (สำนักส่งเสริมการค้าสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรม, 2563)

- 1) มาเลเซียมีเงื่อนไขในเรื่องการขนส่งสินค้าทั้งในเรื่องของการที่ผู้ส่งออกของไทยต้องขนถ่ายสินค้าขึ้นรถมาเลเซีย
- 2) ปัญหารถบรรทุก 2 ทะเบียน เกิดจากการที่มาเลเซียไม่ยอมให้รถบรรทุกสินค้าของไทยเข้าไปส่งสินค้าในมาเลเซีย ทั้งนี้เพื่อเป็นการสงวนอาชีพให้กับชาวมาเลเซีย ทำให้รถบรรทุกของทั้ง 2 ประเทศส่งสินค้าที่ด่านพรมแดน ทำให้เสียเวลาและค่าใช้จ่ายในการขนส่ง จึงมีรถบรรทุกส่วนหนึ่งจอดทะเบียนทั้ง 2 ประเทศ คือทั้งทะเบียนรถไทยและรถมาเลเซีย ทำให้เสียค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นโดยไม่จำเป็น
- 3) ไทยยังมีการพึ่งพาการส่งออกยางพาราเป็นหลัก เมื่อเศรษฐกิจโลกชะลอตัว เช่น ปัญหาสงครามการค้า ส่งผลกระทบต่อส่งออกไปตลาดหลัก โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศจีน
- 4) ราคายางพาราอ้างอิงจากตลาดซื้อขายล่วงหน้าในต่างประเทศเป็นหลัก จึงทำให้มีการเก็งราคาและแทรกแซงราคา จนเกิดความผันผวนของราคาสูง ซึ่งไม่สะท้อนกับความเป็นจริง

- 5) ราคาขายพาราอังก้างอิงจากราคาน้ำมันโลกด้วย จึงเกิดความผันผวนของราคาสูง และอยู่เหนือการควบคุมได้
- 6) มีหลายๆประเทศโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มประเทศ CLMV หันมาปลูกยางพาราเพิ่มขึ้น ทำให้เกิดภาวะอุปทานยางพาราโลกเกินกว่าอุปสงค์
- 7) ต้นทุนการผลิตและการส่งออกไทยสูงกว่าคู่แข่งชั้น (ต้นทุนแรงงานและพลังงาน) เช่น อินโดนีเซีย เวียดนาม
- 8) ปัญหาการชำระเงินและการยกเลิกสัญญาของกลุ่มลูกค้าบางราย
- 9) การจราจรที่ติดขัดบริเวณด่านสะเดาซึ่งไม่สามารถขยายถนนได้
- 10) การขนส่งทางรถไฟ ICD ปาดังเบซาร์ – ท่าเรือปีนัง ทางประเทศมาเลเซีย เป็นผู้ดำเนินการ
- 11) ไม่มีเครื่องมือในการยกขนสินค้าและเปิดหีบห่อสินค้า
- 12) ไม่มีลานสำหรับตรวจสินค้า

2.5 เทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique)

2.5.1 ความหมายของเทคนิคเดลฟาย

น้ำผึ้ง มีศีล (2559 อ้างถึงใน นิภาพรรณ เจนสันติกุล, 2560) กล่าวว่าเทคนิคเดลฟาย หมายถึงวิธีการรวบรวมความรู้ของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อมุ่งศึกษาและวิเคราะห์องค์ความรู้ที่ยังไม่มีคำตอบแน่ชัด โดยการรวบรวมและกลั่นกรองความรู้จากผู้เชี่ยวชาญในสาขานั้น ๆ ทั้งนี้จะต้องมีการเปิดโอกาสให้ผู้เชี่ยวชาญได้ใคร่ครวญความคิดเห็น โดยการให้ข้อมูลย้อนกลับไปยังกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลในรอบถัดไป ทั้งนี้องค์ความรู้ใหม่ที่ได้รับจะเกิดจากการพิจารณามติสอดคล้องโดยเสียงข้างมากลักษณะสำคัญของการวิจัยด้วยวิธีเดลฟาย คือ 1) การไม่เปิดเผยรายชื่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้นำเสนอเป็นไปอย่างอิสระไม่ถูกรอบงำด้วยกระบวนการกลุ่ม 2) การให้ข้อมูลย้อนกลับไปยังผู้เชี่ยวชาญได้ ทบทวนความคิดเห็น และ 3) การวินิจฉัยความคิดเห็นของกลุ่มอย่างเป็นทางการ

Jensen (1996) ได้ให้คำนิยามของเทคนิคเดลฟาย ว่าเป็นโครงการจัดทำรายละเอียดครอบคลุมในการที่จะสอบถามบุคคลด้วยแบบสอบถามในเรื่องต่าง ๆ เพื่อจะได้ให้ข้อมูลและความคิดเห็นกลับมา โดยมุ่งที่จะรวบรวมการพิจารณาการตัดสินใจและสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในเรื่องที่เกี่ยวกับความเป็นไปได้ในอนาคต

Rasp Jr. (1973 อ้างถึงใน บุศรินทร์ เทียนไชย, 2560) ให้ความหมายของเทคนิคเดลฟาย คือ วิธีการรวบรวมคำพิเคราะห์การตัดสินใจที่มุ่งเพื่อกำจัดจุดอ่อนของการตัดสินใจแบบเดิมที่จำเป็นต้องอาศัยความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนใดคนหนึ่งโดยเฉพาะ หรือความคิดเห็นของกลุ่มรวมถึงมติในที่ประชุมด้วย

Ducanis (1970 อ้างถึงใน น้ำผึ้ง มีศิลป์, 2559) ให้ความหมายของการวิจัยด้วยเทคนิคเดลฟาย ว่าหมายถึง การทำนายเรื่องราวในอนาคต โดยการมุ่งลดผลกระทบที่เกิดจากการเผชิญหน้ากันของผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้คำตอบที่ได้มีความสอดคล้องและถูกต้องมากที่สุด

จากนิยามและความหมายของเทคนิคเดลฟายดังกล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปนิยามของเทคนิคเดลฟายได้ว่า เทคนิคเดลฟาย เป็นกระบวนการ หรือเครื่องมือในการรวบรวมความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในการตัดสินใจหรือให้ความคิดเห็นในเรื่องหรือประเด็นที่เฉพาะเจาะจงอย่างเป็นระบบ โดยการรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามเพื่อลดการเผชิญหน้าโดยตรงของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ อีกทั้งผู้เชี่ยวชาญสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างเต็มที่และอิสระ โดยปราศจากการชี้นำจากกลุ่ม และผู้เชี่ยวชาญยังสามารถตรวจสอบข้อมูลซ้ำ โดยการให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เชี่ยวชาญในการทบทวนคำตอบของตนภายหลังการรับรู้คำตอบของกลุ่ม จากนั้นนำฉันทมติไปใช้ประโยชน์ในการพิจารณาตัดสินใจเกี่ยวกับเหตุการณ์ หรือสภาพการณ์ในอนาคต

2.5.2 ลักษณะทั่วไปของเทคนิคเดลฟาย

Dalkey (1969) ได้กล่าวถึง ลักษณะสำคัญอันเป็นลักษณะเฉพาะของวิธีเดลฟายไว้ 3 ประการ คือ

1) เทคนิคเดลฟาย เป็นวิธีการที่ไม่มีการเปิดเผยรายชื่อผู้เชี่ยวชาญ หรือสมาชิกกลุ่ม ผู้เชี่ยวชาญจะเป็นสมาชิกกลุ่มที่ไม่รู้จักกัน เพื่อไม่ให้ความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญคนอื่น ๆ มีอิทธิพลต่อการตอบแบบสอบถามของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน การตอบแบบสอบถามและข้อคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนจึงมีความเป็นอิสระตรงประเด็น และมีความคิดเห็นส่วนตัวมากที่สุด

2) การให้ข้อมูลที่เป็นความเห็นของกลุ่มย้อนกลับไปยังสมาชิกกลุ่มแต่ละคน และมีการเสนอความเห็นซ้ำ ๆ ความเห็นของสมาชิกที่เสนอไว้แต่ละรอบ จะถูกแจ้งกลับไปยังสมาชิกกลุ่มในรูปของความเห็นของกลุ่ม และกระทำอย่างนี้หลายๆ ครั้ง หรือหลายๆรอบ โดยทั่วไป

การเก็บข้อมูลรอบแรกมักเป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open End) จนกระทั่งไปถึงแบบสอบถามใน
รอบสุดท้ายเป็นแบบสอบถามปลายปิดแบบมาตรฐานประเมินค่า (Rating Scale)

3) เทคนิคเดลฟาย จะใช้สถิติเบื้องต้นในการวิเคราะห์ข้อมูล เช่น การวัดแนวโน้ม
เข้าสู่ศูนย์กลาง ได้แก่ ฐานนิยม (Mode) มัชฐาน (Medium) และการวัดการกระจายของข้อมูล ได้แก่
ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (IR: Interquartile Range)

นอกจากนี้ จากการศึกษาของ Sackman (1974) ได้ระบุถึงลักษณะของเดลฟาย
ดังนี้

สองกลุ่ม

- 1) ใช้แบบสอบถามที่มีโครงสร้าง
- 2) ข้อคำถามในแบบสอบถามถูกสร้างขึ้นโดยผู้ดำเนินการ ผู้ร่วมอภิปรายหรือทั้งสองกลุ่ม
- 3) ใช้ทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ
- 4) กระบวนการมีสองรอบหรือมากกว่าสองรอบ
- 5) แบบสอบถามอาจจะรวมคำถามปลายเปิดหรืออาจไม่รวมคำถามปลายเปิด
- 6) ผลตอบรับจากแต่ละรอบอยู่ในรูปแบบของข้อเสนอแนะ ทางสถิติมักจะ
เกี่ยวข้องกับการวัดแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลางและตัวชี้วัดของการกระจายตัว
- 7) ผลตอบรับจากแต่ละรอบอาจรวมถึงการเลือกข้อมูลที่เป็นข้อความ
- 8) การตอบกลับของผู้ให้ข้อมูลจะถูกเก็บไว้โดยไม่ระบุชื่อ
- 9) คำแนะนำชี้แจงกว่าจะได้ฉันทามติ
- 10) ผู้ให้ข้อมูลไม่มีการเผชิญหน้าและอาจจะมีการกระจายตัวทางภูมิศาสตร์
- 11) ค่าผิดปกติ (เช่นค่าสูงกว่าและค่าต่ำกว่าของควอไทล์) อาจถูกแสดงให้เห็นถึง
การตอบโดยการเขียนอธิบาย

สำหรับการวิจัยโดยใช้เทคนิคเดลฟาย ไม่มีวิธีการกำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการ
เก็บข้อมูลที่แน่นอน แต่ Macmillan (1971) ได้เสนอเกี่ยวกับจำนวนผู้เชี่ยวชาญที่จะใช้ในการวิจัยไว้
ว่าการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างตั้งแต่ 17 คนขึ้นไป จะทำให้อัตราการลดลงของความคลาดเคลื่อน
(Error) จะมีน้อยมากและความคลาดเคลื่อนลดลงจะเริ่มคงที่ 0.2 แสดง ดังตารางที่ 2.4

ตารางที่ 2.4 จำนวนผู้เชี่ยวชาญที่ใช้ในการวิจัยด้วยเทคนิคเดลฟาย

จำนวนผู้เชี่ยวชาญ	ช่วงของความคลาดเคลื่อน	ความคลาดเคลื่อนลดลง
1 – 5	1.02 – 0.70	0.50
5 – 9	0.70 – 0.58	0.12
9 – 13	0.58 – 0.54	0.04
13 -17	0.54 -0.50	0.04
17 – 21	0.50 – 0.48	0.02
21 – 25	0.48 -0.46	0.02
25 - 28	0.46 – 0.44	0.02

ที่มา: Macmillan, 1971

จากตารางที่ 2.4 แสดงให้เห็นว่าจำนวนผู้เชี่ยวชาญที่ใช้ในการวิจัยด้วยเทคนิคเดลฟายจำนวนตั้งแต่ 17 ท่านขึ้นไป จะทำให้อัตราความคลาดเคลื่อนลดลงอยู่ในระดับคงที่ และอยู่ในระดับที่น้อยที่สุด ทั้งเป็นจำนวนที่เหมาะสมกับกรอบเวลาที่จำกัดของผู้วิจัยที่จะสามารถเก็บรวบรวมข้อมูลได้ ทั้งนี้ เมื่อได้กลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ความสามารถครบตามจำนวนที่กำหนดเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้ดำเนินการติดต่อประสานงานบุคคลดังกล่าว เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเข้าร่วมงานวิจัย และตอบแบบสอบถามตามขั้นตอนการวิจัยด้วยเทคนิคเดลฟายต่อไป

2.5.3 กระบวนการด้วยเทคนิคเดลฟาย

Murphy and Terry (1998) ได้แบ่งกระบวนการศึกษาเป็น 5 ระยะ คือ 1) การกำหนดกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ 2) การรวบรวมความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญจากแบบสอบถามปลายเปิด (Open-ended questionnaires) 3) การกำหนดค่าความเห็นบนมาตรวัดของแบบสอบถามฉบับที่สอง (รอบสอง) 4) การหามติสอดคล้องโดยเสียงข้างมาก และ 5) การวิเคราะห์สรุปผลข้อมูล

Fowles (1978) ได้อธิบายขั้นตอนของเทคนิคเดลฟายไว้ 10 ขั้นตอนประกอบด้วย การกำหนดคณะทำงานเพื่อตรวจสอบประเด็นในการศึกษา การเลือกผู้เชี่ยวชาญ การสร้างแบบสอบถามในรอบแรก การตรวจและทดสอบแบบสอบถาม การส่งแบบสอบถามรอบแรก การวิเคราะห์คำตอบ

จากแบบสอบถามในรอบแรก การเตรียมแบบสอบถามฉบับถัดไป การส่งแบบสอบถามฉบับถัดไป และการวิเคราะห์คำตอบ

จากกระบวนการที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปขั้นตอนได้ดังนี้

1) กำหนดประเด็นปัญหาการวิจัย ปัญหาที่จะวิจัยด้วยเทคนิคเดลฟาย ควรเป็น ปัญหาที่ไม่มีคำตอบที่ถูกต้องและสามารถทำวิจัยได้โดยอาศัยมติจากผู้เชี่ยวชาญในด้านนั้น ๆ เป็นผู้ ตัดสินใจ เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ในการวางแผนการดำเนินงานหรือวางแผนการตัดสินใจ

2) การคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญ กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้เชี่ยวชาญ จะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ในด้านนั้น ๆ อย่างแท้จริง อีกทั้งต้องมีความเชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ในสาขาที่ผู้วิจัย ทำการศึกษาด้วย

3) สร้างข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูล สำหรับการวิจัยด้วยเทคนิค เดลฟาย เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสอบถาม โดยแบ่งการเก็บข้อมูลออกเป็น 3-4 รอบ ขึ้นอยู่กับผลการวิจัยที่ได้รับในแต่ละรอบ โดยทั่วไปมักใช้เวลาในการส่งแบบสอบถามและตอบ แบบสอบถามในแต่ละรอบไม่เกิน 2 สัปดาห์ ดังนั้น ในกระบวนการ การวิจัยด้วยเทคนิคเดลฟายทั้ง กระบวนการจะใช้เวลาประมาณ 2-3 เดือน ซึ่งแบบสอบถามแต่ละรอบมี ดังนี้

3.1) รอบที่ 1 แบบสอบถามปลายเปิด (Open End) แบบสอบถามในรอบ ที่ 1 จะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open End) ซึ่งเป็นการถามคำถามแบบกว้าง ๆ ให้ครอบคลุม ประเด็นปัญหาของการวิจัย เพื่อต้องการเก็บรวบรวมความคิดเห็นจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่าน มี กำหนดระยะเวลาในการส่งแบบสอบถามกลับคืนภายในเวลา 2 สัปดาห์ สำหรับการวิเคราะห์คำตอบ ของแบบสอบถามในรอบนี้ ผู้วิจัยจะต้องรวบรวมความคิดเห็น และวิเคราะห์คำตอบโดยละเอียดแล้ว จึงนำมาสังเคราะห์ประเด็นปัญหาต่าง ๆ เพื่อกำหนดกรอบปัญหาในรอบต่อไป

3.2) รอบที่ 2 แบบสอบถามปลายปิดแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) แบบสอบถามในรอบที่ 2 เป็นการพัฒนาจากแบบสอบถามในรอบที่ 1 ด้วยการรวบรวมความ คิดเห็นที่ได้รับจากผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดเข้าด้วยกัน รวมทั้งตัดข้อมูลที่ซ้ำซ้อนกันออกไป หลังจากนั้น จึงสร้างแบบสอบถามในรอบที่ 2 เพื่อส่งกลับไปยังผู้เชี่ยวชาญกลุ่มเดิมที่ตอบแบบสอบถามอีกครั้ง ซึ่งในรอบที่ 2 นี้จะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญ ออกความคิดเห็นในลักษณะการจัดระบบความสำคัญของคำถามแต่ละข้อ รวมทั้งระบุความคิดเห็น และเหตุผลว่าเห็นด้วยหรือไม่อย่างไรลงในช่วงท้ายข้อความ นอกจากนี้ผู้เชี่ยวชาญสามารถเขียน คำแนะนำเพิ่มเติมลงในแบบสอบถามได้อีกด้วย สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลของแบบสอบถามใน

รอบนี้ ส่วนใหญ่จะใช้สถิติเบื้องต้นในการวิเคราะห์ข้อมูล เช่น การหาค่า มัชยฐาน ฐานนิยม พิสัยระหว่างควอไทล์ (IR: Interquartile Range)

3.3) รอบที่ 3 แบบสอบถามปลายปิดแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) แบบสอบถามในรอบที่ 3 เป็นการพัฒนาจากแบบสอบถามในรอบที่ 2 โดยการพิจารณาจากค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (IR: Interquartile Range) ถ้าพบว่าค่า IR มีค่าน้อย แสดงว่าความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดมีความสอดคล้องกัน สามารถสรุปผลได้เลย แต่ถ้าหากค่า IR มีค่ามาก แสดงว่าค่าความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดค่อนข้างกระจัดกระจายยังไม่สามารถสรุปผลใดๆ ได้ ผู้วิจัยจะต้องสร้างแบบสอบถามฉบับใหม่ถือเป็นแบบสอบถามรอบที่ 3 โดยมีข้อคำถามเดียวกันกับแบบสอบถามในรอบที่ 2 แต่เพิ่มตำแหน่งของค่ามัชยฐาน ค่า IR และเขียนเครื่องหมายแสดงตำแหน่งที่ผู้เชี่ยวชาญท่านนั้นได้ตอบในแบบสอบถามรอบที่ 2 ลงไปด้วย แล้วจึงส่งแบบสอบถามกลับไปให้ผู้เชี่ยวชาญท่านเดิมอีกครั้งหนึ่ง เพื่อให้ยืนยันคำตอบหรือเปลี่ยนแปลงคำตอบใหม่

การเก็บข้อมูลรอบที่ 3 จึงมีความสำคัญมาก เนื่องจากการให้กลุ่มผู้เชี่ยวชาญยืนยันคำตอบจากประเด็นปัญหาเดิม ข้อมูลผู้วิจัยจะต้องมีความละเอียดรอบคอบและไม่มีอคติใด ๆ ในการวิเคราะห์และการระบุเครื่องหมายแสดงตำแหน่งที่ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 17 คนที่ได้ตอบแบบสอบถามกลับมาจากรอบที่ 2 ที่ผ่านมา

3.4) รอบที่ 4 แบบสอบถามปลายปิดแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) แบบสอบถามในรอบที่ 4 นี้ทำตามขั้นตอนเดียวกันกับแบบสอบถามในรอบที่ 3 ซึ่งถ้าหากผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้คำตอบในรอบนี้สอดคล้องกัน คือ ค่า IR น้อย แสดงว่าความคิดเห็นที่ได้จากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ก็จะสามารถยุติกระบวนการวิจัยและสรุปผลการวิจัยได้ โดยทั่วไปการวิจัยด้วยเทคนิคเดลฟายนี้ ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในรอบที่ 3 และในรอบที่ 4 จะมีความแตกต่างกันน้อยมาก ดังนั้น จึงอาจจะสามารถสรุปผลการวิจัยได้ตั้งแต่แบบสอบถามในรอบที่ 3 ถ้าหากพบว่าค่า IR ที่ได้ในแต่ละข้อคำถามมีค่าน้อย แสดงว่าความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญอยู่ในวงแคบ ก็อาจไม่จำเป็นต้องทำการเก็บข้อมูลในรอบที่ 4

4) สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล หลังจากได้คำตอบจากผู้เชี่ยวชาญที่สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกันจากแบบสอบถามในรอบที่ 3 หรือในรอบที่ 4 โดยพิจารณาจากค่า IR เป็นหลักแล้วนั้น ผู้วิจัยก็จะสามารถสรุปคำตอบที่ได้ที่ละประเด็น จากแบบสอบถาม เพื่อนำมาสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลและรายงานข้อค้นพบภาพในอนาคตของปัญหาการวิจัยเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อไปได้

2.5.4 จำนวนรอบที่เหมาะสมของเทคนิคเดลฟาย

การเก็บข้อมูลโดยใช้เทคนิคเดลฟาย สามารถดำเนินการได้หลายรอบจนกว่าจะได้คำตอบที่สอดคล้องกันของสมาชิกในกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ จำนวนรอบที่เหมาะสมของเทคนิคเดลฟาย ขึ้นอยู่กับการได้ข้อสรุปที่มีฉันทามติ หรือจนกว่าจะสามารถหาเหตุผลได้ว่าทำไมจึงไม่สามารถได้ข้อสรุปที่มีฉันทามติ โดยปกติการรวบรวมข้อมูลโดยใช้เทคนิคเดลฟายอย่างน้อยที่สุดจะต้องใช้ 2 รอบแต่ไม่ควรเกิน 4 รอบ อย่างไรก็ตามผู้วิจัยไม่สามารถคาดคะเนได้ว่าต้องใช้ใช้กระบวนการเก็บข้อมูลจำนวนกี่รอบ เนื่องจากขึ้นอยู่กับระดับฉันทามติของกลุ่มว่าจะสามารถบรรลุผลได้ในรอบใด (ไชยยศ เรื่องสุวรรณ, 2533)

2.5.5 ข้อดีและข้อเสียของการวิจัยด้วยเทคนิคเดลฟาย

เทคนิคเดลฟายเป็นเทคนิคการวิจัยที่มีทั้งข้อดีและข้อเสีย โดยสามารถแบ่งเป็นประเด็นต่าง ๆ ได้ดังนี้

ข้อดีของการวิจัยด้วยเทคนิคเดลฟาย

- 1) เดลฟายเป็นเทคนิคที่ไม่เปิดเผยข้อมูลของผู้ให้ข้อมูล
- 2) มีความน่าเชื่อถือ ผลการวิจัยด้วยเทคนิคเดลฟายมีความน่าเชื่อถือมากและสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ได้ ด้วยเหตุผลดังต่อไปนี้
 - 2.1) เป็นคำตอบที่ได้รับจากการแสดงความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิ หรือผู้ชำนาญในสาขานั้น ๆ อย่างแท้จริง
 - 2.2) ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน แสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ ไม่ตกอยู่ภายใต้ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญท่านอื่น ๆ ในกลุ่ม เนื่องจากผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านในกลุ่มไม่ทราบที่ท่านอื่นแสดงความคิดเห็นอย่างไร จึงทำให้สามารถมีโอกาสแสดงความคิดเห็นได้อย่างเท่าเทียมกันและการได้ตอบแบบสอบถามฉบับเดียวกันทุกรอบ ทำให้สามารถปรับเปลี่ยนหรือยืนยันความคิดเห็นของตนเองจนทำให้มั่นใจในคำตอบได้
 - 2.3) ผลการวิจัยที่ได้รับการพิจารณาคำตอบซ้ำหลายรอบ จึงเป็นคำตอบที่มีความรอบคอบ ทำให้ผลการวิจัยมีความน่าเชื่อถือสูง
- 3) สามารถเก็บรวบรวมความคิดเห็นจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญจำนวนมาก แม้ว่าผู้เชี่ยวชาญจะอยู่คนละพื้นที่กันได้อย่างกว้างขวาง โดยไม่ต้องจัดการประชุม ทำให้ลดข้อจำกัดทางการเดินทางได้

4) เป็นการศึกษาที่ใช้เวลาไม่มาก เนื่องจากการเก็บรวบรวมข้อมูลแต่ละรอบใช้เวลาประมาณ 2 สัปดาห์ ดังนั้น จึงใช้เวลาทั้งกระบวนการประมาณ 2-3 เดือน ซึ่งเป็นวิธีวิจัยที่ใช้เวลาสั้น ๆ แต่ได้ผลการวิจัยที่น่าเชื่อถือ เพราะ ได้รับการยืนยันมาจากผู้เชี่ยวชาญที่มาแสดงความคิดเห็นโดยตรง

5) ทำการวิเคราะห์ข้อมูลง่าย เนื่องจากใช้เพียงสถิติพื้นฐานในการวิเคราะห์ข้อมูลเท่านั้น เช่น ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่ามัธยฐาน (Medium) ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (IR: Interquartile Range)

6) มีขั้นตอนการวิจัยที่ไม่ซับซ้อน ผู้วิจัยสามารถลำดับความสำคัญของข้อมูลและเหตุผลในการตอบแบบสอบถาม รวมทั้งความสอดคล้องของความคิดเห็นในประเด็นต่าง ๆ กันได้

7) สำหรับการวิจัยสามารถทำได้ทุกสถานการณ์ เก็บข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญที่อยู่ในสถานที่แตกต่างกันได้

8) ใช้งบในการทำวิจัยไม่มาก เนื่องจากไม่ต้องมีการนัดประชุมกันของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ แต่อาศัยการเก็บข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามในแต่ละรอบ ทำให้สามารถประหยัดค่าใช้จ่ายและเวลาลงไปได้มาก ซึ่งในปัจจุบันมีสื่ออิเล็กทรอนิกส์เป็นช่องทางในการติดต่อสื่อสารกัน ยิ่งเพิ่มความสะดวกรวดเร็วในการเก็บข้อมูลได้มากยิ่งขึ้น

9) เป็นกระบวนการกลุ่มที่มีปฏิสัมพันธ์กันทางความคิด สามารถแลกเปลี่ยนประสบการณ์ต่าง ๆ กันได้แม้จะไม่มีการเผชิญหน้าโดยผ่านทางแบบสอบถาม

10) เป็นการเก็บข้อมูลที่ให้อิสระทางความคิดแก่ผู้เชี่ยวชาญที่ตอบแบบสอบถาม หากไม่เห็นด้วยกับคำตอบของกลุ่ม ก็จะสามารถแสดงความคิดเห็นได้โดยใช้คำตอบปลายเปิด

11) แม้การวิจัยด้วยเทคนิคเดลฟายจะเป็นวิธีวิจัยที่มีกระบวนการเก็บข้อมูลแบบไม่เป็นทางการและเป็นการตัดสินใจบนพื้นฐานของความคิดเห็น แต่หากได้ข้อมูลที่มาจากรู้นความรู้ วิธีนี้จะเป็นการดำเนินงานที่เป็นทางการได้

ข้อเสียของการวิจัยด้วยเทคนิคเดลฟาย

1) ผู้เชี่ยวชาญไม่สามารถให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลจนเสร็จสิ้นกระบวนการเนื่องจาก อาจเบื่อหน่ายในการตอบแบบสอบถามหลายรอบ หรือมีปัญหาอื่น ๆ ที่ส่งผลให้กระบวนการวิจัยล่าช้าได้

2) ผู้วิจัยขาดความรอบคอบหรือมีอคติในการวิเคราะห์คำตอบที่ได้รับในแต่ละรอบ ทำให้ผลการวิจัยคลาดเคลื่อนและขาดความน่าเชื่อถือ

3) ในการตอบแบบสอบถามของผู้เชี่ยวชาญอาจมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันแบบสุดขั้ว หรือไม่ได้รับความสนใจ และอาจถูกบีบให้ตอบตามค่ากลางเพื่อให้เกิดฉันทามติ

4) ขาดการศึกษาข้อมูลประกอบการทำวิจัยอย่างเพียงพอ ถึงแม้ว่าการวิจัยด้วยเทคนิคเดลฟายจะสรุปผลจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเป็นหลัก แต่ผู้วิจัยจะต้องศึกษาข้อมูลในประเด็นที่จะทำการวิจัยด้วยเช่นกัน โดยเฉพาะรอบแรกเป็นแบบสอบถามปลายเปิด ประเด็นต่าง ๆ ที่ถูกกำหนดขึ้นเพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญออกความคิดเห็น จะต้องครอบคลุมประเด็นปัญหาของการวิจัยทั้งหมดซึ่งผู้วิจัยจะต้องพิจารณาอย่างรอบคอบและมีข้อมูลสนับสนุนเพียงพอ

5) ในการคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญที่จะทำการให้ข้อมูลและตอบแบบสอบถาม หากเป็นผู้ที่ไม่มีความเชี่ยวชาญในสาขานั้นอย่างแท้จริง อาจทำให้ผลการวิจัยเกิดความคลาดเคลื่อนได้

6) การรอแบบสอบถามกลับคืนในแต่ละรอบทำให้สิ้นเปลืองเวลาในการเก็บข้อมูล เทคนิคนี้ใช้เวลาประมาณ 30-45 วัน ในการเก็บข้อมูล

เทคนิคการวิจัยด้วยวิธีเดลฟายเป็นวิธีวิจัยที่มีทั้งข้อดีและข้อเสีย โดยมีประเด็นที่ชี้ให้เห็นข้อดีในหลายประเด็น เช่น ประสิทธิภาพของการรักษาความลับที่เป็นจุดเด่นของเดลฟาย เนื่องจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลจะไม่วางชื่อหรือระบุมาจากความคิดเห็นของใคร ยกเว้นผู้รับผิดชอบในการดำเนินงาน นอกจากนี้ยังเป็นเทคนิคที่ให้ข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือ ให้อิสระทางความคิดแก่ผู้ตอบอย่างมาก โดยเปิดโอกาสให้บททวนความคิดเห็นของตนเอง ไม่ใช่บังคับของกลุ่มหรือเสียงส่วนใหญ่ไปบังคับให้ผู้ทรงคุณวุฒิเปลี่ยนแปลงความคิด การแสดงข้อมูลทางสถิติหรือข้อมูลเกี่ยวกับการกระจายของคำตอบในรูปแบบต่าง ๆ ถือเป็นจุดเด่นของวิธีวิจัยด้วยเทคนิคเดลฟายที่สามารถชี้ให้เห็นถึงความโปร่งใส ตรงไปตรงมาในทุกความคิดเห็น มีโอกาสแสดงความคิดเห็นที่เท่าเทียมกัน วิธีนี้ยังมีความยืดหยุ่น คือ เมื่อผู้ทรงคุณวุฒิต้องการเปลี่ยนแปลงคำตอบใด ๆ หรือไม่ก็ตาม ยังมีการเปิดช่องเป็นแบบสอบถามปลายเปิดให้ผู้ทรงคุณวุฒิสามารถแสดงเหตุผลประกอบได้ตลอดเวลา

จากที่กล่าวมาทั้งหมดจะเห็นว่า การใช้เทคนิคเดลฟายในการศึกษาวิจัย เป็นเทคนิคที่ให้ข้อมูลที่ค่อนข้างน่าเชื่อถือ เนื่องจากมีการเก็บข้อมูลหลายรอบเพื่อให้ผู้ตอบยืนยันคำตอบ และเพราะจุดเด่นนี้ วิธีการวิจัยด้วยเทคนิคเดลฟายจึงมีผู้นิยมใช้กันอย่างแพร่หลาย อย่างไรก็ตาม อาจมีหลาย ๆ ประเด็นที่ทำการศึกษา พบว่าในกลุ่มผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิอาจมีข้อจำกัดมากมาย โดยอาจทำให้การเก็บข้อมูลด้วยวิธีนี้ไม่ค่อยประสบความสำเร็จมากนัก เนื่องจาก ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิอาจไม่มีเวลามากพอที่จะให้ข้อมูลหลายรอบ หรืออาจมีการปฏิเสธที่จะเข้าร่วมในกระบวนการวิจัยส่วนใหญ่จะยินยอมให้สัมภาษณ์เพียงรอบเดียว การวิจัยโดยใช้เทคนิคเดลฟายจึงทำได้ยากขึ้น

เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างไม่ให้ความร่วมมือและไม่เข้าร่วมกระบวนการ ปัญหานี้อาจแก้ไขได้โดยการ หากกลุ่มตัวอย่างผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความสำคัญระดับรองลงไป แต่กำหนดจำนวน ผู้เข้าร่วมกระบวนการให้มากขึ้นเพื่อทดแทนระดับความชำนาญของผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิ หลักที่หายไป

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สุระพรรณ จุลสุวรรณ (2557) ได้ทำการศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาด้านชายแดนสะเดา ผลการศึกษาพบว่า ด้านชายแดนสะเดามีความสำคัญและมีบทบาทต่อเศรษฐกิจชายแดนเป็นอย่างยิ่ง เพราะ เป็นด่านที่มีมูลค่าการค้าข้ามแดนมากที่สุดของประเทศไทย และมีแนวโน้มขยายตัวอย่าง ต่อเนื่อง นอกจากนี้ด้านชายแดนสะเดายังเป็นด่านที่มีนักท่องเที่ยวผ่านมากที่สุด ลักษณะทาง กายภาพอยู่ในเกณฑ์ มีสังคมและธุรกิจบริเวณด่านที่เอื้อต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ และกรอบ การร่วมมือของอาเซียนยังเป็นส่วนกระตุ้นสำคัญให้ด้านชายแดนสะเดายังเพิ่มพูนความสำคัญและมี บทบาทมากขึ้น ด้านชายแดนสะเดาค่อนข้างมีศักยภาพในการเข้าสู่ระบบ NSW เนื่องจากมีจุดแข็งใน เรื่องของบุคลากร งบประมาณ และด้านกายภาพ มีโอกาสในเรื่องของกรอบความร่วมมือต่าง ๆ งบประมาณสนับสนุนด้านการพัฒนาระบบ แต่ยังมีจุดอ่อนในเรื่องของกระบวนการใช้ระบบ และอุปสรรคเรื่องข้อกฎหมายที่ยังไม่เอื้อต่อการใช้ระบบ และแนวทางในการพัฒนาด้านชายแดน สะเดาเพื่อรองรับระบบ NSW เพื่อการเป็นประตูสู่อาเซียน โดยเสนอพัฒนา 4 ยุทธศาสตร์ คือ การ พัฒนาระบบ NSW เชิงบูรณาการและสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างประเทศ การพัฒนา โครงสร้างพื้นฐานและอุปกรณ์ให้เพียงพอและได้มาตรฐาน การปรับปรุงพัฒนากฎหมาย ระเบียบ ขั้นตอน ให้เอื้อต่อการดำเนินการและมีความทันสมัยต่อการเปลี่ยนแปลง

ประพาพรรณ สุขศิษฐ์ และอภิชาติ เอื้ออริยกุล (2561) ทำการศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนา นโยบาย กฎหมาย กฎระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ เกี่ยวกับการส่งเสริมการค้าชายแดน การลงทุน การ ท่องเที่ยว และการคมนาคมขนส่งภายใต้บริบทประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน : กรณีศึกษา ตำบลช่อง เม็ก อำเภอสิรินธร กับเมืองปากเซ แขวงจำปาสัก ผลการศึกษาพบว่า นโยบาย กฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ได้มีการส่งเสริมการค้าชายแดนจากเจ้าหน้าที่รัฐ แต่บางครั้งอาจจะชะงักไปบ้าง เนื่องจากปัญหาทางการเมือง สำหรับสถานการณ์การค้าชายแดน ด้วยพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ป่า ภูเขา และแม่น้ำโขง จึงทำให้กลุ่มผู้ลักลอบสามารถลักลอบนำสินค้าเข้ามาหรือนำออกไปนอก ประเทศได้ง่าย สำหรับด้านศุลกากรช่องเม็กได้นำระบบอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ปฏิบัติพิธีการศุลกากร

มีการติดตั้งระบบกล้องวงจรปิด และมีการติดตั้งเครื่อง X Ray มีการปรับกระบวนการทางศัลยกรรม เป็นกระบวนการเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียว และการทำธุรกรรมทางศัลยกรรม โดยไม่ต้องใช้เอกสารสำหรับ แนวทางการพัฒนา

กิตติ สุทธิสัมพันธ์ (2561) ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาการค้าชายแดนเพื่อสนับสนุนเขต เศรษฐกิจพิเศษของประเทศไทย ผลการศึกษา มูลค่าการค้าชายแดนของไทย-เมียนมา มีมูลค่าการค้า รวมลดลง สาเหตุจากปัญหาเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานยังไม่เพียงพอต่อการให้บริการ ขาดความรู้ในการ ทำงาน ทำงานไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน กฎหมายระเบียบต่าง ๆ ของเมียนมายังไม่เป็นสากล กฎหมายไทยเราเองไม่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ ทำให้การค้าชายแดนติดขัด มีหลายหน่วยงาน ทำงานทับซ้อนกันเกิดความยุ่งยาก ไม่เอื้อต่อผู้ประกอบการ สิ่งอำนวยความสะดวกและ สาธารณูปโภคต่าง ๆ ยังขาดความพร้อม จึงเสนอแนวทางแก้ไข คือ การเพิ่มประสิทธิภาพของการ ปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ โดยนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยการปฏิบัติงานและจัดสรรอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ รวมถึงกำลังสำรองให้เพียงพอเพื่อรองรับการเติบโตของการค้าชายแดนในอนาคต สำหรับด้าน กฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้องกับรัฐบาล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรร่วมกันแก้ไข ปรับปรุง กฎหมายและระเบียบให้เอื้อต่อบริบทของพื้นที่ให้มีความเหมาะสมกับสภาพการค้าชายแดนมีการ มอบอำนาจให้จังหวัดในการอนุมัติ อนุญาต ปรับปรุงพัฒนาระบบสาธารณูปโภคให้เพียงพอ ด้าน การทำงานที่ซ้ำซ้อนกัน ควรมีการนำแนวคิดมาตรฐานการบริหารจัดการชายแดนขององค์กร ศุลกากรโลกมาบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงาน โดยการพัฒนาการเชื่อมโยงข้อมูลการค้า ชายแดน รวมถึงข้อมูลต่าง ๆ โดยนำระบบ NSW เข้ามาใช้ในการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงาน ของรัฐ นอกจากนี้ภาครัฐควรมีบทบาทเป็นตัวแทนของประเทศคือ การเจรจาผูกมิตรกับประเทศ เพื่อนบ้าน รวมถึงเป็นผู้สนับสนุนงบประมาณการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานโดยเฉพาะถนน เส้นทางคมนาคมขนส่ง ระบบโลจิสติกส์ของประเทศเมียนมา และ ประเทศคู่ค้าอื่น ๆ เพื่อแลกกับสิทธิ ประโยชน์ต่าง ๆ อันจะเป็นประโยชน์ในการลดต้นทุนของผู้ประกอบ การกระตุ้นการเติบโตของ เศรษฐกิจเพื่อสนับสนุนเขตเศรษฐกิจพิเศษของประเทศไทย

นุชนภา เลขาวิจิตร (2556) ทำการศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับการค้าชายแดนไทย- มาเลเซียของประชาชนในเขตสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนในสาม จังหวัดชายแดนใต้มีความพอใจในด้านการคมนาคมขนส่งและการค้าในระดับมาก ซึ่งหมายถึง ความสะดวก ปลอดภัยในการคมนาคมขนส่ง และการติดต่อสื่อสาร มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.38 ($\bar{x} = 4.38$, $SD = 0.56$) และด้านโครงสร้างพื้นฐานและทรัพยากรมนุษย์ ก็เช่นเดียวกัน โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.85

($\bar{x} = 3.85$, $SD = 0.68$) ประชาชนในสามจังหวัดมีความพอใจระดับมาก ซึ่งโครงสร้างพื้นฐานและทรัพยากรมนุษย์เป็นอีกปัจจัยสำคัญที่จะสนับสนุนให้เกิดการสร้างการค้าชายแดน ปัจจัยสุดท้ายคือด้านเศรษฐกิจและสังคม มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.88 ($\bar{x} = 3.88$, $SD = 0.62$) โดยผู้วิจัยสนใจศึกษาปัญหาอุปสรรคทางการค้า และพบว่าประชาชนมีความคิดเห็นว่า สถานะเศรษฐกิจในปัจจุบัน ราคาน้ำมัน ความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัด และยาเสพติด ส่งผลให้เกิดอุปสรรคทางการค้าชายแดนในระดับมาก

สุจินดา เขียมศรีพงษ์ (2560) ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการส่งออกของธุรกิจสมุนไพรในจังหวัดพิษณุโลก ผลการศึกษาพบว่า ธุรกิจสมุนไพรส่วนใหญ่เป็นธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็ก มักประสบปัญหาต่าง ๆ เช่น ปัญหาการผลิตที่ไม่ได้คุณภาพสากล ปริมาณการผลิตไม่เพียงพอต่อความต้องการของตลาด ต้นทุนสูง ตลอดจนปัญหาทางด้านเทคนิคการผลิต การบริหารจัดการและการตลาด เป็นต้น อีกทั้งยังพบว่า ปัจจัยภายใน ได้แก่ สถานะปัจจัยการผลิต โครงสร้างองค์กร สภาพอุปสงค์อยู่ในระดับมาก และปัจจัยที่ส่งผลต่อศักยภาพในการส่งออกสินค้าไปยังต่างประเทศโดยใช้สมการถดถอยเชิงเส้น มีเพียงตัวแปรด้านความสามารถในการแข่งขันของสินค้าของกิจการเท่านั้น ที่เป็นตัวแปรพยากรณ์ในสมการของศักยภาพของการส่งออกสินค้า โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0.702 (ค่าสถิติ $t = 2.874$, $R^2 = 0.21$, $SEE = 0.66$) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

กิตติศักดิ์ ร่มเกษ (2556) ทำการศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์ความสามารถในการส่งออกของอุตสาหกรรมยางพาราของไทย ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อส่งออกของยางพาราไทย เรียงตามลำดับความรุนแรงจากมากไปน้อย คือ ปัจจัยด้านปริมาณการสต็อกยางพาราของประเทศผู้ใช้อย่าง ปัจจัยด้านปริมาณการผลิตของโรงงานยางรถยนต์ ปัจจัยด้านฤดูกาลการให้ผลผลิตของยางพาราในประเทศผู้ผลิต ปัจจัยด้านราคารายพารา ปัจจัยด้านการขนส่ง ปัจจัยด้านการวิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมที่พบในการส่งออก ส่วนปัญหาและอุปสรรคที่พบ คือ ปัญหาด้านปริมาณการใช้ยางพาราของประเทศผู้บริโภคราย ปัญหาด้านผลผลิตยางล้นตลาด ปัญหาด้านภัยธรรมชาติ ปัญหาด้านต้นทุนการผลิต ปัญหาด้านค่าขนส่ง ปัญหาด้านราคารายพารา สำหรับแนวทางในการแก้ไขอย่างเร่งด่วน คือ ภาครัฐควรให้การสนับสนุนด้านการใช้ข้อมูลข่าวสารแก่เกษตรกร เพิ่มการทำงานเชื่อมโยงกันในหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรมีมาตรการในการป้องกันความผันผวนทางด้านราคารายควรเร่งสร้างท่าเรือน้ำลึกเพิ่มขึ้น หรือจัดหาเรือบรรทุกทุกสินค้าขนาดใหญ่ให้เพียงพอ ควรส่งเสริมการ

วิจัยและการพัฒนานวัตกรรมใหม่ ๆ ส่งเสริมการขนส่งระบบรางให้มากขึ้นเพื่อลดต้นทุน และ
เกษตรกรควรเรียนรู้และปรับตัวกับภัยธรรมชาติให้มากขึ้น

ศศิน ภิญ โถยุเทพประทาน (2556) ทำการศึกษาเรื่อง ความสามารถในการส่งออกข้าวของ
ไทยไปยังตลาดโลก ผลการศึกษาพบว่า ประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบสำหรับการ
ส่งออกข้าวในทุกตลาดทั้งสาธารณประชาชนจีน อินโดนีเซีย และสหรัฐอเมริกา แต่มีแนวโน้มที่จะ
สูญเสียความได้เปรียบในตลาดจีนให้แก่เวียดนาม และเมื่อใช้แบบจำลองส่วนบางตลาดคงที่
วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงการส่งออกข้าวของประเทศไทยในตลาดจีน อินโดนีเซีย
และสหรัฐอเมริกา ตลาดสหรัฐอเมริกา พบว่า การขยายตัวการส่งออกข้าวไทยในตลาดสหรัฐอเมริกา
สูงกว่าตลาดจีน และอินโดนีเซีย โดยปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุด สำหรับตลาดอินโดนีเซียนั้น เป็นผล
จากการแข่งขันมากที่สุด

จากการวิเคราะห์ข้อมูลทฤษฎี ในเรื่องปัจจัยที่ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการ
ส่งออก สามารถสรุปวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ได้ดังตารางที่ 2.5

ตารางที่ 2.5 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ผู้เขียน	งานวิจัยเรื่อง	ปัจจัยกำหนด	ขอบเขตการศึกษา	วิธีการศึกษา	ทฤษฎี	ผลการศึกษา
สุระพรรณ จุลสุวรรณ, 2557	แนวทางการพัฒนาด้านชายแดนสะเดา	การพัฒนาระบบ NSW ของด่านชายแดนสะเดา	การบริหารจัดการเพื่อเข้าสู่ระบบ NSW ของด่านชายแดนสะเดา จังหวัดสงขลา	1.รวบรวมข้อมูลทุติยภูมิจากแหล่งต่าง ๆ 2.สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ	- ทฤษฎีการค้าระหว่างประเทศ - วัดความสามารถในการแข่งขัน - การวิเคราะห์ SWOT	ด่านชายแดนสะเดามีความสำคัญต่อการค้าข้ามแดนสูงและมีศักยภาพในการเข้าสู่ระบบ NSW
ประภาพรรัตน์ สุขดิษฐ์ และ อภิชาติ เอื้ออริยกุล, 2561	แนวทางการพัฒนา นโยบาย กฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ เกี่ยวกับการส่งเสริมการค้าชายแดน การลงทุน การท่องเที่ยว และการคมนาคมขนส่งภายใต้บริบทประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน : กรณีศึกษา ตำบลช่องเม็ก อำเภอสิรินธร กับเมืองปากเซ แขวงจำปาสัก	การพัฒนาการค้าชายแดน การลงทุน การท่องเที่ยว และการคมนาคมขนส่ง	นโยบาย กฎหมาย กฎระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ และ สถานการณ์การค้าชายแดน	1.รวบรวมข้อมูลทุติยภูมิจากแหล่งต่าง ๆ 2.สัมภาษณ์เชิงลึก		นโยบาย กฎหมาย กฎระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ได้รับการส่งเสริมจากภาครัฐ แต่มีปัญหาด้านการเมือง

ตารางที่ 2.5 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)

ผู้เขียน	งานวิจัยเรื่อง	ปัจจัยกำหนด	ขอบเขตการศึกษา	วิธีการศึกษา	ทฤษฎี	ผลการศึกษา
กิตติ สุทธิ สัมพันธ์, 2561	การพัฒนาการค้าชายแดน เพื่อสนับสนุนเขตเศรษฐกิจ พิเศษของประเทศไทย	- มูลค่าการค้า ชายแดน - อัตราการเติบโตของ GDP - มาตรฐานการ บริหารจัดการ ชายแดนขององค์กร ศุลกากรโลก (WCO)	สภาพการค้าชายแดน เส้นทางขนส่ง และถึง อำนวยความสะดวก ผ่านช่องทางการค้า จังหวัดตาก	รวบรวมข้อมูลทุติย ภูมิจากเอกสาร งานวิจัยต่าง ๆ และ สัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง กับการค้าชายแดนใน พื้นที่อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก	- ปัจจัยการผลิต 4M - Diamond Model - Coordinated Border Management: CMB	หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควร นำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยใน การทำงาน นำระบบ NSW เข้ามาใช้ในการเชื่อมโยง ข้อมูลระหว่างหน่วยงาน ภาครัฐ และภาครัฐควร สนับสนุนผู้ประกอบการในทุก ๆ ด้านเพื่อกระตุ้นการ เติบโตทางด้านเศรษฐกิจ
นุชนภา เลข วิจิตร, 2560	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการค้า ชายแดนไทย-มาเลเซียของ ประชาชนในเขตสามจังหวัด ชายแดนภาคใต้	- โครงสร้างพื้นฐาน และทรัพยากรมนุษย์ - การคมนาคมขนส่ง และการค้า - สภาพเศรษฐกิจและ สังคม	ประชาชนในเขตสาม จังหวัดชายแดน ภาคใต้	แจกแบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ค่าเฉลี่ยและ ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	- ทฤษฎีพาณิชยนิยม - ความได้เปรียบโดย สัมบูรณ์ - วงจรชีวิตผลิตภัณฑ์ - ความได้เปรียบเชิง แข่งขันระหว่างชาติ	ประชาชนสามจังหวัด ชายแดนพอใจในด้าน คมนาคมขนส่งและการค้า การติดต่อสื่อสาร ส่วน โครงสร้างพื้นฐาน และ ทรัพยากรมนุษย์เป็นปัจจัย ที่ช่วยสนับสนุนให้เกิดการ สร้างการค้าชายแดน

ตารางที่ 2.5 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)

ผู้เขียน	งานวิจัยเรื่อง	ปัจจัยกำหนด	ขอบเขตการศึกษา	วิธีการศึกษา	ทฤษฎี	ผลการศึกษา
จินดา เจียมศรีพงษ์, 2560	ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการส่งออกของธุรกิจสมุนไพรในจังหวัดพิษณุโลก	- ปัจจัยภายใน - ปัจจัยภายนอก - ปัจจัยความสามารถในการแข่งขัน	ผู้ผลิตขนาดเล็กและขนาดกลาง ผลิตภัณฑ์สมุนไพร จังหวัดพิษณุโลก ที่ทำการส่งออกและมีแนวโน้มในการส่งออก	เก็บแบบสอบถามและสรุปผลจากการวิเคราะห์โดยใช้สถิติพรรณนา	- ความเป็นไปได้เปรียบเทียบทางการแข่งขัน - Diamond Model - Five Force Model - ความสามารถในการส่งออก (4P)	ปัจจัยสภาวะปัจจัยการผลิต โครงสร้างองค์กร ปัจจัยสภาพอุปสงค์ ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางการเมืองและทางสังคม เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการส่งออก ศักยภาพในการส่งออกของจังหวัดพิษณุโลกอยู่ในระดับสูง
กิตติศักดิ์ รัมย์เกษ, 2556	การวิเคราะห์ความสามารถในการส่งออกของอุตสาหกรรมยางพาราของไทย	- ภาพรวมอุตสาหกรรมยางพารา - สถานการณ์ยางพาราในปัจจุบัน - แนวโน้มยางพาราในอนาคต	สถานการณ์ยางพาราในแต่ละด้านในปัจจุบัน และยางธรรมชาติของไทย เช่น ยางแท่ง ยางแผ่นรมควัน ไม่นับรวมผลิตภัณฑ์ยางแปรรูป	สัมภาษณ์เชิงลึก ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชนและอื่น ๆ รวมถึงตีความและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการตรวจสอบข้อมูลสามเส้า	- SWOT Analysis - Town Matrix - Diamond Model - General Electric's Model	ปริมาณการส่งออกยางพาราของประเทศผู้ใช้อย่างเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ การส่งออกยางมากที่สุด ภาครัฐจึงควรให้การสนับสนุนด้านข้อมูล ข่าวสาร และควบคุมความผันผวนของราคาขาย

ตารางที่ 2.5 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)

ผู้เขียน	งานวิจัยเรื่อง	ปัจจัยกำหนด	ขอบเขตการศึกษา	วิธีการศึกษา	ทฤษฎี	ผลการศึกษา
ศศิณี ภิญญโทพ ประทาน, 2556	ความสามารถในการส่งออก ข้าวของไทยไปยังตลาดโลก	- การผลิตข้าวของ ไทย - ปริมาณและมูลค่า การนำเข้า - ส่งออก ข้าว - ส่วนแบ่งตลาดข้าว	วิเคราะห์ ความสามารถในการ แข่งขันการส่งออก ข้าว	รวบรวมข้อมูลแบบ อนุกรมเวลา และ เอกสารสถิติจาก หน่วยงานภาครัฐและ เอกชน จากนั้นใช้ การวิเคราะห์เชิง พรรณนาและการ วิเคราะห์เชิงปริมาณ	- ความสำเร็จโดย เปรียบเทียบที่ปรากฏ (RCA) - แบบจำลองส่วน แบ่งตลาดคงที่ (CMS)	ประเทศไทยมีความ ได้เปรียบสำหรับการ ส่งออกข้าวในทุกตลาด (จีน อินโดนีเซีย สหรัฐอเมริกา) แต่มี แนวโน้มเสียเปรียบให้ เวียดนาม

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการส่งออกยางพาราทางถนน ผ่านชายแดนจังหวัดสงขลา” มีระเบียบวิธีในการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิจัย เพื่อหาคำตอบสำหรับคำถามงานวิจัย โดยการวางแผนการวิจัยที่คำนึงถึงรูปแบบวัตถุประสงค์ ระยะเวลา และสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดระเบียบวิธีวิจัยโดยแบ่งออกเป็น 5 ส่วน ดังนี้

- 3.1 รูปแบบการวิจัย
- 3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 รูปแบบการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการรวบรวมข้อคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นนำมาวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้ได้ ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการส่งออกยางพาราทางถนนผ่านชายแดน จังหวัดสงขลา โดยใช้เทคนิคเดลฟายในการวิจัย ซึ่งมีเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามค้นหาคำตอบจากผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถในด้านการส่งออกยางพาราข้ามแดนไปยังประเทศมาเลเซีย โดยให้ผู้เชี่ยวชาญตอบแบบสอบถามตามจำนวน 2 รอบ และนำคำตอบที่เป็นความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในรอบสุดท้ายเป็นข้อสรุปหรือข้อยุติของงานวิจัย

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้สุ่มเลือกกลุ่มผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด 3 กลุ่มหลัก ได้แก่ กลุ่มเกษตรกรรายย่อยและรายใหญ่ (ภาคประชาชน) จำนวน 7 คน กลุ่มโรงงานแปรรูปและผู้ประกอบการส่งออก (ภาคธุรกิจ) จำนวน 7 คน และกลุ่มภาครัฐ จำนวน 5 คน โดยการคัดเลือกแบบไม่ใช้ทฤษฎีความน่าจะเป็น (Nonprobability Sampling) ในการสุ่มตัวอย่าง โดยการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ทั้งหมดรวม 19 คน โดยกลุ่มภาคประชาชน คือ เกษตรกรชาวสวนยาง เกษตรกรรับจ้างกรีดยาง กลุ่มภาคธุรกิจ คือ ผู้ประกอบการในการแปรรูปขึ้นกลางและเป็นผู้ส่งออกยางพารา และกลุ่มภาครัฐ คือ เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐ ซึ่งมีหน้าที่ในการดูแลเกี่ยวกับผลิตผลยางพาราตั้งแต่การปลูกยางพาราไปจนถึงการส่งออก

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยนี้ใช้เทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique) ในการศึกษาค้นคว้าปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการส่งออกยางพาราทางถนน ผ่านชายแดน จังหวัดสงขลา เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ที่ไม่มีการทดลอง ซึ่งมีเครื่องมือในการศึกษาวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

3.3.1 การศึกษาเอกสาร

สำหรับข้อมูลทุติยภูมิ ใช้การศึกษาข้อมูลและรวบรวมข้อมูลเป็นเครื่องมือ โดยศึกษาค้นคว้าจากตำรา บทความทางวิชาการ วารสารทางวิชาการ วิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ และข้อมูลข่าวสารจากสื่อออนไลน์ต่าง ๆ บนอินเทอร์เน็ต ซึ่งเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการส่งออกยางพารา โดยหาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการส่งออกยางพารา ผ่านจังหวัดสงขลา ไปยังประเทศมาเลเซีย เพื่อนำมาสร้างกรอบและแนวคำถามสำหรับการสร้างแบบสอบถามในรอบที่ 1 โดยข้อคำถามในแบบสอบถามมีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด (Open End) ซึ่งจัดอยู่ในกระบวนการเก็บข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญด้วยเทคนิคเดลฟาย

3.3.2 การวิจัยด้วยเทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique)

การวิจัยด้วยเทคนิคเดลฟายใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือที่สำคัญสำหรับการเก็บข้อมูล โดยแบบสอบถามที่ใช้มี 2 ประเภท คือ แบบสอบถามปลายเปิด (Open End) และแบบสอบถามปลายปิดแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

ในรอบที่ 1 จะเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามปลายเปิด ส่วนรอบต่อมาจะใช้แบบสอบถามปลายปิด การเก็บแบบสอบถามในรอบแรกโดยใช้แบบสอบถามปลายเปิดมีจุดประสงค์เพื่อรวบรวมความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับประเด็นปัญหาอย่างกว้าง ๆ

ส่วนแบบสอบถามในรอบที่ 2 จะพัฒนามาจากคำตอบของแบบสอบถามปลายเปิดในรอบที่ 1 โดยนำความคิดเห็นทั้งหมดจากผู้เชี่ยวชาญมาสังเคราะห์ และสร้างเป็นแบบสอบถามปลายปิดแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แล้วส่งให้ผู้เชี่ยวชาญจัดลำดับความสำคัญหรือคาดการณ์แนวโน้มในแต่ละข้อ

จากนั้นนำคำตอบของแต่ละข้อที่ได้รับ จากแบบสอบถามรอบที่ 2 ทั้งหมดมาคำนวณค่าสถิติ ประเด็นที่ต้องพิจารณาในการจัดทำแบบสอบถาม คือ การเลือกค่าสถิติที่ใช้เป็นข้อมูลย้อนกลับ ได้แก่ ค่ามัธยฐาน (Median) และค่าพิสัยระหว่างควอร์ไทล์ (IR: Interquartile Range) การให้ข้อมูลย้อนกลับในกระบวนการเดลฟายมีจุดประสงค์เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญได้รับรู้ระดับความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ โดยสรุปว่ามีความคิดเห็นอย่างไรต่อข้อความแต่ละข้อ ข้อมูลย้อนกลับนี้จะนำเสนอด้วยค่าสถิติ ค่าสถิติที่นำเสนอจะประกอบด้วยค่าสถิติ 2 กลุ่ม กลุ่มที่หนึ่ง ประกอบด้วยค่าสถิติ 2 ส่วน คือ ค่าสถิติที่แสดงความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญโดยสรุปรวม ซึ่งอาจแสดงด้วยค่าเฉลี่ย ค่ามัธยฐาน ค่าฐานนิยม หรือร้อยละ เพื่อแสดงระดับความสอดคล้องของความคิดของผู้เชี่ยวชาญ สถิติที่พบบ่อย ได้แก่ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์ การแจกแจงความถี่ หรือค่าร้อยละในแต่ละกลุ่มคำตอบ ส่วนกลุ่มที่สอง เป็นตัวเลขที่แสดงคำตอบของผู้เชี่ยวชาญในรอบที่แล้ว เพื่อเปรียบเทียบให้เห็นความสอดคล้องหรือความแตกต่างของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนในรอบที่แล้วกับความคิดเห็นของกลุ่ม

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลของงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลของผู้เชี่ยวชาญจากแบบสอบถามทั้ง 2 ประเภท คือ แบบสอบถามปลายเปิด และแบบสอบถามมาตรฐาน ประเมินค่า 5 ระดับ ซึ่งมีขั้นตอนในการเก็บข้อมูล ดังนี้

3.4.1 ผู้วิจัยได้ติดต่อประสานงานไปยังกลุ่มผู้เชี่ยวชาญทั้ง 19 คน โดยขั้นต้นได้มีการชี้แจงวัตถุประสงค์และรายละเอียดต่าง ๆ ของงานวิจัย เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ผู้เชี่ยวชาญเข้าร่วมในงานวิจัย และขอความร่วมมือสำหรับการให้ข้อมูล และตอบแบบสอบถามตามขั้นตอนของงานวิจัย โดยเน้นให้เห็นถึงความสำคัญของข้อมูลและความคิดเห็นที่จะได้รับจากผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านที่มีต่องานวิจัย จากนั้นทำการส่งแบบสอบถามในรอบที่ 1 ซึ่งเป็นแบบสอบถามปลายเปิดให้ผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็น

3.4.2 ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามรอบที่ 2 ให้กับผู้เชี่ยวชาญ โดยการสร้างแบบสอบถามแบบมาตรฐานประเมินค่า 5 ระดับ ซึ่งได้จากการรวบรวมข้อคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญจากแบบสอบถามปลายเปิดในรอบที่ 1 แล้วนำมาสร้างแบบสอบถามใหม่ในรอบที่ 2 นี้ให้ผู้เชี่ยวชาญกลุ่มเดิมเพื่อแสดงความคิดเห็น

3.4.3 หลังจากการวิเคราะห์ข้อมูลของแบบสอบถามในรอบที่ 2 แล้วหากพบว่าค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (IR: Interquartile Range) มีค่ามากกว่า 1.5 แสดงถึงความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่ไม่สอดคล้องกัน ผู้วิจัยจึงทำการส่งแบบสอบถามในรอบที่ 3 ให้กับผู้เชี่ยวชาญกลุ่มเดิม โดยในรอบที่ 3 นี้ ผู้วิจัยต้องการให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้ทราบถึงผลการตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามท่านอื่น ๆ รอบที่ 2 ด้วย เพื่อให้แต่ละท่านได้มีโอกาสตรวจทานคำตอบของตัวเองเพื่อยืนยันคำตอบหรือเพื่อเปลี่ยนแปลงคำตอบ ซึ่งแบบสอบถามในรอบที่ 3 นี้จะมีข้อคำถามในลักษณะเหมือนกับแบบสอบถามในรอบที่ 2 แต่ได้มีการเพิ่มตำแหน่งของค่ามัธยฐาน ค่าส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์ และตำแหน่งที่ผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละท่านตอบในรอบที่ 2 ลงไปด้วย ทั้งนี้ยังได้มีการเพิ่มช่องเหตุผลให้ผู้เชี่ยวชาญที่ตอบแบบสอบถามสามารถอธิบายเหตุผลในกรณีที่คำตอบที่เลือกอยู่นอกค่าพิสัยระหว่างควอไทล์

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ดังนี้

3.5.1 แบบสอบถามปลายเปิดจากการเก็บข้อมูลในรอบที่ 1 โดยใช้แบบสอบถามปลายเปิด (Opened End) ในการเก็บข้อมูลเพื่อให้ได้ข้อมูลตรงกับความเป็นจริงและตรงกับวัตถุประสงค์ของงานวิจัยมากที่สุด ข้อมูลที่ได้จะถูกนำมาวิเคราะห์เนื้อหาและการจัดระเบียบข้อมูลสำหรับประเด็นสำคัญที่ต้องการที่จะศึกษา เพื่อทำการจัดกลุ่มประเด็นสำคัญของข้อมูลที่ได้ และนำมาสร้างแบบสอบถามในรอบที่ 2 ต่อไป

3.5.2 การเก็บข้อมูลรอบที่ 2 เป็นการนำคำตอบที่วิเคราะห์จากแบบสอบถามปลายเปิดในรอบที่ 1 มาสร้างเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ใช้ระดับแบบวัด Agreement Scale เพื่อยืนยันความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างว่ามีความเหมือนหรือแตกต่างจากเดิมอย่างไร ข้อมูลที่ได้จากการเก็บข้อมูลรอบที่ 2 จะถูกนำมาหาค่ามัธยฐาน (Median) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) โดยถ้าค่าพิสัยระหว่างควอไทล์แคบ (มีค่าน้อย) แสดงว่า คำตอบที่วิเคราะห์ได้นั้นมีความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่สอดคล้องกัน แต่ถ้าค่าพิสัยระหว่างควอไทล์กว้าง (มีค่ามาก) แสดงว่า คำตอบที่วิเคราะห์ได้นั้นมีความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญไม่สอดคล้องกัน (ต่างกัน) จำเป็นต้องสร้างแบบสอบถามใหม่เป็นแบบสอบถามรอบที่ 3 โดยมีข้อความเดียวกับแบบสอบถามรอบที่ 2 แล้วส่งกลับไปยังผู้เชี่ยวชาญกลุ่มเดิม ได้ยืนยันคำตอบเดิมหรือเปลี่ยนแปลงคำตอบใหม่ ซึ่งถ้าผู้วิจัยได้ข้อมูลที่เพียงพอสามารถสรุปผลการวิจัยได้เลย โดยผลการวิจัยจะถูกสังเคราะห์เป็นประเด็นต่าง ๆ เพื่อสรุปผลตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา ตอบคำถามงานวิจัย

ทั้งนี้ จำนวนรอบที่เหมาะสมสำหรับการเก็บข้อมูลโดยใช้เทคนิคเดลฟาย สามารถดำเนินการได้หลายรอบจนกว่าจะได้คำตอบที่สอดคล้องกับสมาชิกในกลุ่ม จำนวนรอบที่เหมาะสมของเทคนิคเดลฟาย ขึ้นอยู่กับการที่ได้ข้อสรุปที่มีฉันทามติ โดยปกติการรวบรวมข้อมูลโดยใช้เทคนิคเดลฟายอย่างน้อยที่สุดควรใช้ 2 รอบ แต่ไม่ควรเกิน 4 รอบ (ไชยยศ เรืองสุวรรณ, 2533)

สำหรับการเก็บข้อมูลในรอบที่ 2 โดยใช้เทคนิคเดลฟายนั้น ได้มีการใช้สถิติที่เกี่ยวข้อง โดยเกี่ยวกับการวัดแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลาง ได้แก่ ค่ามัธยฐาน (Median) และการวัดการกระจาย ได้แก่ ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) ซึ่งมีรายละเอียดต่อไปนี้

ค่ามัธยฐาน (Median) หมายถึง ข้อมูลที่อยู่ตรงกลางของข้อมูลทั้งหมดที่ได้จัดเรียงลำดับแล้วจากน้อยไปหามาก ดังนั้น จะมีข้อมูลอยู่ครึ่งหนึ่งที่น้อยกว่าค่ามัธยฐานและมีข้อมูลอีกครึ่งหนึ่งที่มากกว่าค่ามัธยฐาน ดังนี้

1) ค่ามัธยฐาน เป็นค่าที่เหมาะสมที่จะนำมาใช้เป็นค่ากลางข้อมูล ในกรณีที่มีข้อมูลนั้น ๆ มีการกระจายที่ผิดปกติ ซึ่งอาจเกิดจากการมีข้อมูลค่าใดค่าหนึ่งซึ่งสูงกว่าหรือต่ำกว่าข้อมูลค่าอื่น ๆ มาก การใช้ค่ามัธยฐานเป็นค่ากลางจะดีที่สุด

2) ถ้าข้อมูลมีการแจกแจงแบบไม่สมมาตรหรือมีการแจกแจงแบบเบ้ไม่ว่าจะเป็นการแจกแจงแบบเบ้ลบ (Negatively skewed) หรือเบ้บวก (Positively skewed) ก็ตาม ค่ามัธยฐานจะเป็นค่ากลางของข้อมูลที่ดีกว่าค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าฐานนิยม (Mode)

จากคุณสมบัติดังกล่าวข้างต้น จึงเป็นเหตุผลในการเลือกใช้ค่ามัธยฐานเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย ซึ่งทำให้เกิดความเชื่อมั่นในความถูกต้อง และแม่นยำของการวิเคราะห์ข้อมูล โดยผู้วิจัยใช้ค่ามัธยฐานในการวิเคราะห์แบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ สามารถคำนวณค่ามัธยฐานได้ ดังนี้

1) เมื่อจำนวนข้อมูลเป็นเลขคี่ (N เป็นจำนวนคี่)

ขั้นที่ 1 เรียงลำดับข้อมูลจากน้อยไปมาก

ขั้นที่ 2 ค่ามัธยฐาน คือ ค่าของข้อมูลที่อยู่ตำแหน่งที่ $\frac{(N+1)}{2}$

2) เมื่อจำนวนข้อมูลเป็นเลขคู่ (N เป็นจำนวนคู่)

ขั้นที่ 1 เรียงลำดับข้อมูลจากน้อยไปมาก

ขั้นที่ 2 ค่ามัธยฐาน คือ ค่าของข้อมูลที่อยู่ตำแหน่งที่ $\frac{(N)}{2}$ และ

ตำแหน่งที่ $\frac{(N+1)}{2}$

โดยที่ N คือจำนวนของข้อมูล

จากแบบสอบถามในรอบที่ 2 ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ ผู้วิจัยได้กำหนดให้หน้าหนักคะแนนตามเกณฑ์ของ Likert Scale (Likert, 1961) ดังนี้

ระดับคะแนน 5 หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ระดับคะแนน 4 หมายถึง เห็นด้วย

ระดับคะแนน 3 หมายถึง ไม่แน่ใจ

ระดับคะแนน 2 หมายถึง ไม่เห็นด้วย

ระดับคะแนน 1 หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

การพิจารณาเกณฑ์คำตอบจากแบบสอบถาม ใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายของค่ามัธยฐาน ซึ่งค่ามัธยฐานที่คำนวณได้จากคำตอบของกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม สามารถแปลความหมายตามเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นได้ ดังนี้

ตารางที่ 3.1 เกณฑ์การแปลความหมายของค่ามัธยฐาน

ค่ามัธยฐาน	ความหมาย
ตั้งแต่ 4.50 – 5.00	ข้อความนั้นผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยในระดับมากที่สุด
ตั้งแต่ 3.50 – 4.49	ข้อความนั้นผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยในระดับมาก
ตั้งแต่ 2.50 – 3.49	ข้อความนั้นผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยในระดับปานกลาง
ตั้งแต่ 1.50 – 2.49	ข้อความนั้นผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยในระดับน้อย
ตั้งแต่ 1.00 – 1.49	ข้อความนั้นผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

จากตารางที่ 3.1 การพิจารณาข้อความที่นำไปใช้ในการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการส่งออกยางพาราทางถนน ผ่านชายแดน จังหวัดสงขลา โดยจะใช้ข้อความที่มีค่ามัธยฐานตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป

ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) คือค่าความแตกต่างระหว่างควอไทล์ที่ 1 กับ ควอไทล์ที่ 3 การคำนวณหาค่าพิสัยระหว่างควอไทล์สามารถทำได้จากสูตร ดังนี้

$$IR = Q_3 - Q_1 \quad (3-1)$$

การคำนวณหาควอไทล์

ขั้นที่ 1 เรียงลำดับข้อมูลจากน้อยไปมาก

ขั้นที่ 2 หาค่า Q_3 โดยคำนวณจากสูตร $\frac{3(N+1)}{4}$

ถ้าผลลัพธ์ที่ได้ไม่ใช่จำนวนเต็ม ให้ปัดเป็นเลขจำนวนเต็มที่ใกล้เคียงมากที่สุด (ถ้าผลลัพธ์เป็นเลข 0.5 ให้ปัดเป็นเลขจำนวนเต็ม)

ขั้นที่ 3 หาค่า Q_1 โดยคำนวณจากสูตร $\frac{(N+1)}{4}$ และปัดเป็นเลขจำนวนเต็มที่เกี่ยวข้องมากที่สุด (ถ้าผลลัพธ์เป็นเลข 0.5 ให้ปัดเป็นเลขจำนวนเต็ม)

โดยที่ IR คือ ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์
 Q_1 คือ ควอไทล์ที่ 1
 Q_3 คือ ควอไทล์ที่ 3
 N คือ จำนวนข้อมูลทั้งหมด

ซึ่งค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ เป็นการพิจารณาความสอดคล้องกันของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ โดยกำหนดเกณฑ์ค่าความสอดคล้องของความคิดเห็นตามตาราง 3.2 ดังนี้

ตารางที่ 3.2 เกณฑ์การแปลความหมายของค่าพิสัยระหว่างควอไทล์

ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์	ความหมาย
ตั้งแต่ 0.00 – 0.05	ข้อความนั้นผู้เชี่ยวชาญเห็นมีความสอดคล้องกันสูงมาก
ตั้งแต่ 0.51 – 1.00	ข้อความนั้นผู้เชี่ยวชาญมีความสอดคล้องกันสูง
ตั้งแต่ 1.01 – 1.99	ข้อความนั้นผู้เชี่ยวชาญมีความสอดคล้องกันปานกลาง
ตั้งแต่ 2.00 – 2.99	ข้อความนั้นผู้เชี่ยวชาญมีความสอดคล้องกันต่ำ
ตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป	ข้อความนั้นผู้เชี่ยวชาญไม่มีความสอดคล้องกัน

ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ที่คำนวณได้ หากมีค่าน้อยกว่า 1.50 แสดงว่า ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อข้อความนั้น สอดคล้องกัน แต่ถ้าค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ที่คำนวณได้มีค่ามากกว่า 1.50 แสดงว่า ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อข้อความนั้น ไม่สอดคล้องกัน (Macmillan, 1971)

ทั้งนี้ ผู้วิจัยจะนำข้อความของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีความคิดเห็นสอดคล้องกันทั้งในด้านค่ามัธยฐาน และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ โดยนำข้อความที่มีค่ามัธยฐานตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป (นพปฎล สุวรรณทรัพย์ และมณฑล ศาสนนันท์, 2557) และข้อความที่มีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ที่น้อยกว่า 1.50 มาสรุปเป็นความคิดเห็นของกลุ่มผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ในด้านการขนส่งทางพาราฟาน จังหวัดสงขลา ไปยังประเทศมาเลเซีย ที่จะนำไปเป็นแนวทางในการศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อพร้อมกบอภิปรายผลและข้อเสนอแนะต่อไป (บุศรินทร์ เทียนไชย, 2560)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการส่งออกยางพาราทางถนน ผ่านชายแดนจังหวัดสงขลา โดยการศึกษาครั้งนี้ศึกษาทั้งจากข้อมูลทุติยภูมิจากแหล่งต่าง ๆ รวมถึงข้อมูลปฐมภูมิจากการสัมภาษณ์เชิงลึกและการเก็บแบบสอบถามจาก จากสมาชิกในห่วงโซ่อุปทาน ได้แก่ กลุ่มภาคประชาชน กลุ่มภาคธุรกิจ และกลุ่มภาครัฐ

การศึกษานี้ได้นำเสนอผลการศึกษาเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการส่งออกยางพาราทางถนน ผ่านชายแดนจังหวัดสงขลาโดยการเก็บแบบสอบถาม

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง

งานวิจัยนี้ในส่วนนี้ ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลโดยใช้การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง ซึ่งเป็นการสัมภาษณ์ในรอบที่ 1 ข้อมูลที่ได้จะนำมาวิเคราะห์และนำเสนอตามกลุ่มตัวแปรที่ทำการศึกษา อันได้แก่ 1) ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการส่งออกตามทฤษฎีเพชรพลัด (DIMOND MODEL) 2) ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอก (PEST Analysis) และ 3) ปัจจัยด้านการขนส่ง ซึ่งเป็นการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 3 กลุ่ม และได้แบ่งประเด็นในการสัมภาษณ์ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ภาคประชาชน (เกษตรกรชาวสวนยาง)

ตอนที่ 1 สถานการณ์ปัจจุบันส่งผลกระทบต่อ การส่งออกยางพาราอย่างไร ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 7 ท่าน ได้แสดงความคิดเห็นไว้ว่า ในสถานการณ์ปัจจุบันส่งผลกระทบต่อเกษตรกรในเรื่องของราคา ยาง ที่มีแนวโน้มตกต่ำลง เนื่องจากราคาที่ใช้กันในประเทศไทยยังใช้การอ้างอิงจากราคากลาง ของต่างประเทศ ซึ่งราคายางพาราจะผันผวนไปตามระบบเศรษฐกิจโลก ในด้านของปริมาณ ความต้องการซื้อ ผู้ซื้อยังมีความต้องการยางพาราในปริมาณมาก สามารถจำหน่ายผลผลิตยางพาราได้ใน ทุกประเภท เกษตรกรส่วนใหญ่ยังคงต้องแบกรับต้นทุนในการผลิตที่สูง อาทิ ค่าปุ๋ย ค่าบำรุงรักษา ค่าแรงงาน ซึ่งการขายยางพาราในแต่ละครั้งมักทำการขายผ่านพ่อคนกลาง โดยพ่อค้าคนกลางจะเป็น

ผู้กำหนดราคาซื้อหน้าสวนซึ่งจะประเมินจากคุณภาพน้ำยางหน้าสวน บางครั้งเกษตรกรจึงโดนพ่อค้าคนกลางเอาเปรียบได้ง่าย เกษตรกรชาวสวนยางในประเทศไทยส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรรายย่อย กระบวนการขายส่วนใหญ่จึงมักขายผ่านพ่อค้าคนกลาง เนื่องจาก ตลาดกลางรับซื้อยางพาราอยู่ห่างไกลจากสวนและการเดินทางไปขายยางพาราเองนั้นมีต้นทุนที่เพิ่มขึ้นจากการเดินทางเพื่อไปขายยางด้วยตัวเอง จึงไม่คุ้มกับค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้น หรือการจะขายโดยตรงให้กับโรงงานใหญ่ที่ทำการส่งออกนั้นต้องมีผลผลิตในปริมาณมาก จึงเป็นโอกาสของเกษตรกรรายใหญ่มากกว่าในการทำตลาดและเป็นผู้ขายโดยตรงให้กับโรงงานรับซื้อ อีกทั้งอัตรารายได้ที่เกษตรกรจะได้รับจะแบ่งเป็นรายได้ระหว่างแรงงานที่กรีดยางพาราและรายได้ของเจ้าของสวนยางพารา ทำให้อัตรารายได้ไม่สอดคล้องกับต้นทุน ยางพาราที่จะส่งออกได้นั้นต้องผ่านการตรวจสอบคุณภาพจากรัฐบาลก่อนซึ่งคุณภาพยางพาราสำหรับการส่งออกมีเกณฑ์คุณภาพที่สูง เกษตรกรที่มีกำลังผลิตที่สูงและมีเครื่องมือที่มีคุณภาพเท่านั้นจึงจะสามารถจำหน่ายยางพาราเพื่อการส่งออกได้ ในส่วนของนโยบายหรือมาตรการส่งเสริมจากรัฐ มีการอบรมเพื่อพัฒนาเกษตรกรรายย่อยในเรื่องการปลูกและการแปรรูปผลผลิต เพื่อให้เกษตรกรรายย่อยสามารถแปรรูปผลผลิตให้มีคุณภาพ เพื่อให้ผลผลิตมูลค่ามากขึ้น แต่ยังคงขาดการสนับสนุนในเรื่องของอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการแปรรูป ทำให้เกษตรกรยังไม่สามารถแปรรูปผลผลิตได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ ในส่วนของมาตรการในการช่วยเหลือเกษตรกรนั้น ภาครัฐไม่มีนโยบายในการส่งเสริมอุตสาหกรรมยางพาราที่ชัดเจน ส่งผลให้เกษตรกรไม่สามารถประกอบอาชีพหรือดำเนินธุรกิจได้อย่างมั่นคง นโยบายส่วนใหญ่ของรัฐเป็นนโยบายปลายน้ำ คือ มีการเข้ามาช่วยเหลือเกษตรกรเมื่อราคายางตกต่ำลง แต่ยังไม่มียุทธศาสตร์ที่ช่วยให้เกษตรกรมั่นใจในเสถียรภาพราคาขายได้ ในด้านแรงงานปัจจุบันพบปัญหาการขาดแคลนแรงงานในการกรีดยาง เนื่องจากสภาวะเศรษฐกิจที่ตกต่ำและปัญหาโรคระบาดที่เกิดขึ้นทำให้แรงงานไม่เพียงพอ ต่อปริมาณการผลิต

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่สนับสนุนการส่งออกยางพารา และปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการส่งออกยางพาราทางถนน ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 7 ท่าน ได้แสดงความคิดเห็นไว้เฉพาะการขนส่งต้นน้ำเท่านั้น โดยได้ให้ความเห็นไว้ ดังนี้ เกษตรกรรายย่อยส่วนมากไม่นิยมขนส่งยางพาราไปขายยังตลาดกลางด้วยตนเอง เนื่องจากมีต้นทุนที่สูงและบางรายไม่มียานพาหนะในการขนส่งเป็นของตนเอง การขนส่งเพื่อการขายของเกษตรกรรายย่อยนั้นมี 2 แนวทาง คือ ขายผ่านพ่อค้าคนกลางโดยพ่อค้าคนกลางจะเป็น “ผู้ขนส่ง” คือ มีบริการรับซื้อตามแหล่งชุมชนต่าง ๆ ถึงบริเวณหน้าสวน ซึ่งเกษตรกรส่วนใหญ่มักโดนเอาเปรียบในเรื่องของราคาขาย เพราะจะต้องโดนหักในเรื่องของค่าขนส่งไปด้วย หรืออีกทางคือการจ้างรถเพื่อไปขายให้ตลาดกลางโดยตรง ซึ่งจะมีข้อจำกัดในเรื่องของปริมาณการบรรทุก

ในแต่ละเที่ยว และรอบการวิ่งในแต่ละวัน หากปริมาณที่เกษตรกรนำไปขายไม่มากพอ ก็จะเกิดต้นทุนที่สูงขึ้น ในส่วนของบรรจุภัณฑ์ที่ใช้ในการขนส่ง ยังขาดมาตรฐานและคุณสมบัติที่จะช่วยรักษาคุณภาพของตลอดการขนส่ง จึงส่งผลทำให้ในการขนส่งบางครั้งเกิดความเสียหายต่อผลผลิตคุณภาพไม่ได้ตามมาตรฐานที่ผู้ซื้อต้องการ อีกทั้งตลาดกลางที่รับซื้ออย่างพารา มีน้อยและอยู่ห่างไกลแหล่งชุมชน เกษตรกรขายย่อยจึงไม่นิยมขนส่งสินค้าด้วยตัวเอง เพราะไม่คุ้มค่ากับต้นทุนค่าขนส่งที่เพิ่มขึ้น

ตอนที่ 3 แนวทางในการพัฒนาการส่งออกขงพาราผู้เชี่ยวชาญทั้ง 7 ท่านได้แสดงความคิดเห็นไว้ว่า จากข้อมูลทางสถิติประเทศไทยเป็นประเทศผู้ผลิตยางอันดับ 1 ของโลกเรื่อยมา ดังนั้นกิจกรรมทางการค้าของอุตสาหกรรมยางพาราที่ผ่านมาจะเน้นพัฒนากระบวนการในส่วนต้นน้ำเป็นหลักไม่ว่าจะเป็นการส่งเสริมให้เกษตรกรมีการแปรรูปผลผลิตในขั้นต้นเอง การอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับพันธุ์ยางที่ดีและได้ปริมาณยางที่มาก แต่ในเรื่องของการรับซื้อยาง ตลาดกลางสำหรับรับซื้อต่าง ๆ เกษตรกรยังไม่สามารถขายให้กับผู้ประกอบการได้โดยตรงทำให้โดนเอาเปรียบในเรื่องของราคาอยู่บ่อยครั้ง ภาครัฐจึงควรลงมาช่วยเหลือเกษตรกรในด้านนี้ ไม่ว่าจะเป็นตัวกลางในการรับซื้อเอง การลดบทบาทของพ่อค้าคนกลางลงเพื่อลดปัญหาการกดราคาราย และภาครัฐควรมีตลาดกลางในการรับซื้อผลผลิตจากเกษตรกรที่ครอบคลุมพื้นที่มากขึ้น เพื่อให้มีช่องทางในการกระจายสินค้าที่หลากหลายขึ้น

จากข้อมูลสถานการณ์ปัจจุบัน ด้านบนสามารถแยกปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ การส่งออกขงพารา ได้ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 สรุปประเด็นเนื้อหาการสัมภาษณ์ กลุ่มภาคเกษตรกร (n=7) จำแนกตามปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ การส่งออกขงพารา

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ การส่งออก	คำสำคัญ	จำนวน คน	ร้อยละ
1. ปัจจัยด้านการผลิต	1. ต้นทุนการผลิตหรือแปรรูปขงพารา	7	100%
	2. ปริมาณแรงงาน	7	100%
	3. คุณภาพขงพารา	7	100%
2. ปัจจัยด้านกลยุทธ์ โครงสร้างองค์กร	1. นโยบายในการส่งเสริมการปลูกขง	7	100%
	2. การพัฒนาความรู้ให้เกษตรกร	5	71%

ตารางที่ 4.1 สรุปประเด็นเนื้อหาการสัมภาษณ์ กลุ่มภาคเกษตรกร (n=7) จำแนกตามปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ การส่งออกยางพารา (ต่อ)

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ การส่งออก	คำสำคัญ	จำนวน คน	ร้อยละ
และการแข่งขัน			
3. ปัจจัยด้านอุปสงค์	1. ความต้องการของโรงงานแปรรูป	7	100%
4. อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องและสนับสนุน	1. การติดต่อกับ Suppliers และ ผู้รับซื้อ	2	29%
5. ปัจจัยด้านการเมือง	1. เสถียรภาพการเมืองภายในประเทศ 2. นโยบายและมาตรการจำกัดการส่งออก ยางพาราข้ามแดน 3. ข้อตกลงเพื่อการลงทุนระหว่างประเทศ	5 7 6	71% 100% 86%
6. ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ	1. ความผันผวนของราคายางพารา 2. อัตราค่าแรงของแรงงานภายใน อุตสาหกรรมยางพารา	7 7	100% 100%
7. ปัจจัยด้านสังคม	1. ความไม่สงบบริเวณชายแดนใต้ 2. ความร่วมมือระหว่างภาคประชาชน ภาค ธุรกิจและภาครัฐ 3. ความชำนาญและความเชี่ยวชาญของ แรงงานในการผลิตยางพารา	3 7 7	43% 100% 100%
8. ปัจจัยด้าน เทคโนโลยี	1. ต้นทุนค่าอุปกรณ์และเทคโนโลยีในการ แปรรูปขั้นต้น 2. ความทันสมัยของเครื่องมือและ เทคโนโลยีที่ใช้ในการผลิตและแปรรูป 3. ระบบการเชื่อมโยงและการกระจายข้อมูล ข่าวสารระหว่างภาคประชาชน ภาคธุรกิจ และภาครัฐ 4. ความหลากหลายของช่องทางในการ ติดตามข่าวสารการค้าจากภาครัฐและเอกชน	7 7 7 7	100% 100% 100% 100%

ตารางที่ 4.1 สรุปประเด็นเนื้อหาการสัมภาษณ์ กลุ่มภาคเกษตรกร (n=7) จำแนกตามปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ การส่งออกยางพารา (ต่อ)

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ การส่งออก	คำสำคัญ	จำนวน คน	ร้อยละ
	5. การประชาสัมพันธ์ข่าวสารในการ ส่งเสริมธุรกิจของภาครัฐ	7	100%
9. ปัจจัยด้านระบบ ขนส่ง	1. อัตราค่าบริการขนส่งยางพารา	7	100%
	2. ปริมาณยานพาหนะในการขนยางพารา	7	100%
	3. ความสะดวกในการขนถ่ายสินค้า	7	100%
	5. ตลาดกลางในการรับซื้อขาย	7	100%

*ร้อยละ แสดงถึงจำนวนผู้เชี่ยวชาญที่มีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน

กลุ่มที่ 2 ภาคธุรกิจ (ผู้ประกอบการส่งออกยางพารา)

ตอนที่ 1 สถานการณ์ปัจจุบันส่งผลกระทบต่อ การส่งออกยางพาราอย่างไร ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 7 ท่านได้แสดงความคิดเห็นไว้ว่า ในปัจจุบันจากสถานะเศรษฐกิจโลกที่ถดถอย ส่งผลกระทบต่อราคา ยางพารา และปริมาณส่งออกยางพารา เนื่องจาก อุตสาหกรรมยานยนต์ในประเทศผู้ผลิตมีการชะลอตัวอย่างต่อเนื่อง ประเทศที่ต้องการวัตถุดิบขั้นต้นเริ่มลดปริมาณการสั่งซื้อลงเล็กน้อย แม้ในช่วงที่ผ่านมามีปัญหาโรคระบาด COVID19 ขึ้น ซึ่งในช่วงแรกมีความต้องการยางพาราจำนวนมากเพื่อนำไปผลิตถุงมือทางการแพทย์ แต่ทางผู้ประกอบการได้มีการจัดสรรการส่งมอบจากแต่ละประเทศ เพื่อให้สามารถส่งมอบยางพาราได้ตามความต้องการทั้งหมด แต่เมื่อสถานการณ์เริ่มดีขึ้น ความต้องการยางพาราก็ยังคงอยู่ในสถานะถดถอยเช่นเดิม ในด้านของแรงงาน ปัจจุบันยังพบการขาดแคลนแรงงานในการผลิตขั้นต้น และจากนโยบายและมาตรการควบคุมโรคระบาดจากภาครัฐ ทำให้แรงงานที่จะเข้าไปกรีดยางภายในสวน โคนจำกัดในเรื่องปริมาณคน ทำให้ปริมาณผลผลิตไม่เพียงพอต่อการส่งออก รวมไปถึงเจ้าหน้าที่และแรงงานที่มีหน้าที่ในการส่งยางพาราข้ามแดนไปยัง มาเลเซีย จะโดนจำกัดในเรื่องของเวลาเข้าออก และการตรวจสอบที่มากขึ้น ทำให้ขั้นตอนการส่งออกเพิ่มขึ้น เกิดความล่าช้าในการดำเนินการส่งสินค้า ด้านมาตรฐานของยางพาราสำหรับการส่งออก พบว่า ผู้ซื้อต่างประเทศแต่ละรายมีความต้องการที่เฉพาะ และแตกต่างกัน ผู้ประกอบการบางรายยังไม่สามารถตอบสนองความต้องการนั้นได้ เพราะต้องใช้เครื่องมือ และเทคโนโลยีการผลิตใหม่ ๆ ที่สามารถผลิตยางพาราออกได้ในคุณภาพสูง และได้มาตรฐานสำหรับการส่งออก ด้านข้อมูลข่าวสาร ภาครัฐยังไม่มีการทำงานที่เป็นเชิงรุกเพื่อกระจายข้อมูลข่าวสารไปยังผู้ประกอบการ

อย่างทั่วถึง ขาดการเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานภาครัฐกับภาคธุรกิจ หากผู้ประกอบการไม่ได้ติดตามข่าวสารอย่างใกล้ชิดก็จะพลาดข่าวสารการลงทุนหรือการส่งออกที่สำคัญได้ แต่ในส่วนของช่องทางการสื่อสารสามารถติดต่อได้หลากหลายช่องทาง ด้านนโยบายการส่งเสริม มีการจัดอบรมเพื่อให้ความรู้และพัฒนาความสามารถในการส่งออกให้กับภาคธุรกิจ แต่การอบรมและให้ความรู้ยังไม่ตรงกับความต้องการของผู้ประกอบการมากนัก จึงทำให้ผู้ประกอบการไม่สามารถนำความรู้ไปพัฒนาธุรกิจของตนเองได้อย่างเต็มที่ อีกทั้งยังต้องคอยติดตามข้อมูลสารจากภาครัฐอย่างใกล้ชิด เพื่อให้ทันกับทุกสถานการณ์ในการทำธุรกิจ ด้านความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อการค้านั้น ภาครัฐ มีการทำ BOI ไว้แต่ยังขาดการสื่อสารเพื่อให้ความรู้ ความเข้าใจกับภาคธุรกิจทำให้ โครงการส่งเสริมการลงทุนที่เกิดขึ้นจึงไม่เดินหน้า เนื่องจากยังไม่ได้รับการตอบรับจากภาคธุรกิจเท่าที่ควร การลงทุนที่รัฐสร้างไว้จึงยังขาดประสิทธิผลที่น่าจะช่วยให้การส่งออกดีขึ้นได้ อีกทั้งการเจรจาต่อรองทางการค้าของรัฐบาล ปัจจุบันยังไม่มีควมคืบหน้าในการเจรจาที่ดี ผู้ประกอบการไทยยังไม่มีควมได้เปรียบในการค้ามากนักเมื่อเทียบกับคู่แข่ง อีกทั้งในบางครั้งผู้ประกอบการต้องสูญเสียคำสั่งซื้อจากนโยบายทางการค้าจากรัฐบาลอีกด้วย ส่วนปัญหาทางด้านการเมืองภายในประเทศ และเสถียรภาพทางการเมืองภายในที่ยังไม่มั่นคง ก็ส่งผลกระทบต่อการค้าติดต่อเพื่อทำการค้าระหว่างประเทศ ปัญหาความไม่สงบภายในพื้นที่ชายแดนภาคใต้นั้น ไม่ส่งผลกระทบต่อส่งออกมากนัก เนื่องจาก บริเวณด้านชายแดนการค้ามีการดูแลจากเจ้าหน้าที่อย่างเข้มงวด และอยู่ห่างจากพื้นที่สีแดง แต่หากเหตุการณ์รุนแรง ผู้ประกอบการจำเป็นต้องเปลี่ยนเส้นทางการเดินทาง ทำให้ต้นทุนค่าขนส่งเพิ่มขึ้น

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่สนับสนุนการส่งออกยางพารา และปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการส่งออกยางพาราทางถนนผู้เชี่ยวชาญทั้ง 7 ท่าน ได้แสดงความคิดเห็นไว้ว่า การส่งออกยางพาราในปริมาณมากนั้น ผู้ประกอบการนิยมใช้บริการ ผู้ให้บริการทางด้าน โลจิสติกส์ให้ดำเนินการในเรื่องของเอกสารและการขนส่ง เพื่อลดขั้นตอนการทำงานของผู้ประกอบการ เพื่อให้การขนส่งมีประสิทธิภาพสูงสุด เนื่องจาก ผู้ให้บริการทางด้าน โลจิสติกส์มีความพร้อมและความชำนาญมากกว่าตัวผู้ประกอบการเอง อีกทั้ง ยังสามารถติดตามการขนส่งได้ในทุกวัน เนื่องจากมีการนำเทคโนโลยีในการติดตามเข้ามาช่วยในการขนส่ง ทำให้ผู้ประกอบการสามารถติดตามสินค้าของตนเองได้ กระบวนการขนส่งตั้งแต่ผู้ประกอบการไปยังลูกค้าปลายทางนั้นจะติดปัญหาในเรื่องของระยะเวลาในการส่งมอบสินค้า เนื่องจากขั้นตอนการผ่านแดนที่ล่าช้า บริเวณหน้าด่านมีความแออัดของการใช้บริการจากผู้ส่งออกจำนวนมาก ทำให้บางครั้งเกิดความล่าช้า ไม่สามารถส่งมอบสินค้าได้ตามเวลาที่กำหนด ในเรื่องของการรักษามาตรฐานสินค้า ขณะขนส่งพบปัญหาในเรื่องของการเก็บรักษาสภาพยางพาราให้ได้มาตรฐานก่อนส่งมอบให้ผู้ซื้อ ระบบขนส่งและ โครงสร้างพื้นฐานระหว่างประเทศ

ปัจจุบันมีความสะดวก และเอื้ออำนวยต่อการค้าข้ามแดนอย่างมาก แต่เส้นทางในการเดินรถภายในประเทศยังไม่สนับสนุนการส่งออกมากนัก เนื่องจาก รถบรรทุกที่จะทำการส่งออกสินค้า ยังคงต้องใช้เส้นทางร่วมกับชาวบ้าน กล่าวคือ รถบรรทุกไม่สามารถวิ่งด้วยความเร็วได้มากนัก เพราะถนนยังเป็นถนนร่วมกับชาวบ้าน ถนนแคบและมีการใช้งานร่วมกับรถยนต์โดยสารส่วนบุคคล จึงต้องระมัดระวังในเรื่องความปลอดภัย และปัญหาด้านการจราจรในเส้นทางขนส่ง และบริเวณหน้าด่านการค้าชายแดน ปัจจุบันรถบรรทุกที่จะทำการส่งออกสินค้าข้ามแดนไปยังประเทศมาเลเซียต้องจอดรอ เพื่อเข้าคิวในการตรวจนับสินค้าบนถนนทางหลวง ทำให้สูญเสียพื้นที่การจราจร เนื่องจาก ด่านการค้าชายแดนยังไม่มีพื้นที่สำหรับการจอดรอเพื่อเข้ากระบวนการด้านศุลกากร

ตอนที่ 3 แนวทางในการพัฒนาการส่งออกยางพาราผู้เชี่ยวชาญทั้ง 7 ท่านได้แสดงความคิดเห็นไว้ว่า ผู้ประกอบการที่ทำการส่งออกมีคำสั่งซื้อในแต่ละครั้งในปริมาณที่มาก ดังนั้น หากรัฐบาลสามารถพยากรณ์ความต้องการจากต่างประเทศได้อย่างแม่นยำจะช่วยให้ผู้ประกอบการสามารถวางแผนในการจัดซื้อและจัดหาสินค้ามาตอบสนองความต้องการจากต่างประเทศได้อย่างทั่วถึง ไม่เกิดภาวะขาดแคลนสินค้าหรือภาวะสินค้าล้นตลาด การเพิ่มตลาดรับซื้อยางพาราให้มากขึ้น จะช่วยให้ผู้ประกอบการมีช่องทางในการกระจายสินค้าได้มากขึ้น สำหรับระบบโครงสร้างพื้นฐานภายในประเทศหากมีการพัฒนาการขนส่งในรูปแบบอื่น ๆ จะช่วยลดต้นทุนด้านการขนส่งได้มาก และยังสามารถควบคุมระยะเวลาในการรอคอยสินค้าได้ ลดปัญหาการส่งมอบสินค้าล่าช้า ไม่ตรงต่อเวลา ซึ่งจะเป็ต้นทุนที่เพิ่มขึ้นของผู้ประกอบการในเรื่องของค่าปรับหากการส่งมอบเกิดความล่าช้า

ตารางที่ 4.2 สรุปประเด็นเนื้อหาการสัมภาษณ์ กลุ่มภาคธุรกิจ (n=7) จำแนกตามปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ การส่งออกยางพารา

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ การส่งออก	คำสำคัญ	จำนวน คน	ร้อยละ
1. ปัจจัยด้านการผลิต	1. ต้นทุนการผลิตและการแปรรูปยางพารา	7	100%
	2. ปริมาณแรงงาน/ปริมาณการผลิต	7	100%
	3. คุณภาพยางพารา	7	100%
2. ปัจจัยด้านกลยุทธ์ โครงสร้างองค์กร	1. นโยบายการส่งเสริมและพัฒนาการส่งออกยางพารา	7	100%

ตารางที่ 4.2 สรุปประเด็นเนื้อหาการสัมภาษณ์ กลุ่มภาคธุรกิจ (n=7) จำแนกตามปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ การส่งออกยางพารา (ต่อ)

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ การส่งออก	คำสำคัญ	จำนวน คน	ร้อยละ
และการแข่งขัน	2. การพัฒนาความให้ผู้ประกอบการ	5	71%
	3. มาตรฐานของยางพาราในการส่งออก	7	100%
	การแข่งขันทางด้านราคายางพาราในตลาดต่างประเทศ	7	100%
3. ปัจจัยด้านอุปสงค์	1. การชะลอตัวของอุตสาหกรรมปาล์มน้ำ	7	100%
	2. ศักยภาพการเติบโตของอุตสาหกรรมยางพารา	7	100%
	3. ความต้องการของตลาดต่างประเทศ	7	100%
	4. การพยากรณ์แนวโน้มความต้องการยางพาราในอนาคต	6	86%
4. อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องและสนับสนุน	1. การติดต่อกับ Suppliers และ ผู้รับซื้อ	3	43%
5. ปัจจัยด้านการเมือง	1. เสถียรภาพการเมืองภายในประเทศ	5	71%
	2. นโยบายและมาตรการจำกัดการส่งออกยางพาราข้ามแดน	7	100%
	3. ข้อตกลงเพื่อการลงทุนระหว่างประเทศ	7	100%
6. ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ	1. ความผันผวนของราคายางพารา	7	100%
	2. สภาวะเศรษฐกิจโลก	7	100%
	3. โอกาสในการส่งออกยางไปยังประเทศมาเลเซีย	5	71%
	4. ความเชื่อมั่นในการลงทุน	7	100%
	5. อัตราค่าแรงของแรงงานภายในอุตสาหกรรมยางพารา	7	100%
7. ปัจจัยด้านสังคม	1. ความไม่สงบบริเวณชายแดนใต้	4	57%
	2. ความร่วมมือระหว่างภาคประชาชน	7	100%

ตารางที่ 4.2 สรุปประเด็นเนื้อหาการสัมภาษณ์ กลุ่มภาคธุรกิจ (n=7) จำแนกตามปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ การส่งออกยางพารา (ต่อ)

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ การส่งออก	คำสำคัญ	จำนวน คน	ร้อยละ
	ภาคเอกชนและภาครัฐ		
	3. ความชำนาญและความเชี่ยวชาญของ แรงงานในการผลิตยางพารา	7	100%
	4. ความชำนาญและความเชี่ยวชาญของ แรงงานในการแปรรูปยางพาราขั้นต้น	7	100%
8. ปัจจัยด้าน เทคโนโลยี	1. ต้นทุนค่าอุปกรณ์และเทคโนโลยีในการ แปรรูปขั้นต้น	7	100%
	2. ความทันสมัยของเครื่องมือและ เทคโนโลยีที่ใช้ในการผลิตและแปรรูป	7	100%
	3. มาตรฐานของอุปกรณ์และเทคโนโลยีที่ ใช้ในการผลิตและแปรรูป	7	100%
	4. ระบบการเชื่อมโยงและการกระจาย ข้อมูลข่าวสารระหว่างภาคประชาชน ภาคธุรกิจ และภาครัฐ	7	100%
	5. การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและการใช้ เทคโนโลยีสมัยใหม่ ในการกระจาย ข้อมูลข่าวสาร	7	100%
	6. ความหลากหลายของช่องทางในการ ติดตามข่าวสารการค้าจากรัฐและเอกชน	7	100%
	7. การประชาสัมพันธ์ข่าวสารในการ ส่งเสริมธุรกิจของภาครัฐ	7	100%

ตารางที่ 4.2 สรุปประเด็นเนื้อหาการสัมภาษณ์ กลุ่มภาคธุรกิจ (n=7) จำแนกตามปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ การส่งออกยางพารา (ต่อ)

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ การส่งออก	คำสำคัญ	จำนวน คน	ร้อยละ
9. ปัจจัยด้านระบบขนส่ง	1. ปริมาณยานพาหนะที่ใช้สำหรับการส่งออก	7	100%
	2. การรักษาสภาพยางพาราขณะทำการขนส่ง	7	100%
	3. ความหลากหลายของยานพาหนะ	7	100%
	4. มาตรฐานของยานพาหนะตามหลักการขนส่งทางบก	7	100%
	5. มาตรฐานอุปกรณ์และเครื่องมือในการขนส่ง	7	100%
	6. ความสะดวกในการขนถ่ายสินค้า	7	100%
	7. ความรวดเร็วในการขนถ่ายสินค้า	7	100%
	8. ต้นทุนค่าขนส่ง	7	100%
	9. คุณภาพและมาตรฐานของผู้ให้บริการทางด้านโลจิสติกส์	7	100%
	10. การขนส่งถูกต้อง ถึงที่หมายตามระยะเวลาที่กำหนด	6	86%
	11. กระบวนการติดต่อเจ้าหน้าที่	7	100%
	12. ความปลอดภัยในกระบวนการขนส่ง	7	100%
	13. กระบวนการและขั้นตอนในการส่งออก	7	100%
	14. ความสะดวกในการปฏิบัติงานถ่ายสินค้า ณ ด่านการค้า	7	100%
	15. การเชื่อมโยงการขนส่งในรูปแบบอื่น	7	100%
	16. เส้นทาง การเข้า - ออก บริเวณด่านชายแดน	7	100%
	17. ระบบการจราจรภายในด่านการค้า	7	100%
	18. ศูนย์กลางในการซื้อ-ขายยางพารา	7	100%

*ร้อยละ แสดงถึงจำนวนผู้เชี่ยวชาญที่มีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน

กลุ่มที่ 3 ภาครัฐ

ตอนที่ 1 สถานการณ์ปัจจุบันส่งผลกระทบต่อการส่งออกยางพาราอย่างไร ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่านได้แสดงความคิดเห็นไว้ว่า สถานการณ์ปัจจุบันในการส่งออกยางพาราช่วงต้นปี 2564 มีการชะลอตัวลง เนื่องจากปัญหาภาวะเศรษฐกิจโลกและโรค COVID19 โดยราคายางพารายังมีความผันผวนอยู่ ปัจจุบันภาครัฐเองยังไม่สามารถดำเนินการควบคุมราคายางพาราได้อย่างมีประสิทธิภาพ ราคายางพาราของประเทศไทยยังคงต้องอาศัยราคากลางจากตลาดต่างประเทศ (ญี่ปุ่น เซี่ยงไฮ้ สิงคโปร์) เพื่อไปแข่งขันกับต่างประเทศ ซึ่งมักผันแปรไปตามเศรษฐกิจโลก จึงทำให้มูลค่ายางพาราในปัจจุบันยังคงตกต่ำตลอดมา ยางพาราที่ผลิตในประเทศไทยพึ่งพาความต้องการจากต่างประเทศเป็นหลัก เน้นผลผลิตในขั้นต้นและส่งออกไปยังประเทศที่มีความต้องการใช้เป็นวัตถุดิบในการแปรรูปของอุตสาหกรรมอื่น ๆ ในช่วงกลางปี 2564 สถานการณ์โรคระบาดเริ่มดีขึ้น จากการฉีดวัคซีนในหลากหลายประเทศ ซึ่งมีการคาดการณ์ว่าประเทศอุตสาหกรรมต่าง ๆ จะเริ่มมีภูมิคุ้มกันหมู่ ซึ่งจะช่วยให้เศรษฐกิจโลกฟื้นตัวได้ดีขึ้น หลายประเทศอุตสาหกรรมเมื่อได้รับวัคซีนแล้ว เริ่มมีการฟื้นฟูทางด้านเศรษฐกิจ จึงทำให้การส่งออกยางพาราเริ่มดีขึ้น ปริมาณความต้องการซื้อจากต่างประเทศเริ่มเพิ่มขึ้น ซึ่งสวนทางกับปริมาณการผลิต เนื่องจากอยู่ในช่วงปิดกรีด และสภาพอากาศที่แปรปรวน แต่ผู้ประกอบการมีความต้องการยางพาราเพิ่มขึ้น เพื่อส่งมอบให้กับประเทศต่าง ๆ ปัจจุบันประเทศไทยมีความต้องการซื้อน้ำยางสดและน้ำยางข้นจำนวนมาก เพื่อนำไปผลิตเป็นถุงมือทางการแพทย์ ในปี 2564 นี้แม้ความต้องการภายในประเทศจะเพิ่มขึ้นแต่ก็ยังน้อย เมื่อเทียบกับกำลังการผลิตในประเทศ ด้านความสามารถในการแปรรูปเองภายในประเทศยังไม่สามารถทำได้ เนื่องจากอุตสาหกรรมหลักที่เน้นการใช้ผลผลิตจากยางพารา ได้แก่ ยางล้อ ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมที่ต้องใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ ที่ทันสมัย และมีประสิทธิภาพสูงเพื่อให้มีคุณภาพเทียบเท่ากับคู่แข่งต่างประเทศที่เป็นเจ้าเก่า ทำให้มูลค่าการลงทุนอุตสาหกรรมแปรรูปภายในประเทศต้องใช้เงินลงทุนที่สูง และประเทศไทยยังขาดบุคลากรที่มีความรู้และความเชี่ยวชาญอีกมาก อีกทั้งสถานการณ์ภายในประเทศที่ไม่มีเสถียรภาพ ทำให้นักลงทุนขาดความเชื่อมั่นในการลงทุน สำหรับนโยบายการช่วยเหลือและส่งเสริมการเกษตรและการส่งออก ภาครัฐมีนโยบายประกันรายได้เกษตรกรชาวสวนยาง มีการสนับสนุนอุปกรณ์และสารเคมีเพื่อให้เกษตรกรสามารถเก็บน้ำยางได้อย่างมีประสิทธิภาพ และค่อนำมาขายในช่วงที่ราคาน้ำยางขึ้น การอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการปลูก และดูแลรักษาต้นยาง ซึ่งภาครัฐพยายามออกนโยบายต่าง ๆ เพื่อเข้ามาช่วยเหลือและพัฒนาอุตสาหกรรมยางพาราตั้งแต่ ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ เพื่อให้เกษตรกรมีความเป็นอยู่ที่ยั่งยืนและอุตสาหกรรมยางพารามีมูลค่าทางเศรษฐกิจเพิ่มขึ้นควบคู่กันไป โดยในอุตสาหกรรมยางพาราภาครัฐมีช่องทางและ

หน่วยงานเพื่อดูแลรับผิดชอบเกษตรกรชาวสวนยางและผู้ประกอบการที่หลากหลาย ไปตามประเภท ยางพาราและการส่งออกยาง

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่สนับสนุนการส่งออกยางพารา และปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการส่งออก ยางพาราทางถนน ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่านได้แสดงความคิดเห็นไว้ว่า การขนส่งยางพาราทางถนนผ่าน ชายแดน จังหวัดสงขลา ปัจจุบันในพื้นที่มีการพัฒนาปรับปรุงทางด้านเส้นทางให้มีความสะดวกมาก ขึ้นในการสัญจรไปมา และโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด่านศุลกากรที่ในปัจจุบันมีการ สร้างด่านสะดวกแห่งใหม่ใหม่ขึ้น หากมีการเปิดใช้งานจะช่วยให้ลดปัญหาความแออัดของการจราจร บริเวณหน้าด่านการค้าได้ และจะช่วยให้ประเทศไทยสามารถรองรับการส่งออกข้ามแดนเพิ่ม มากขึ้น และในปัจจุบันมีแผนในการสร้างถนนเส้นใหม่ โดยไม่ต้องผ่านเส้นทางชุมชน หรือถนนที่ ประชาชนทั่วไปใช้สัญจรกัน หากสำเร็จ ในอนาคตจะช่วยเพื่อให้รถบรรทุกสามารถวิ่งและทำเวลา เพื่อการขนส่งได้มากขึ้น ช่วยลดอัตราการเกิดอุบัติเหตุได้มากขึ้น การเชื่อมโยงไปยังขนส่งใน รูปแบบอื่น ๆ ผู้ประกอบการสามารถทำได้ ณ ด่านชายแดนป่าดงเบงชาร์ ซึ่งจะเชื่อมโยงกับการขนส่ง แบบรางไปยังมาเลเซีย

ตอนที่ 3 แนวทางในการพัฒนาการส่งออกยางพาราผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่านได้แสดงความคิดเห็นไว้ว่า ปัจจุบันภาครัฐมีนโยบายในการสนับสนุนเพื่อให้ความรู้กับเกษตรกรในการปลูกยาง ยางพาราในพื้นที่ที่มีความเหมาะสม พันธุ์ยางมีคุณภาพ สามารถให้ผลผลิตที่มีคุณภาพ ก็จะเป็นการ เพิ่มมูลค่าของผลผลิต ทำให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น ในการเพิ่มความสามารถในการส่งออก ได้มากขึ้นนั้น ถ้าหากประเทศไทยสามารถกำหนดราคากลาง ที่เป็นราคาเพื่อใช้ในตลาดสากล ได้เอง ประเทศไทยจะมีความได้เปรียบในการต่อรองกับนานาชาติเพิ่มขึ้นในการทำการค้า สำหรับการ พัฒนาระบบโลจิสติกส์ของประเทศไทยนั้น ภาครัฐมีโครงการในการขยายระบบการขนส่งในทุก ๆ รูปแบบเพื่อให้สามารถรองรับการส่งออกให้ได้มากขึ้น แต่ปัจจุบันยังไม่สามารถดำเนินการได้อย่าง เต็มประสิทธิภาพมากนัก เนื่องจาก ดิคปัญหาในเรื่องของความร่วมมือระหว่างประเทศ ซึ่งประเทศ ไทยและประเทศมาเลเซียยังคงใช้มาตรฐานสำหรับการส่งออก ของตนเอง ความเชื่อมโยงของระบบ หน่วยงานระหว่างรัฐยังน้อย จึงทำให้ขั้นตอนต่าง ๆ ในการขนส่งยังถูกจำกัดประสิทธิภาพ

ตารางที่ 4.3 สรุปประเด็นเนื้อหาการสัมภาษณ์ กลุ่มภาครัฐ (n=5) จำแนกตามปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ การส่งออกยางพารา

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ การส่งออก	คำสำคัญ	จำนวน คน	ร้อยละ
1. ปัจจัยด้านการผลิต	1. ต้นทุนการผลิตและการแปรรูปยางพารา	5	100%
	2. ปริมาณแรงงานและปริมาณการผลิต	5	100%
	3. คุณภาพยางพารา	5	100%
2. ปัจจัยด้านกลยุทธ์ โครงสร้างองค์กร และการแข่งขัน	1. นโยบายในการส่งเสริมและพัฒนา การปลูก/ การส่งออกยางพารา	5	100%
	2. การพัฒนาความรู้ให้เกษตรกรและ ผู้ประกอบการ	5	100%
	3. มาตรฐานของยางพาราในการส่งออก	5	100%
	4. การแข่งขันทางด้านราคายางพาราในตลาด ต่างประเทศ	5	100%
	5. การจัดการการซื้อขายยางภายในประเทศ	4	80%
3. ปัจจัยด้านอุปสงค์	1. การชะลอตัวของอุตสาหกรรมปลายน้ำ	5	100%
	2. ศักยภาพในการเติบโตของอุตสาหกรรม ยางพารา	5	100%
	3. ความต้องการยางพาราของตลาดต่างประเทศ	5	100%
	4. การพยากรณ์แนวโน้มความต้องการยางพาราใน อนาคต	3	60%
4. ปัจจัยด้าน การเมือง	1. เสถียรภาพการเมืองภายในประเทศ	4	80%
	2. นโยบายและมาตรการจำกัดการส่งออก ยางพาราข้ามแดน	5	100%
	3. ข้อตกลงเพื่อการลงทุนระหว่างประเทศ	5	100%
6. ปัจจัยด้าน เศรษฐกิจ	1. ความผันผวนของราคายางพารา	5	100%
	2. ภาวะเศรษฐกิจโลก	5	100%
	3. โอกาสในการส่งออกยางไปยังประเทศ มาเลเซีย	4	80%
	4. ความเชื่อมั่นในการลงทุน	4	100%

ตารางที่ 4.3 สรุปประเด็นเนื้อหาการสัมภาษณ์ กลุ่มภาครัฐ (n=5) จำแนกตามปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ การส่งออกยางพารา (ต่อ)

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ การส่งออก	คำสำคัญ	จำนวน คน	ร้อยละ
	5. อัตราค่าแรงของแรงงานในอุตสาหกรรม ยางพารา	5	100%
7. ปัจจัยด้านสังคม	1. ความร่วมมือระหว่างภาคประชาชน ภาคธุรกิจ และภาครัฐ	5	100%
	2. ความชำนาญและความเชี่ยวชาญของแรงงาน ในการผลิตยางพารา	5	100%
	3. ความชำนาญและความเชี่ยวชาญของแรงงาน ในการแปรรูปยางพาราขั้นต้น	5	100%
8. ปัจจัยด้าน เทคโนโลยี	1. ต้นทุนค่าอุปกรณ์และเทคโนโลยีในการแปรรูป ขั้นต้น	5	100%
	2. ความทันสมัยของเครื่องมือและเทคโนโลยีที่ใช้ ในการผลิตและแปรรูป	5	100%
	3. มาตรฐานของอุปกรณ์และเทคโนโลยีที่ใช้ใน การผลิตและแปรรูป	5	100%
	4. ระบบการเชื่อมโยงและการกระจายข้อมูล ข่าวสารระหว่างภาคประชาชน ภาคธุรกิจ และ ภาครัฐ	5	100%
	5. การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและการใช้เทคโนโลยี สมัยใหม่ ในการกระจายข้อมูลข่าวสาร	5	100%
	6. ความหลากหลายของช่องทางในการติดตาม ข่าวสารการค้าจากรัฐและเอกชน	5	100%
	7. การประชาสัมพันธ์ข่าวสารในการส่งเสริม ธุรกิจของภาครัฐ	5	100%

ตารางที่ 4.3 สรุปประเด็นเนื้อหาการสัมภาษณ์ กลุ่มภาครัฐ (n=5) จำแนกตามปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ การส่งออกยางพารา (ต่อ)

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ การส่งออก	คำสำคัญ	จำนวน คน	ร้อยละ
9. ปัจจัยด้านระบบขนส่ง	1. ปริมาณยานพาหนะที่ใช้สำหรับการส่งออก	5	100%
	2. การรักษาสภาพยางพาราขณะทำการขนส่ง	5	100%
	3. ความหลากหลายของยานพาหนะ	5	100%
	4. มาตรฐานของยานพาหนะตามหลักการขนส่งทางบก	5	100%
	5. ความสะดวกในการขนถ่ายสินค้า	3	60%
	6. ความรวดเร็วในการขนถ่ายสินค้า	3	60%
	7. ต้นทุนค่าขนส่ง	5	100%
	8. กระบวนการในการติดต่อเจ้าหน้าที่	5	100%
	9. ความปลอดภัยในกระบวนการขนส่ง	5	100%
	10. กระบวนการและขั้นตอนในการส่งออก	5	100%
	11. ความสะดวกในการปฏิบัติงานถ่ายสินค้า ณ ด่านการค้า	3	60%
	12. การเชื่อมโยงการขนส่งในรูปแบบอื่น	5	100%
	13. เส้นทาง การเข้า - ออก บริเวณด่านชายแดน	5	100%
	14. ระบบการจราจรภายในด่านการค้า	5	100%
	15. ศูนย์กลางในการซื้อ-ขายยางพารา	5	100%

*ร้อยละ แสดงถึงจำนวนผู้เชี่ยวชาญที่มีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน

จากข้อมูลความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มภาคประชาชน กลุ่มภาคธุรกิจ และกลุ่มภาครัฐ โดยจำแนกความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญตามกลุ่มตัวแปรอันได้แก่ 1) ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการส่งออกตามทฤษฎีเพชรพลวัต แบ่งเป็น 4 ปัจจัย คือ ปัจจัยการผลิต กลยุทธ์ โครงสร้างองค์กร และการแข่งขัน อุปสงค์ภายในประเทศ และอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องและสนับสนุน 2) สภาพแวดล้อมทางธุรกิจ แบ่งเป็น 4 ด้าน คือ ปัจจัยด้านการเมือง ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านสังคม และปัจจัยด้านเทคโนโลยี และ 3) ปัจจัยด้านการขนส่ง แบ่งเป็น 3 ด้าน คือ ด้านพาหนะ ด้านการบริการ และด้านสถานที่ เมื่อพิจารณาในรายละเอียดจากการสัมภาษณ์ของแต่ละ

ปัจจัย พบว่า ผู้เชี่ยวชาญได้ให้รายละเอียดไว้ใกล้เคียงกัน ซึ่งสามารถสรุปรวมได้ตามตารางแจกแจงความถี่ ตามรายละเอียดในตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 ตารางแสดงความถี่ภาพรวมของปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการส่งออกยางพาราทางถนน ผ่านชายแดนจังหวัดสงขลาทั้ง 3 กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการส่งออก	คำสำคัญ	ปัจจัยที่สนับสนุน	ปัจจัยที่เป็นอุปสรรค	จำนวนคน	ร้อยละ
1. ปัจจัยด้านการผลิต	1. ต้นทุนการผลิตหรือแปรรูปยางพารา		✓	19	100%
	2. ปริมาณแรงงานและปริมาณการผลิต		✓	19	100%
	3. คุณภาพยางพารา	✓		19	100%
2. ปัจจัยด้านกลยุทธ์โครงสร้างองค์กรและการแข่งขัน	1. นโยบายในการส่งเสริมและพัฒนาการปลูก/การส่งออกยางพารา	✓		19	100%
	2. การพัฒนาความรู้ให้เกษตรกรและผู้ประกอบการ	✓		12	63%
	3. มาตรฐานของยางพาราในการส่งออก	✓		12	63%
	4. การแข่งขันทางด้านราคายางพาราในตลาดต่างประเทศ		✓	12	63%
	5. การจัดการการซื้อขายยางภายในประเทศ		✓	10	53%
3. ปัจจัยด้านอุปสงค์	1. การชะลอตัวของอุตสาหกรรมปลายน้ำ		✓	12	63%
	2. ศักยภาพการเติบโตของผู้ประกอบการยางไทย	✓		12	63%
	3. ความต้องการของโรงงานแปรรูป/ตลาดต่างประเทศ	✓		19	100%

ตารางที่ 4.4 ตารางแสดงความถี่ภาพรวมของปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการส่งออก
 ยางพาราทางถนน ผ่านชายแดนจังหวัดสงขลาทั้ง 3 กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (ต่อ)

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการส่งออก	คำสำคัญ	ปัจจัยที่สนับสนุน	ปัจจัยที่เป็นอุปสรรค	จำนวนคน	ร้อยละ
	4. การพยากรณ์แนวโน้มความต้องการพาราในอนาคต	✓		9	47%
4. อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องและสนับสนุน	1. การติดต่อกับ Suppliers และผู้รับซื้อ	✓		5	26%
5. ปัจจัยด้านการเมือง	1. เสถียรภาพการเมืองภายในประเทศ		✓	14	74%
	2. นโยบายและมาตรการจำกัดการส่งออกยางพาราข้ามแดน		✓	19	100%
	3. ข้อตกลงเพื่อการลงทุนระหว่างประเทศ	✓		18	95%
6. ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ	1. ความผันผวนของราคายางพารา		✓	19	100%
	2. ความร่วมมือระหว่างประเทศ	✓		10	53%
	3. สภาวะเศรษฐกิจโลก		✓	12	63%
	4. ความเชื่อมั่นในการลงทุน	✓		11	58%
	5. อัตราค่าแรงของแรงงานภายในอุตสาหกรรมยางพารา		✓	19	100%
7. ปัจจัยด้านสังคม	1. ปัญหาความไม่สงบบริเวณชายแดนใต้		✓	7	37%
	2. ความร่วมมือระหว่างภาคประชาชน ภาคเอกชนและภาครัฐ		✓	19	100%
	3. ความชำนาญและความเชี่ยวชาญของแรงงานในการผลิต	✓		19	100%

ตารางที่ 4.4 ตารางแสดงความถี่ภาพรวมของปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการส่งออก
 ยางพาราทางถนน ผ่านชายแดนจังหวัดสงขลาทั้ง 3 กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (ต่อ)

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ การส่งออก	คำสำคัญ	ปัจจัยที่ สนับสนุน	ปัจจัยที่ เป็น อุปสรรค	จำนวน คน	ร้อยละ
	ยางพารา 4. ความชำนาญและความ เชี่ยวชาญของแรงงานในการแปร รูปยางพาราขั้นต้น	✓		12	63%
8. ปัจจัยด้าน เทคโนโลยี	1. ต้นทุนค่าอุปกรณ์และ เทคโนโลยีในการแปรรูปขั้นต้น		✓	19	100%
	2. ความทันสมัยของเครื่องมือ และเทคโนโลยีที่ใช้ในการผลิต และแปรรูป	✓		19	100%
	3. มาตรฐานของอุปกรณ์และ เทคโนโลยีที่ใช้ในการผลิตและ แปรรูป	✓		12	63%
	4. ระบบการเชื่อมโยงและการ กระจายข้อมูลข่าวสารระหว่าง ภาคประชาชน ภาคธุรกิจ และ ภาครัฐ	✓		19	100%
	5. การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและ การใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ ใน การกระจายข้อมูลข่าวสาร ความหลากหลายของช่องทางใน	✓		12	63%
	6. การติดตามข่าวสารการค้าจาก รัฐและเอกชน	✓		19	100%
	7. การประชาสัมพันธ์ข่าวสารใน การส่งเสริมธุรกิจของภาครัฐ	✓		19	100%

ตารางที่ 4.4 ตารางแสดงความถี่ภาพรวมของปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการส่งออก
 ยางพาราทางถนน ผ่านชายแดนจังหวัดสงขลาทั้ง 3 กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (ต่อ)

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ การส่งออก	คำสำคัญ	ปัจจัยที่ สนับสนุน	ปัจจัยที่ เป็น อุปสรรค	จำนวน คน	ร้อยละ
9. ปัจจัยด้าน ระบบขนส่ง	1. ปริมาณยานพาหนะที่ใช้ สำหรับการส่งออก	✓		19	100%
	2. การรักษาสภาพยางพาราขณะ ทำการขนส่ง	✓		12	63%
	3. ความหลากหลายของ ยานพาหนะ	✓		12	63%
	4. มาตรฐานของยานพาหนะตาม หลักการขนส่งทางบก	✓		12	63%
	5. มาตรฐานอุปกรณ์และเครื่องมือ ในการขนส่ง	✓		12	63%
	6. ความสะดวกในการขนถ่าย สินค้า	✓		17	100%
	7. ความรวดเร็วในการขนถ่าย สินค้า	✓		10	53%
	8. ต้นทุนค่าขนส่ง	✓		19	100%
	9. คุณภาพและมาตรฐานของผู้ ให้บริการทางด้านโลจิสติกส์	✓		7	37%
	10. การขนส่งถูกต้อง ถึงที่หมาย ตามระยะเวลาที่กำหนด	✓		7	37%
	11. กระบวนการในการติดต่อ เจ้าหน้าที่	✓		12	63%
	12. ความปลอดภัยใน กระบวนการขนส่ง	✓		12	63%
	13. กระบวนการและขั้นตอนใน การส่งออก			✓	12

ตารางที่ 4.4 ตารางแสดงความถี่ภาพรวมของปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการส่งออก
ยางพาราทางถนน ผ่านชายแดนจังหวัดสงขลาทั้ง 3 กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (ต่อ)

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ การส่งออก	คำสำคัญ	ปัจจัยที่ สนับสนุน	ปัจจัยที่ เป็น อุปสรรค	จำนวน คน	ร้อยละ
	14. ความสะดวกในการปฏิบัติงาน ถ่ายสินค้า ณ ด่านการค้า		✓	10	53%
	15. การเชื่อมโยงการขนส่งใน รูปแบบอื่น	✓		12	63%
	16. เส้นทางเข้า - ออก บริเวณ ด่านชายแดน		✓	12	63%
	17. ระบบการจราจรภายในด่าน การค้า		✓	12	63%
	18. ศูนย์กลางในการซื้อ-ขาย ยางพารา		✓	19	100%

*ร้อยละ แสดงถึงจำนวนผู้เชี่ยวชาญที่มีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน

จากตารางที่ 4.4 แสดงความถี่ในภาพรวมของปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการส่งออกยางพาราทางถนน ผ่านชายแดนจังหวัดสงขลาทั้ง 3 กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งในบางปัจจัยแสดงให้เห็นว่ามีผู้เชี่ยวชาญบางกลุ่มเท่านั้นที่ให้ความสำคัญ เนื่องจากแต่ละกลุ่มมีบริบทในห่วงโซ่อุปทานที่แตกต่างกัน การเข้าใจและให้ความสำคัญต่อการส่งออกจึงมีลักษณะที่แตกต่างกันออกไป อาทิ ปัจจัยด้าน กลยุทธ์ โครงสร้างองค์กรและการแข่งขัน ในประเด็นย่อยเรื่องการแข่งขันราคายางในตลาดต่างประเทศ ในกลุ่มภาคประชาชน ไม่ได้กล่าวถึง เนื่องจากด้วยบริบทของเกษตรกรอยู่ในช่วงต้นน้ำรับพิชิตขอใบในส่วนของการผลิตจากต้นยางพารา และส่งต่อไปให้กับพ่อค้าคนกลางเท่านั้น ราคายางที่เกษตรกรได้รับจึงถูกเสนอโดยพ่อค้าคนกลางผ่านการหักค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ทำให้เกษตรกรถูกเอาเปรียบได้ง่าย หากเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราในต้นน้ำของห่วงโซ่อุปทานมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกลไกราคายางในตลาดต่างประเทศมากขึ้น จะช่วยให้ทราบถึงราคายางที่แท้จริง อีกทั้งเกษตรกรยังสามารถนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงกระบวนการผลิตและการดูแลรักษาคุณภาพยางของตนเองให้อยู่ในมาตรฐานที่สามารถส่งออกได้และสามารถขายในราคาที่สูงได้เช่นเดียวกับเกษตรกรรายใหญ่ เป็นต้น หรือในประเด็นย่อย เรื่องการจัดการซื้อขายยางภายในประเทศ เป็นปัจจัยที่เกษตรกรเห็นว่ามี

ผลกระทบ เนื่องจาก ขางพาราจะ โคนรวบรวมเพื่อขายให้กับ โรงงานผู้ผลิตโดยพ่อค้าคนกลางก่อน ทำให้เกิดการเอาเปรียบในด้านราคา และมีการกักตุนสต็อกขางไว้เพื่อขายต่อในราคาที่สูงขึ้น หากรัฐ หรือเอกชนซึ่งเป็นผู้ผลิตสามารถเข้ามาแทรกแซงและลดบทบาทพ่อค้าคนกลางลงได้ ก็จะช่วยให้ กระบวนการภายในห่วงโซ่อุปทานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

จากข้อมูลความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญหลังตอบแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลเนื้อหา จนได้เนื้อหาที่ครอบคลุมปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการส่งออกขางพาราทางถนน ผ่านชายแดนจังหวัดสงขลา จากนั้นตรวจสอบความครบถ้วนของเนื้อหาและปรับข้อความให้มีความครอบคลุมตามที่ผู้เชี่ยวชาญให้ข้อเสนอแนะ และนำมาสร้างเป็นแบบสอบถามในรอบที่ 2 โดยในรอบนี้สอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญตามอันดับความสำคัญเป็นมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญได้จัดอันดับความสำคัญ และหากข้อความในข้อรายการปัจจัยใดไม่ชัดเจน ผู้เชี่ยวชาญสามารถให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมแบบอิสระ

4.2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการส่งออกขางพาราทางถนน ผ่านชายแดนจังหวัดสงขลาโดยการเก็บแบบสอบถาม

ผลจากการรวบรวมข้อมูลในรอบแรก ถูกนำมาสร้างเป็นแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประเมินค่า เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลกับผู้เชี่ยวชาญในกลุ่มเดิม 19 ท่าน ซึ่งผลที่ได้จะนำมาคำนวณค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยผลการเก็บข้อมูล จะถูกนำเสนอตามตารางที่ 4.5 – 4.12

ตารางที่ 4.5 ปัจจัยที่ 1 ปัจจัยด้านการผลิต ค่ามัธยฐาน (Md) ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (IR) และระดับความสำคัญของปัจจัยด้านการผลิตรอบที่ 2 (n=19)

ด้าน	Md	IR	ระดับความสำคัญ
1.1 ต้นทุนการผลิตและแปรรูปขางพารา	5.00	1.00	มากที่สุด
1.2 ปริมาณแรงงาน/ปริมาณการผลิต	4.00	1.00	มาก
1.3 คุณภาพของขางพาราในการส่งออก	4.00	1.00	มาก

ปัจจัยที่ 1 ปัจจัยด้านการผลิตที่ส่งต่อความสามารถในการส่งออกขางพารา พบว่าผู้เชี่ยวชาญให้ความสำคัญกับปัจจัยทุกตัวโดยผู้เชี่ยวชาญได้ให้ความสำคัญกับ ต้นทุนการผลิตและ

แปรรูปยางพารา มากที่สุด รองลงมา คือ ปริมาณแรงงาน/ปริมาณการผลิตและคุณภาพของยางพารา โดยผู้เชี่ยวชาญได้ให้ความเห็นเพิ่มเติมไว้ว่า มาตรฐานของคุณภาพยางพาราในการส่งออกนั้นเมื่อ ย้อนไปตามห่วงโซ่อุปทาน เราจะพบว่า การผลิตยางพาราให้ได้คุณภาพดี จำเป็นต้องมีวัตถุดิบที่มี คุณภาพ ซึ่งปัจจุบันยังพบว่าต้นทุนการผลิตมีราคาสูง เพราะ ในทุกขั้นตอนของการผลิตต้องอาศัย ความชำนาญและความละเอียดเพื่อให้ได้มาซึ่งยางคุณภาพดี หากเกษตรกรสามารถควบคุมการผลิต ได้จะช่วยให้อายุการใช้งานยางพาราสูงตามคุณภาพยางที่ออกมา การผลิตยางพาราที่ได้คุณภาพ ได้มาตรฐาน สำหรับการส่งออก เกษตรกรและโรงงานแปรรูปจึงไม่อาจหลีกเลี่ยงต้นทุนวัตถุดิบได้มากนัก อีกทั้ง พื้นที่การปลูกยางพาราที่สามารถกรี๊ดได้ในปัจจุบันมีเพิ่มมากขึ้น ซึ่งสวนทางกับปริมาณแรงงานใน การกรี๊ดยาง ซึ่งจะส่งผลต่อปริมาณการผลิตที่ไม่สามารถผลิตได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ กล่าวคือ หากปริมาณแรงงานไม่เพียงพอที่จะส่งผลกระทบต่อปริมาณผลผลิต ทำให้ผลผลิตไม่เพียงพอต่อ ความต้องการซื้อได้

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญให้ความสำคัญในระดับมากที่สุด (Md = 5.00, IR = 1.00) มีจำนวน 1 รายการ ได้แก่ ข้อ 1.1 ต้นทุนการผลิตยางพาราและแปรรูป ยางพารา ส่วนข้อรายการที่ผู้เชี่ยวชาญให้ความสำคัญในระดับมากและกลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความเห็น สอดคล้องกัน (Md = 4.00, IR = 1.00) มีจำนวน 2 รายการ ได้แก่ ข้อ 1.2 ปริมาณแรงงาน/ปริมาณการ ผลิต และข้อ 1.3 คุณภาพของยางพาราในการส่งออก

ตารางที่ 4.6 ปัจจัยที่ 2 ปัจจัยด้านสภาวะอุปสงค์ ค่ามัธยฐาน (Md) ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (IR) และ ระดับความสำคัญของปัจจัยด้านสภาวะอุปสงค์ รอบที่ 2 (n=19)

ด้าน	Md	IR	ระดับความสำคัญ
2.1 การชะลอตัวของอุตสาหกรรมยางพาราปลายน้ำ	5.00	1.00	มากที่สุด
2.2 ศักยภาพในการเติบโตของอุตสาหกรรมยางพารา	4.00	1.00	มาก
2.3 ความต้องการของโรงงานแปรรูป/ตลาด ต่างประเทศ	5.00	1.00	มากที่สุด
2.4 การพยากรณ์แนวโน้มความต้องการยางพาราในอนาคต	3.00	1.00	ปานกลาง

ปัจจัยที่ 2 ปัจจัยด้านสภาวะอุปสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการส่งออกยางพารา พบว่า ผู้เชี่ยวชาญให้ความสำคัญกับปัจจัยทุกตัว โดยผู้เชี่ยวชาญได้ให้ความสำคัญกับ การชะลอตัวของ อุตสาหกรรมยางพาราปลายน้ำ และความต้องการของโรงงานแปรรูป/ตลาดต่างประเทศ มากที่สุด

รองลงมา คือ ศักยภาพในการเติบโตของอุตสาหกรรมยางพารา และการพยากรณ์แนวโน้มความต้องการยางพาราในอนาคต โดยผู้เชี่ยวชาญได้ให้ความเห็นเพิ่มเติมไว้ว่า กระบวนการซื้อขายยางพารา ระหว่างประเทศนั้น ส่วนใหญ่จะเป็นการซื้อขายล่วงหน้า 6 เดือน – 1 ปี โดยการทำสัญญาและทยอยส่งมอบให้ครบจำนวนที่ได้มีการตกลงกันไว้ ดังนั้น ผู้ส่งออกจะทราบความต้องการล่วงหน้าอยู่แล้ว จากนั้นจึงนำความต้องการนั้นมาบริหารจัดการ โดยทำการจัดซื้อจัดหายางพาราจากเกษตรกรให้ได้ ในปริมาณที่ต้องจัดส่ง แต่ในบางครั้งปริมาณยางพาราไม่เพียงพอ หรือคุณภาพยางที่ต้องการนั้น บริษัทยังไม่สามารถตอบสนองความต้องการได้ ซึ่งอาจทำให้การส่งมอบเกิดความล่าช้าได้ ในทางกลับกันการซื้อขายล่วงหน้า ผู้ซื้อบางรายมีการวิเคราะห์สถานการณ์ล่วงหน้าไว้ หากราคายางมีโอกาสปรับสูงขึ้นในระยะเวลาอันสั้น เนื่องจากอุปสงค์มากกว่าอุปทานก็จะทำการสั่งซื้อไว้ล่วงหน้า แต่หากในระยะเวลาอันสั้นนั้นราคาปรับลดลงก็จะชะลอการตกลงซื้อขายก่อนเพื่อรอให้ราคายางพาราปรับลดลงมา ในปัจจุบันภาวะเศรษฐกิจโลกมีความผันผวนอย่างมาก ส่งผลให้อุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันเกิดการชะลอตัวในการผลิต จึงทำให้ส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมยางพาราภายในประเทศอย่างมาก เนื่องจากอุตสาหกรรมยางพาราของประเทศไทยพึ่งพาตลาดต่างประเทศมากกว่าการบริโภคเองภายในประเทศ ซึ่งทำให้ส่งผลกระทบต่อศักยภาพในการเติบโตของอุตสาหกรรมยางพาราไทย หากเศรษฐกิจโลกกลับมาฟื้นตัว หรือมีการขยายตัว ความต้องการใช้ยางพาราในอุตสาหกรรมยานยนต์หรืออุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันอื่น ๆ เพิ่มขึ้นจะช่วยให้ราคายางพาราเพิ่มสูงขึ้นตามไปด้วย ปัจจุบันประเทศมาเลเซียลดการผลิตยางพาราลง แต่หันไปผลิตยางพาราแปรรูปมากขึ้น และหันมานำเข้าวัตถุดิบยางพาราจากไทยเพิ่มขึ้น อุปสงค์จากตลาดมาเลเซียจึงนับว่าส่งผลต่อการส่งออกยางพาราของไทยเป็นอย่างมาก

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญให้ความสำคัญในระดับมากที่สุด (Md = 5.00, IR = 1.00) มีจำนวน 2 รายการ ได้แก่ ข้อ 2.1 การชะลอตัวของอุตสาหกรรมยางพาราปาล์มน้ำมัน และ ข้อ 2.3 ความต้องการของโรงงานแปรรูป/ตลาดต่างประเทศ ข้อรายการที่ผู้เชี่ยวชาญให้ความสำคัญในระดับมากและกลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันสูง (Md = 4.00, IR = 1.00) มีจำนวน 1 รายการ ได้แก่ ข้อ 2.2 ศักยภาพในการเติบโตของอุตสาหกรรมยางพารา ส่วนข้อรายการที่ผู้เชี่ยวชาญให้ความสำคัญในระดับปานกลางและกลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกัน (Md = 3.00, IR = 1.00) มีจำนวน 1 รายการ ได้แก่ ข้อ 2.4 การพยากรณ์แนวโน้มความต้องการยางพาราในอนาคต

ตารางที่ 4.7 ปัจจัยที่ 3 ปัจจัยด้านกลยุทธ์ โครงสร้างองค์กรและการแข่งขัน ค่ามัธยฐาน (Md) ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (IR) และระดับความสำคัญของปัจจัยด้านกลยุทธ์ โครงสร้างองค์กร และการแข่งขัน รอบที่ 2 (n=19)

ด้าน	Md	IR	ระดับความสำคัญ
3.1 นโยบายในการส่งเสริมและพัฒนาการปลูก/การส่งออกยางพารา	5.00	1.00	มากที่สุด
3.2 การพัฒนาความรู้ให้เกษตรกรและผู้ประกอบการส่งออก	4.00	1.00	มาก
3.3 มาตรฐานคุณภาพยางพาราในการส่งออก	5.00	1.00	มากที่สุด
3.4 การแข่งขันทางด้านราคาของพาราในตลาดต่างประเทศ	5.00	1.00	มากที่สุด
3.5 การจัดการการซื้อขายยางพาราภายในประเทศของภาครัฐ	4.00	1.00	มาก

ปัจจัยที่ 3 ปัจจัยด้านกลยุทธ์ โครงสร้างองค์กรและการแข่งขัน ส่งผลต่อความสามารถในการส่งออกยางพารา พบว่า ผู้เชี่ยวชาญให้ความสำคัญกับปัจจัยทุกตัว โดยผู้เชี่ยวชาญได้ให้ความสำคัญกับ นโยบายในการส่งเสริมและพัฒนาการส่งออกยางพารา มาตรฐานคุณภาพยางพาราในการส่งออก และการแข่งขันทางด้านราคาของพาราในตลาดต่างประเทศมากที่สุด รองลงมา คือ การพัฒนาความรู้ให้เกษตรกรและผู้ประกอบการส่งออก และการจัดการการซื้อขายยางพาราภายในประเทศของภาครัฐ โดยผู้เชี่ยวชาญ ได้ให้ความเห็นเพิ่มเติมไว้ว่า จุดแข็งของยางพาราไทย คือคุณภาพของยางพาราได้มาตรฐาน เป็นที่ยอมรับของทั่วโลก สามารถตอบสนองความต้องการของตลาดโลกได้ ผู้ผลิตมีความชำนาญในการผลิตขั้นต้นมาอย่างยาวนานทำให้มีฐานลูกค้าที่สม่ำเสมออยู่ตลอดเวลา หากประเทศไทยสามารถรักษามาตรฐานของคุณภาพยางพาราไว้ได้ก็จะช่วยให้สามารถรักษาดตลาดการส่งออกยางพาราไว้ได้ แต่ในปัจจุบันเกษตรกร และผู้ประกอบการในทุกระดับยังขาดความรู้ในการแปรรูป และกลไกในการแข่งขันของอุตสาหกรรมยางพาราโลกอยู่ ทำให้เกษตรกรรายย่อย และผู้ประกอบการทั่วไปไม่สามารถเข้าถึงกระบวนการส่งออกได้อย่างมีประสิทธิภาพ ปัจจุบันบทบาทของภาครัฐที่เข้ามาช่วยสนับสนุนเกษตรกรและผู้ประกอบการยังไม่ชัดเจนและเป็นการสนับสนุนในแนวทางการช่วยเหลือปลายน้ำเป็นส่วนใหญ่ การอบรมหรือการสนับสนุนในเชิงรุกภาครัฐยังสนับสนุนได้ไม่ตรงตามความต้องการของทั้งผู้ซื้อและผู้ขาย ทำให้นโยบายการส่งเสริมหรือการพัฒนาต่าง ๆ ยังไม่มีประสิทธิภาพ

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญให้ความสำคัญในระดับมากที่สุด (Md = 5.00, IR = 1.00) มีจำนวน 3 รายการ ได้แก่ ข้อ 3.1 นโยบายในการส่งเสริมและพัฒนาการปลูก/การส่งออกยางพารา ข้อ 3.3 มาตรฐานคุณภาพยางพาราในการส่งออก และข้อ 3.4 การแข่งขันทางด้านราคายางพาราในตลาดต่างประเทศ ข้อรายการที่ผู้เชี่ยวชาญให้ความสำคัญในระดับมากและกลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันสูง (Md = 4.00, IR = 1.00) มีจำนวน 2 รายการ ได้แก่ ข้อ 3.2 การพัฒนาความรู้ให้เกษตรกรและผู้ประกอบการส่งออก และข้อ 3.5 การจัดการการซื้อขายยางพาราภายในประเทศของภาครัฐ

ตารางที่ 4.8 ปัจจัยที่ 4 ปัจจัยด้านการเมือง ค่ามัธยฐาน (Md) ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (IR) และระดับความสำคัญของปัจจัยด้านการเมือง รอบที่ 2 (n=19)

ค่าน	Md	IR	ระดับความสำคัญ
4.1 เสถียรภาพทางการเมืองในประเทศ	4.00	1.00	มาก
4.2 นโยบายและมาตรการจำกัดการส่งออกยางพาราข้ามแดน	4.00	1.00	มาก
4.3 ข้อตกลงเพื่อการลงทุนระหว่างประเทศ	5.00	1.00	มากที่สุด

ปัจจัยที่ 4 ปัจจัยด้านการเมือง ที่ส่งผลต่อความสามารถในการส่งออกยางพารา พบว่าผู้เชี่ยวชาญให้ความสำคัญกับปัจจัยทุกตัว โดยผู้เชี่ยวชาญได้ให้ความสำคัญกับ ข้อตกลงเพื่อการลงทุนระหว่างประเทศมากที่สุด รองลงมา คือ เสถียรภาพทางการเมืองในประเทศ นโยบายและมาตรการจำกัดการส่งออกยางพาราข้ามแดน ผู้เชี่ยวชาญแสดงความเห็นเพิ่มเติมไว้ว่า หากประเทศไทยมีความสามารถในการเจรจาและสามารถสร้างความเชื่อมั่นให้กับนักลงทุนต่างชาติได้ มีนโยบายทางการค้าที่ชัดเจน และเป็นข้อตกลงที่ดี มีการแลกเปลี่ยนซื้อขายสินค้าตามที่ทั้ง 2 ฝ่ายต้องการได้ จะช่วยให้ผู้ประกอบการส่งออกรวมไปถึงเกษตรกรชาวสวนยางสามารถทำการค้าได้ง่ายและรวดเร็วมากยิ่งขึ้น ในส่วนของมาตรการการจำกัดการส่งออก เป็นปัญหาเชิงนโยบายต่อภาครัฐก็อย่างมาก เนื่องจาก ผู้ประกอบการได้รับคำสั่งซื้อจากลูกค้ามาล่วงหน้า หากรัฐออกนโยบายการจำกัดการส่งออกโดยไม่มีการแจ้งล่วงหน้า จะทำให้ผู้ประกอบการไม่สามารถที่จะส่งมอบยางพาราได้ตามสัญญา ทำให้เกิดความเสียหายทั้งจากการสูญเสียรายได้ และเป็นการเพิ่มค่าใช้จ่ายในเรื่องของค่าปรับที่ไม่สามารถส่งมอบยางพาราได้ตามสัญญา

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญให้ความสำคัญในระดับมากที่สุด (Md = 5.00, IR = 1.00) มีจำนวน 1 รายการ ได้แก่ ข้อ 4.3 ข้อตกลงเพื่อการลงทุนระหว่างประเทศ ส่วนข้อรายการที่ผู้เชี่ยวชาญให้ความสำคัญในระดับมากและกลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันสูง (Md = 4.00, IR = 1.00) มีจำนวน 2 รายการ ได้แก่ ข้อ 4.1 เสถียรภาพทางการเมืองในประเทศ และ 4.2 นโยบายและมาตรการจำกัดการส่งออกยางพาราข้ามแดน

ตารางที่ 4.9 ปัจจัยที่ 5 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ค่ามัธยฐาน (Md) ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (IR) และระดับความสำคัญของปัจจัยด้านเศรษฐกิจ รอบที่ 2 (n=19)

ด้าน	Md	IR	ระดับความสำคัญ
5.1 ความผันผวนของราคายางพารา	5.00	0.00	มากที่สุด
5.2 สถานะเศรษฐกิจโลก	5.00	1.00	มากที่สุด
5.3 โอกาสส่งออกยางพาราไปยังประเทศมาเลเซีย	5.00	1.00	มากที่สุด
5.4 ความเชื่อมั่นในการลงทุน	5.00	1.00	มากที่สุด
5.5 อัตราค่าแรงของแรงงานภายในอุตสาหกรรมยางพารา	5.00	1.00	มากที่สุด

ปัจจัยที่ 5 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ที่ส่งผลต่อความสามารถในการส่งออกยางพารา พบว่าผู้เชี่ยวชาญให้ความสำคัญกับปัจจัยทุกตัว โดยผู้เชี่ยวชาญได้เห็นเพิ่มเติมว่า ระบบการซื้อขายในตลาดยางพาราทั้งภายในประเทศและตลาดระหว่างประเทศ เป็นตลาดที่ผู้ซื้อมีความได้เปรียบมากกว่าผู้ขาย เนื่องจาก ผู้ขายมีจำนวนมากกว่าผู้ซื้อ ดังนั้น การกำหนดราคาหรือการควบคุมราคายาง จึงขึ้นอยู่กับผู้ขายเป็นหลัก อีกทั้งปัจจุบันราคายางพารามีความผันผวนมาก ตามสถานะเศรษฐกิจโลก ซึ่งส่งผลกระทบต่อเกษตรกรชาวสวนยางรายย่อยอย่างมาก เนื่องจาก ราคายางในปัจจุบันตกต่ำลงอย่างมากซึ่งสวนทางกับต้นทุนวัตถุดิบและต้นทุนการแปรรูปที่สูงขึ้นเรื่อย ๆ ในบางช่วงเกิดการชะลอการผลิตจากอุตสาหกรรมปลายน้ำ ปริมาณการผลิตที่มากขึ้น แต่ไม่สามารถระบายสินค้าออกสู่ตลาดได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ ก็จะยิ่งทำให้ราคายางพาราดกต่ำลงไปอีก ดังนั้น การที่ภาครัฐจะเข้ามาส่งเสริมและสนับสนุนการส่งออกอย่างจริงจังและตรงกับความต้องการของเกษตรกรและผู้ประกอบการ จะช่วยสร้างความเชื่อมั่นให้กับนักลงทุนรายใหม่ ทำให้อุตสาหกรรมยางพาราสามารถเติบโตไปข้างหน้าได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สำหรับอัตราค่าแรงมีความผัน

ผวนไปตามรายได้จากการจำหน่ายยางพารา เนื่องจาก ค่าแรงจะแบ่งกันระหว่างเกษตรกรรับจ้างและเจ้าของสวนยาง เป็นเปอร์เซ็นต์ ซึ่งถือเป็นต้นทุนคงที่มีความผันผวนมาก

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญให้ความสำคัญในระดับมากที่สุด และกลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันสูงมาก (Md = 5.00, IR = 0.00) มีจำนวน 1 รายการ ได้แก่ ข้อ 5.1 ความผันผวนของราคายางพารา ส่วนข้อรายการที่ผู้เชี่ยวชาญให้ความสำคัญในระดับมากที่สุดและกลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันสูง (Md = 5.00, IR = 1.00) มีจำนวน 4 รายการ ได้แก่ ข้อ 5.2 สถานะเศรษฐกิจโลก ข้อ 5.3 โอกาสการส่งออกยางพาราไปยังประเทศมาเลเซีย 5.4 ความเชื่อมั่นในการลงทุน และ 5.5 อัตราค่าแรงของแรงงานภายในอุตสาหกรรมยางพารา

ตารางที่ 4.10 ปัจจัยที่ 6 ปัจจัยด้านสังคม ค่ามัธยฐาน (Md) ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (IR) และระดับความสำคัญของปัจจัยด้านสังคม รอบที่ 2 (n=19)

ด้าน	Md	IR	ระดับความสำคัญ
6.1 ปัญหาความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้	2.00	1.00	น้อย
6.2 ความร่วมมือระหว่างภาคประชาชน ภาคธุรกิจ และภาครัฐ	5.00	1.00	มากที่สุด
6.3 ความชำนาญและความเชี่ยวชาญของแรงงานในการผลิตยางพารา	5.00	1.00	มากที่สุด
6.4 ความชำนาญและความเชี่ยวชาญของแรงงานในการแปรรูปยางพาราขั้นต้น	5.00	1.00	มากที่สุด

ปัจจัยที่ 6 ปัจจัยด้านสังคม ที่ส่งผลต่อความสามารถในการส่งออกยางพารา พบว่าผู้เชี่ยวชาญให้ความสำคัญกับปัจจัยเกือบทุกตัว ยกเว้น ปัจจัยด้านปัญหาความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ เนื่องจาก บริเวณด่านชายแดนส่วนใหญ่ เจ้าหน้าที่มีความเข้มงวดในการรักษาความปลอดภัยสูง อีกทั้งจังหวัดสงขลาแม้จะอยู่ใกล้ 3 จังหวัดชายแดนใต้แต่ก็ไม่ได้อยู่ในบริเวณพื้นที่สีแดง ทำให้การขนส่งเป็นไปด้วยความราบรื่น ปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นจึงไม่ได้ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการส่งออกยางพารามากนัก

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญให้ความสำคัญในระดับมากที่สุด (Md = 5.00, IR = 1.00) มีจำนวน 3 รายการ ได้แก่ ข้อ 6.2 ความร่วมมือระหว่างภาคประชาชน ภาค

ธุรกิจ และภาครัฐ ข้อ6.3 ความชำนาญและความเชี่ยวชาญของแรงงานในการผลิตยางพารา และข้อ 6.4 ความชำนาญและความเชี่ยวชาญของแรงงานในการแปรรูปยางพาราขั้นต้น ส่วนข้อรายการที่ผู้เชี่ยวชาญให้ความสำคัญในระดับน้อย (Md = 2.00, IR = 1.00) มีจำนวน 1 รายการ ได้แก่ ข้อ6.1 ปัญหาความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้

ตารางที่ 4.11 ปัจจัยที่ 7 ปัจจัยด้านเทคโนโลยี ค่ามัธยฐาน (Md) ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (IR) และระดับความสำคัญของปัจจัยด้านเทคโนโลยี รอบที่ 2 (n=19)

ด้าน	Md	IR	ระดับความสำคัญ
7.1 ต้นทุนค่าอุปกรณ์และเทคโนโลยีในการแปรรูปขั้นต้น	5.00	1.00	มากที่สุด
7.2 ความทันสมัยของเครื่องมือและเทคโนโลยีที่ใช้ในการผลิตและแปรรูป	4.00	1.00	มาก
7.3 มาตรฐานของอุปกรณ์และเทคโนโลยีที่ใช้ในการผลิตและแปรรูป	4.00	1.00	มาก
7.4 ระบบการเชื่อมโยงและการกระจายข้อมูลข่าวสารระหว่างภาคประชาชน ภาคธุรกิจ และภาครัฐ	5.00	1.00	มากที่สุด
7.5 การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ ในการกระจายข้อมูลข่าวสาร	4.00	1.00	มาก
7.6 ความหลากหลายของช่องทางในการติดตามข่าวสารการค้ำจากรัฐและเอกชน	4.00	1.00	มาก
7.7 การประชาสัมพันธ์ข่าวสารในการส่งเสริมธุรกิจของภาครัฐ	4.00	1.00	มาก

ปัจจัยที่ 7 ปัจจัยด้านเทคโนโลยีที่ส่งผลต่อความสามารถในการส่งออกยางพารา พบว่าผู้เชี่ยวชาญให้ความสำคัญกับปัจจัยทุกตัว โดยผู้เชี่ยวชาญได้ให้ความสำคัญกับ ต้นทุนค่าอุปกรณ์และเทคโนโลยีในการแปรรูปขั้นต้นและระบบการเชื่อมโยงและการกระจายข้อมูลข่าวสารระหว่างภาคประชาชน ภาคธุรกิจ และภาครัฐ มากที่สุด โดยผู้เชี่ยวชาญได้ให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า การที่เกษตรกรและผู้ประกอบการได้รับข้อมูลข่าวสารที่อัปเดต ทันสถานการณ์อยู่ตลอด จะช่วยให้การดำเนินการภายในห่วงโซ่อุปทานเป็นไปอย่างราบรื่น การสื่อสารในทุกระดับเป็นข้อมูลเดียวกัน ทุกคนสามารถสื่อสารกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ข้อมูลครบถ้วน การจัดการภายในองค์กรแต่ละระดับ

มีความสอดคล้องกันมากยิ่งขึ้น เกิดการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างองค์กร แต่การสื่อสารเพื่อให้องค์กรทุกระดับได้รับรู้ข่าวสารอย่างทั่วถึง อาจต้องใช้ช่องทางในการสื่อสารที่แตกต่างกัน หรือเพิ่มความหลากหลายในการกระจายข้อมูลข่าวสารให้มากขึ้น โดยนำเทคโนโลยีสมัยใหม่ ๆ มาช่วยเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ในด้านความทันสมัยของเครื่องมือและเทคโนโลยีที่ใช้ในการผลิตและแปรรูป เนื่องจากประเทศไทยเป็นประเทศที่ส่งออกวัตถุดิบยางพาราเป็นหลัก และยังมีขาดแคลนผู้ที่มีความรู้ในการแปรรูปยางพาราอยู่มาก ดังนั้น เกษตรกรและผู้ประกอบการบางรายยังขาดความรู้และเครื่องมือที่จะใช้ในการแปรรูปอยู่อีกทั้งต้นทุนที่เพิ่มขึ้นและสูง ทำให้เกษตรกรชาวสวนยางยังไม่สามารถเข้าถึงเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่ช่วยในการเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าได้

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญให้ความสำคัญในระดับมากที่สุด (Md = 5.00, IR = 1.00) มีจำนวน 2 รายการ ได้แก่ ข้อ 7.1 ต้นทุนค่าอุปกรณ์และเทคโนโลยีในการแปรรูปขั้นต้น และ 7.4 ระบบการเชื่อมโยงและการกระจายข้อมูลข่าวสารระหว่างภาคประชาชน ภาคธุรกิจ และภาครัฐ ส่วนข้อรายการที่ผู้เชี่ยวชาญให้ความสำคัญในระดับมาก (Md = 4.00, IR = 1.00) มีจำนวน 5 รายการ ได้แก่ 7.2 ความทันสมัยของเครื่องมือและเทคโนโลยีที่ใช้ในการผลิตและแปรรูป 7.3 มาตรฐานของอุปกรณ์และเทคโนโลยีที่ใช้ในการผลิตและแปรรูป 7.5 การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ ในการกระจายข้อมูลข่าวสาร 7.6 ความหลากหลายของช่องทางในการติดตามข่าวสารการค้ำจุนและเอกชน และ 7.7 การประชาสัมพันธ์ข่าวสารในการส่งเสริมธุรกิจของภาครัฐ

ตารางที่ 4.12 ปัจจัยที่ 8 ปัจจัยด้านระบบขนส่ง ค่ามัธยฐาน (Md) ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (IR) และระดับความสำคัญของปัจจัยด้านระบบขนส่ง รอบที่ 2 (n=19)

ด้านยานพาหนะ	Md	IR	ระดับความสำคัญ
8.1 ปริมาณยานพาหนะที่ใช้สำหรับการส่งออก	5.00	1.00	มากที่สุด
8.2 การรักษาสภาพของยางพารา ขณะทำการขนส่ง	3.00	1.00	ปานกลาง
8.3 ความหลากหลายของยานพาหนะ	3.00	1.00	ปานกลาง
8.4 มาตรฐานของยานพาหนะตามหลักขนส่งทางบก	4.00	1.00	มาก
8.5 มาตรฐานของอุปกรณ์และเครื่องมือในการขนส่ง	4.00	1.00	มาก
8.6 ความสะดวกในการขนถ่ายสินค้า	4.00	1.00	มาก
8.7 ความรวดเร็วในการขนถ่ายสินค้า	4.00	1.00	มาก

ตารางที่ 4.12 ปัจจัยที่ 8 ปัจจัยด้านระบบขนส่ง ค่ามัธยฐาน (Md) ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (IR) และระดับความสำคัญของปัจจัยด้านระบบขนส่ง รอบที่ 2 (n=19) (ต่อ)

ด้านการให้บริการ	Md	IR	ระดับความสำคัญ
8.8 อัตราค่าบริการขนส่งยางพารา	5.00	0.00	มากที่สุด
8.9 คุณภาพและมาตรฐานของผู้ให้บริการทางด้านโลจิสติกส์	4.00	1.00	มาก
8.10 การขนส่งถูกต้อง ถึงที่หมายตามระยะเวลาที่กำหนด	4.00	0.00	มาก
8.11 กระบวนการในการติดต่อเจ้าหน้าที่เมื่อเกิดปัญหาหรือ ข้อผิดพลาด	4.00	1.00	มาก
8.12 ความปลอดภัยในกระบวนการขนส่ง	4.00	0.00	มาก
8.13 กระบวนการและขั้นตอนในการส่งออก	5.00	1.00	มากที่สุด
ด้านสถานที่	Md	IR	ระดับความสำคัญ
8.14 ความสะดวกในการปฏิบัติงานขนถ่ายสินค้า ณด่านการค้า	4.00	0.00	มาก
8.15 การเชื่อมโยงเส้นทางในการขนส่งไปยังรูปแบบการขนส่งรูปแบบอื่น	3.00	1.00	ปานกลาง
8.16 เส้นทางเข้า-ออก บริเวณด่านชายแดน	5.00	1.00	มากที่สุด
8.17 ระบบการจราจรภายในด่านการค้า	5.00	1.00	มากที่สุด
8.18 ศูนย์กลางในการรับซื้อยางพาราจากเกษตรกร	4.00	1.00	มาก

ปัจจัยที่ 8 ปัจจัยด้านระบบขนส่ง โดยแบ่งย่อยออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านยานพาหนะ ด้านสถานที่ และด้านการให้บริการ โดยในด้านยานพาหนะ ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับปัจจัยเกือบทุกตัว ยกเว้น การรักษาสภาพของยางพาราในขณะทำการขนส่ง และความหลากหลายของยานพาหนะ ผู้เชี่ยวชาญให้ความสำคัญไว้ในระดับปานกลางเท่านั้น เนื่องจาก ชาวสวนยางในประเทศส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรรายย่อย ปริมาณผลผลิตน้อย เมื่อชาวสวนยางผลิตรายพาราได้ ก็จะขายให้กับพ่อค้าคนกลาง เพราะ ปริมาณยางที่ชาวสวนผลิตได้มีน้อยไม่สามารถดึงดูดใจให้พ่อค้ารายใหญ่ หรือผู้ประกอบการส่งออก เข้ามารับซื้อโดยตรง เพราะไม่คุ้มกับค่าใช้จ่ายต่าง ๆ การขนส่งส่วนใหญ่จึงเป็นความรับผิดชอบของพ่อค้าคนกลางในการเลือกใช้นายพาหนะให้เหมาะสมกับชนิดและปริมาณยางพาราที่ต้องการรับซื้อ ในด้านของผู้ประกอบการซึ่งเป็นทั้งผู้ซื้อและผู้ส่งออก จะนิยมใช้ผู้

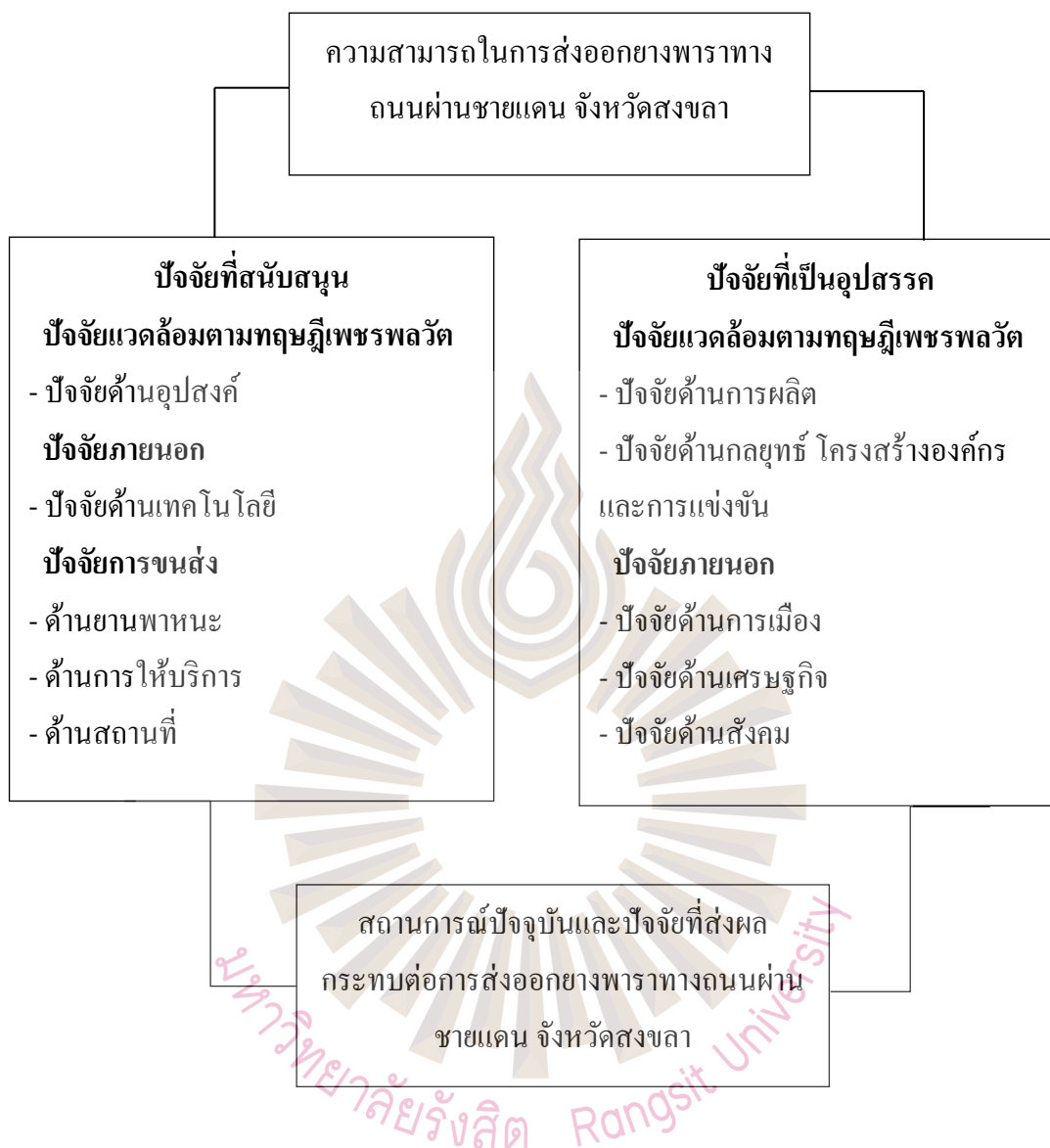
ให้บริการทางด้านโลจิสติกส์ เพื่อลดภาระงาน และเพิ่มประสิทธิภาพในการขนส่งให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และจะมีเฉพาะการขนส่งน้ำยางข้นเท่านั้นที่จำเป็นต้องอุปกรณ์ในการบรรจุที่พิเศษเพื่อให้สามารถรักษาคุณภาพยางได้เมื่อทำการส่งมอบให้ลูกค้า แต่ปัญหาส่วนใหญ่ที่ส่งผลให้ยางพาราเกิดความเสียหายขณะขนส่ง คือ สภาพแวดล้อมภายนอก เช่น ความชื้นจากสภาพอากาศ ซึ่งทางผู้ประกอบการไม่สามารถควบคุมได้ ทำได้เพียงการป้องกันจากบรรจุภัณฑ์อีกชั้นหนึ่ง สำหรับด้านการให้บริการ ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับปัจจัยทุกตัว ซึ่งผู้เชี่ยวชาญได้ให้ความสำคัญกับ อัตราค่าบริการขนส่งยางพารา และกระบวนการและขั้นตอนในการส่งออก มากที่สุดเนื่องจากเป็นต้นทุนที่สูงและไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ทั้งเกษตรกรชาวสวนยางเอง หรือทางผู้ประกอบการ แต่จะมีความแตกต่างตรงที่ เกษตรกรเมื่อต้องการจำหน่ายสินค้าจะต้องเสียค่าขนส่งเองให้กับพ่อค้าคนกลางโดยหักจากราคายางที่โดนประเมิน แต่สำหรับผู้ประกอบการนั้นจะอยู่ที่เงื่อนไขสัญญาในการส่งมอบว่าผู้ซื้อหรือผู้ขายจะเป็นคนรับผิดชอบค่าขนส่ง ซึ่งทางผู้ประกอบการจะมีอำนาจในการผลักภาระค่าขนส่งให้ผู้ซื้อมากกว่าเกษตรกร และขั้นตอนในการส่งออก ผู้เชี่ยวชาญให้ความเห็นตรงกันว่า มีความยุ่งยากและซับซ้อนอยู่มากสำหรับผู้ประกอบการที่ต้องการส่งออกยางพาราสุดท้ายสำหรับด้านสถานที่ ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับปัจจัยทุกตัว การเชื่อมโยงเส้นทางในการขนส่งไปยังรูปแบบการขนส่งรูปแบบอื่น ผู้เชี่ยวชาญให้ความสำคัญไว้ในระดับปานกลางเท่านั้น เนื่องจาก การขนส่งยางพาราทางถนนสามารถขนส่งได้แบบ Door to Door ซึ่งสามารถควบคุมเวลาในการขนส่งได้ แม้จะมีต้นทุนที่สูงกว่าการขนส่งรูปแบบอื่นๆ

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ในด้านยานพาหนะความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ให้ความสำคัญในระดับมากที่สุด (Md = 5.00, IR = 1.00) มีจำนวน 1 รายการ ได้แก่ ข้อ 8.1 ปริมาณยานพาหนะที่ใช้สำหรับการส่งออก ส่วนข้อรายการที่ผู้เชี่ยวชาญให้ความสำคัญในระดับมากและกลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันสูง (Md = 4.00, IR = 1.00) มีจำนวน 4 รายการ ได้แก่ ข้อ 8.4 มาตรฐานของยานพาหนะตามหลักขนส่งทางบก ข้อ 8.5 มาตรฐานของอุปกรณ์และเครื่องมือในการขนส่ง ข้อ 8.6 ความสะดวกในการขนถ่ายสินค้า และข้อ 8.7 ความรวดเร็วในการขนถ่ายสินค้า ส่วนข้อรายการที่ผู้เชี่ยวชาญให้ความสำคัญในระดับปานกลางและกลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกัน (Md = 3.00, IR = 1.00) มีจำนวน 2 รายการ ได้แก่ ข้อ 8.2 การรักษาสภาพของยางพาราในขณะที่ทำการขนส่ง และ 8.3 ความหลากหลายของยานพาหนะ

สำหรับด้านการให้บริการความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ให้ความสำคัญในระดับมากที่สุดและกลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันสูงมาก ($Md = 5.00$, $IR = 0.00$) มีจำนวน 1 รายการ ได้แก่ ข้อ 8.8 อัตราค่าบริการขนส่งยางพารา ส่วนข้อรายการที่ผู้เชี่ยวชาญให้ความสำคัญในระดับมากที่สุดและกลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันสูง ($Md = 5.00$, $IR = 1.00$) มีจำนวน 1 รายการ ได้แก่ ข้อ 8.13 ขึ้นตอน และกฎระเบียบในการส่งออกส่งออกพาราข้ามแดน ส่วนข้อรายการที่ผู้เชี่ยวชาญให้ความสำคัญในระดับมากและกลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันสูงมาก ($Md = 4.00$, $IR = 0.00$) มีจำนวน 2 รายการ ได้แก่ ข้อ 8.10 การขนส่งถูกต้อง ถึงที่หมายตามระยะเวลาที่กำหนดและ ข้อ 8.12 ความปลอดภัยในกระบวนการขนส่ง ส่วนข้อรายการที่ผู้เชี่ยวชาญให้ความสำคัญในระดับมากและกลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันสูง ($Md = 4.00$, $IR = 1.00$) มีจำนวน 2 รายการ ได้แก่ ข้อ 8.9 คุณภาพและมาตรฐานของผู้ให้บริการทางด้านโลจิสติกส์ และ ข้อ 8.11 กระบวนการในการติดต่อเจ้าหน้าที่เมื่อเกิดปัญหาหรือข้อผิดพลาด

และในด้านสถานที่ความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญให้ความสำคัญในระดับมากที่สุด ($Md = 5.00$, $IR = 1.00$) มีจำนวน 2 รายการ ได้แก่ ข้อ ข้อ 8.16 เส้นทางรถเข้า-ออก บริเวณด้านชายแดน และข้อ 8.17 ระบบการจราจรภายในด่านการค้า ส่วนข้อรายการที่ผู้เชี่ยวชาญให้ความสำคัญในระดับมากและกลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันสูงมาก ($Md = 4.00$, $IR = 0.00$) มีจำนวน 1 รายการ ได้แก่ ข้อ 8.14 ความสะดวกในการปฏิบัติงานขนถ่ายสินค้า ณ ด่านการค้า ส่วนข้อรายการที่ผู้เชี่ยวชาญให้ความสำคัญในระดับมากและกลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันสูง ($Md = 4.00$, $IR = 1.00$) มีจำนวน 1 รายการ ได้แก่ ข้อ 8.18 ศูนย์กลางในการรับซื้อยางพาราจากเกษตรกร ส่วนข้อรายการที่ผู้เชี่ยวชาญให้ความสำคัญในระดับปานกลางและกลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันสูง ($Md = 3.00$, $IR = 1.00$) มีจำนวน 1 รายการ ได้แก่ ข้อ 8.15 การเชื่อมโยงเส้นทางในการขนส่งไปยังรูปแบบการขนส่งรูปแบบอื่น

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการเก็บข้อมูลตามเทคนิคแบบเดลฟายในรอบที่ 2 ข้อมูลดังกล่าวสามารถจำแนกปัจจัยที่สนับสนุนและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการส่งออกยางพาราทางถนนผ่านชายแดนจังหวัดสงขลา ได้ตามรูปที่ 4.1

รูปที่ 4.1 ปัจจัยที่สนับสนุนและเป็นอุปสรรคต่อการส่งออกทางพาราทางถนน
ผ่านชายแดนจังหวัดสงขลา

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการส่งออกยางพาราทางถนน ผ่านชายแดนจังหวัดสงขลา ในครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ ทำการเก็บข้อมูลโดยใช้เคลฟายเทคนิค โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสถานการณ์ปัจจุบันที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการส่งออกยางพารา ผ่านจังหวัดสงขลา 2) ศึกษาปัจจัยด้านขนส่งที่ส่งผลกระทบต่อ การส่งออกยางพาราทางถนน ผ่านจังหวัดสงขลาและ 3) หาแนวทางในการพัฒนาศักยภาพปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ การส่งออกในด้านการขนส่งยางพาราผ่านจังหวัดสงขลา ระหว่างหน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานภาคเอกชน

สำหรับบทสรุปของการวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยกำหนดการนำเสนอตาม การสรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะซึ่งมี รายละเอียดตามหัวข้อดังต่อไปนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.2 การอภิปรายผล

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

การสรุปผลการวิจัย ผู้วิจัยได้มีการสร้างแบบสอบถาม ถึงโครงสร้าง เพื่อใช้ในการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญในรอบที่ 1 โดยแบ่งคำถามออกเป็น 3 ตอนตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัย โดยคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์จะอ้างอิงการวิเคราะห์ปัจจัยแวดล้อมต่าง ๆ คือ 1) ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการส่งออกตามทฤษฎีเพชรพลวัต (Dimond Model) 2) ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอก (PEST Analysis) และ 3) ปัจจัยด้านการขนส่ง ดังนั้น การนำเสนอจะแบ่งออกเป็น 3 หัวข้อด้วยกัน คือ 1) ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อความสามารถในการส่งออกยางพารา 2) ปัจจัยด้านการขนส่งที่ส่งผลต่อความสามารถในการส่งออกยางพารา 3) แนวทางในการพัฒนาศักยภาพปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ การส่งออกในด้านการขนส่งยางพารา

งานวิจัยฉบับนี้ เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยเลือกใช้เทคนิคการเก็บข้อมูลแบบเดลฟาย โดยการใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง สำหรับการเก็บข้อมูลในรอบแรก เพื่อเป็นการสกัดตัวแปรของ ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการส่งออกยางพารา โดยใช้แนวคิด ของ Porter โดยการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการส่งออกตามทฤษฎีเพชรพลวัต(Diamond Model) และการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางธุรกิจ (PEST Analysis) และปัจจัยด้านการขนส่ง จากนั้นใช้แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า ในการเก็บข้อมูลรอบที่ 2 เพื่อยืนยันข้อมูลที่ ได้จากการเก็บข้อมูลรอบแรก การเก็บข้อมูลทั้ง 2 รอบทำการเก็บข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด 3 กลุ่ม คือ กลุ่มภาคประชาชนหรือกลุ่มเกษตรกรรายย่อย กลุ่มภาครัฐกิจที่ประกอบธุรกิจในการส่งออกยางพารา และ กลุ่มภาครัฐ ซึ่งความเกี่ยวข้องกับกระบวนการส่งออกยางพารา จำนวนทั้งสิ้น 19 คน ผลการเก็บข้อมูลทั้ง 2 รอบมีรายละเอียด ดังนี้

การเก็บข้อมูลแบบเดลฟาย ทำการเก็บข้อมูลผู้เชี่ยวชาญที่มีส่วนเกี่ยวข้องในห่วงโซ่อุปทานของการส่งออกยางพาราจำนวน 19 ท่านเพื่อทำการรวบรวม แนวคิด ทักษะ และกิจกรรมที่มีการดำเนินการ ในขอบเขตของการผลิตยางพาราในช่วงต้นน้ำ และการแปรรูปขึ้นต้นในช่วงกลางน้ำ เพื่อการส่งออกยางพาราข้ามแดน ไปยังประเทศมาเลเซีย ผ่านชายแดนจังหวัดสงขลา โดยผลของการเก็บข้อมูลทั้ง 2 รอบ สามารถสรุปได้ตามหัวข้อตัวแปรทางด้านสภาพแวดล้อมที่ศึกษาทั้ง 8 ตัวแปร ได้แก่ 1) ปัจจัยด้านการผลิต 2) ปัจจัยด้านสถานะอุปสงค์ 3) ปัจจัยด้านกลยุทธ์ โครงสร้างองค์กรและการแข่งขัน 4) ปัจจัยด้านการเมือง 5) ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ 6) ปัจจัยด้านสังคม 7) ปัจจัยด้านเทคโนโลยี และ 8) ปัจจัยด้านระบบขนส่ง โดยแต่ละข้อมูลมีรายละเอียด ดังนี้

5.1.1 ปัจจัยด้านการผลิต ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่ได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัจจัยด้านการผลิตที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการส่งออกในประเด็นย่อยทั้งหมด 3 ประเด็น โดยผู้เชี่ยวชาญให้ความสำคัญกับต้นทุนการผลิตยางพาราและแปรรูปยางพารามากที่สุด รองลงมา คือ ปริมาณแรงงาน/ปริมาณการผลิต และคุณภาพของยางพาราในการส่งออก

5.1.2 ปัจจัยด้านสถานะอุปสงค์ ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่ได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านสถานะอุปสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการส่งออกในประเด็นย่อยทั้งหมด 4 ประเด็น โดยผู้เชี่ยวชาญให้ความสำคัญกับการชะลอตัวของอุตสาหกรรมยางพาราปลายน้ำ และความต้องการของโรงงานแปรรูป/ตลาดต่างประเทศ มากที่สุด รองลงมา คือ ศักยภาพในการเติบโตของอุตสาหกรรมยางพารา และการพยากรณ์แนวโน้มความต้องการยางพาราในอนาคต

5.1.3 ปัจจัยด้านกลยุทธ์ โครงสร้างองค์กรและการแข่งขัน ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่ได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านกลยุทธ์ โครงสร้างองค์กรและการแข่งขัน ในประเด็นย่อย ทั้งหมด 5 ประเด็น โดยผู้เชี่ยวชาญได้ให้ความสำคัญกับ นโยบายในการส่งเสริมและพัฒนาการ/ส่งออก ยางพารา มาตรฐานคุณภาพยางพาราในการส่งออก และการแข่งขันทางด้านราคายางพาราในตลาดต่างประเทศมากที่สุด รองลงมา คือ การพัฒนาความรู้ให้เกษตรกรและผู้ประกอบการส่งออก และการจัดการการซื้อขายยางพาราภายในประเทศของภาครัฐ

5.1.4 ปัจจัยด้านการเมือง ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่ได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านการเมือง ในประเด็นย่อย ทั้งหมด 3 ประเด็น โดยผู้เชี่ยวชาญได้ให้ความสำคัญกับ ข้อตกลงเพื่อการลงทุนระหว่างประเทศมากที่สุด รองลงมา คือ เสถียรภาพทางการเมืองในประเทศ และนโยบายและมาตรการจำกัดการส่งออกยางพาราข้ามแดน

5.1.5 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่ได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านการเมือง ในประเด็นย่อย ทั้งหมด 5 ประเด็น โดยผู้เชี่ยวชาญให้ความสำคัญมากที่สุดกับทุกปัจจัย ได้แก่ ความผันผวนของราคายางพารา สภาวะเศรษฐกิจโลก โอกาสส่งออกยางพาราไปยังประเทศมาเลเซีย ความเชื่อมั่นในการลงทุน และอัตราค่าแรงของแรงงานภายในอุตสาหกรรมยางพารา

5.1.6 ปัจจัยด้านสังคม ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านสังคมในประเด็นย่อย ทั้งหมด 4 ประเด็น โดยผู้เชี่ยวชาญให้ความสำคัญมากที่สุดกับทุกปัจจัย ได้แก่ ความร่วมมือระหว่างภาคประชาชน ภาคธุรกิจ และภาครัฐ ความชำนาญและความเชี่ยวชาญของแรงงานในการผลิตและแปรรูปยางพาราขั้นต้น ยกเว้น ปัญหาความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้ให้ความสำคัญในระดับน้อย

5.1.7 ปัจจัยด้านเทคโนโลยี ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่ได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านเทคโนโลยีในประเด็นย่อยทั้งหมด 7 ประเด็น โดยผู้เชี่ยวชาญได้ให้ความสำคัญกับ ต้นทุนค่าอุปกรณ์และเทคโนโลยีในการแปรรูปขั้นต้น และระบบการเชื่อมโยงและการกระจายข้อมูลข่าวสารระหว่างภาคประชาชน ภาคธุรกิจ และภาครัฐมากที่สุด รองมาคือ ความทันสมัยของเครื่องมือและเทคโนโลยีที่ใช้ในการผลิตและแปรรูป มาตรฐานของอุปกรณ์และเทคโนโลยีที่ใช้ในการผลิตและแปรรูป การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ ในการกระจายข้อมูลข่าวสาร ความ

หลากหลายของช่องทางในการติดตามข่าวสารการค้าจากรัฐและเอกชน และการประชาสัมพันธ์ข่าวสารในการส่งเสริมธุรกิจของภาครัฐ

5.1.8 ปัจจัยด้านระบบการขนส่ง ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่ได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านระบบการขนส่ง โดยแบ่งออกเป็น 3 ด้านใหญ่ ๆ คือ ด้านพาหนะ ด้านการให้บริการ และด้านสถานที่ สำหรับด้านพาหนะ สามารถแยกเป็นข้อย่อยได้ทั้งหมด 7 ข้อ ซึ่งผู้เชี่ยวชาญได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปริมาณยานพาหนะที่ใช้สำหรับการส่งออก มาตรฐานของยานพาหนะตามหลักขนส่งทางบก มาตรฐานของอุปกรณ์และเครื่องมือในการขนส่ง ความสะดวกในการขนถ่ายสินค้า ความรวดเร็วในการขนถ่ายสินค้า และกระบวนการและขั้นตอนในการส่งออกมากที่สุด สำหรับการรักษาสภาพของยางพาราในขณะทำการขนส่ง และความหลากหลายของยานพาหนะในการขนส่ง เพื่อรองรับการขนส่งได้ตามประเภทยางพารา ผู้เชี่ยวชาญให้ความสำคัญไว้ในระดับปานกลางเท่านั้น ด้านการให้บริการ สามารถแยกเป็นข้อย่อยได้ทั้งหมด 6 ข้อ ซึ่งผู้เชี่ยวชาญได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับอัตราค่าบริการขนส่งยางพารามากที่สุด รองลงมา คือ คุณภาพและมาตรฐานของผู้ให้บริการทางด้านโลจิสติกส์ การขนส่งถูกต้องถึงที่หมายตามระยะเวลาที่กำหนด กระบวนการในการติดต่อเจ้าหน้าที่เมื่อเกิดปัญหาหรือ ข้อผิดพลาด และความปลอดภัยในกระบวนการขนส่ง ด้านสถานที่ สามารถแยกเป็นข้อย่อยได้ทั้งหมด 5 ข้อ ซึ่งผู้เชี่ยวชาญได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับเส้นทางเข้า-ออก บริเวณด่านชายแดน และระบบการจราจรภายในด่านการค้ามากที่สุด รองลงมา คือ ความสะดวกในการปฏิบัติงานขนถ่ายสินค้า ณ ด่านการค้า ศูนย์กลางในการรับซื้อยางพาราจากเกษตรกร และการเชื่อมโยงเส้นทางในการขนส่งไปยังรูปแบบการขนส่งรูปแบบอื่น

อภิปรายผลการศึกษาจำแนกตามวัตถุประสงค์ เป็นดังนี้

1) สถานการณ์ปัจจุบันที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการส่งออกยางพาราผ่านจังหวัดสงขลาอย่างไร พบว่า สถานการณ์ยางพาราของประเทศไทย มีความเชื่อมโยงกับภาวะเศรษฐกิจโลกไม่ว่าจะเป็น ด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และเทคโนโลยี ซึ่งเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อราคาและปริมาณการส่งออกยางพารา เมื่อปัจจัยทั้ง 4 ด้านมีการเปลี่ยนแปลงก็จะส่งผลกระทบต่อต้นทุนการผลิต ปริมาณความต้องการสินค้า และกลยุทธ์ โครงสร้างองค์กรและการแข่งขัน หากเศรษฐกิจโลกมีการขยายตัวเพิ่มขึ้น ความต้องการในการใช้สินค้าปลายน้ำเพิ่มขึ้น ความต้องการยางพาราในการผลิตก็จะเพิ่มขึ้นด้วยส่งผลให้ราคาขายสูงขึ้น ในทางกลับกัน หากเศรษฐกิจโลกหดตัวลงหรือมีการขยายตัวเพียงเล็กน้อยเท่านั้น ก็จะทำให้ราคาขายตกต่ำ ปริมาณยางพาราเกิดภาวะล้น

ตลาด ส่งผลให้รายได้ต่อการขายยางลดลง และโดยปกติสำหรับการซื้อ-ขายยางจากในตลาดโลก ผู้ซื้อจะทำการซื้อขายผ่านตลาดล่วงหน้า ดังนั้น หากราคายางสูงผู้ซื้อจะชะลอการสั่งซื้อและรอให้ราคายางมีการปรับลดลงมาก่อน ในทางกลับกันหากพิจารณาแล้วว่าในอนาคตราคายางจะปรับตัวสูงขึ้นผู้ซื้อก็จะทำการซื้อขายไว้ล่วงหน้า ซึ่งยางพาราเป็นสินค้าเกษตร หากเก็บรักษาไว้นานคุณภาพของยางอาจลดลงตามระยะเวลา ทำให้เกษตรกรจำเป็นต้องขายยางออก แม้ว่าราคาในช่วงเวลานั้นจะต่ำก็ตาม

2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการส่งออกยางพาราทางถนน ผ่านจังหวัดสงขลา พบว่า ปัจจัยที่ต่อส่งผลการขนส่งยางพาราทางถนน มีทั้งหมด 3 ด้านที่เกี่ยวข้อง คือ ด้านพาหนะที่ใช้ในการบรรทุกสินค้า ในต้นน้ำ เกษตรกรนิยมขายผ่านพ่อค้าคนกลาง พาหนะที่ใช้จึงเป็นความรับผิดชอบของพ่อค้าคนกลางหรือผู้ซื้อ และในส่วนของปลายทางการส่งออก ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการขนส่งจะเป็นผู้ขายในการจัดหาพาหนะเพื่อขนส่ง แต่ภาระค่าขนส่งจะตกอยู่กับผู้ซื้อผ่านราคายางพารา คือ ในต้นน้ำผู้ซื้อจะหักค่าขนส่งและค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ขณะทำการซื้อขาย แต่ในปลายทาง แม้ว่าค่าขนส่งทั้งหมดผู้ซื้อจะเป็นจ่าย แต่ผู้ซื้อก็ต้องรองกับผู้ขายโดยอ้างว่าตนเป็นผู้ออกค่าขนส่ง จึงให้ประเมินราคายางในราคาที่ต่ำลง ในด้านการให้บริการต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นผู้ให้บริการขนส่งหรือผู้ให้บริการทางด้านศุลกากร นับว่ามีความสำคัญอย่างมากต่อการส่งออก เพื่อให้การขนส่งเป็นไปด้วยความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ และสุดท้าย ด้านสถานที่ ปัจจุบันชายแดนทางฝั่งประเทศไทยมีนโยบายในการพัฒนาและปรับปรุงเส้นทางและสถานที่ในการเข้า-ออกด่านชายแดนให้เกิดความคล่องตัวเพิ่มขึ้น หากการพัฒนาทางด้านสถานที่และเส้นทางเข้า-ออกเสร็จสมบูรณ์จะช่วยให้ผู้ประกอบการสามารถดำเนินการขนส่งได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น

3) แนวทางในการพัฒนาศักยภาพปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อส่งออกในด้านการขนส่งยางพาราผ่านจังหวัดสงขลา ระหว่างหน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานภาคเอกชน พบว่า การสื่อสารระหว่างหน่วยงานเป็นสิ่งที่สำคัญมากสำหรับอุตสาหกรรมยางพาราไทย เนื่องจาก ในปัจจุบัน รัฐบาลมุ่งส่งเสริมภาคธุรกิจในการส่งออก มากกว่าการสนับสนุนภาคประชาชนหรือเกษตรกรรายย่อย และการสื่อสารส่วนใหญ่เป็นแบบทางเดียวไม่มีการสื่อสารแบบตอบกลับ ทำให้นโยบายหรือการสนับสนุนที่ภาครัฐสร้างขึ้น ไม่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้ประกอบการหรือเกษตรกรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.2 อภิปรายผล

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการส่งออกยางพาราทางถนน ผ่านชายแดนจังหวัดสงขลาครั้งนี้ ได้นำแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ อภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ดังนี้

5.2.1 ปัจจัยด้านการผลิต ไม่ว่าจะเป็น ปริมาณแรงงาน เงินทุน และต้นทุนต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น เป็นปัจจัยที่เกิดขึ้นในทุกกระบวนการผลิต ซึ่งส่งผลกระทบต่อความสามารถในการส่งออกยางพารา แม้ว่าประเทศไทยมีทรัพยากรธรรมชาติที่เอื้อต่อการปลูกยางพารา ทำให้มีแหล่งวัตถุดิบที่ดี เกษตรกรสามารถหาวัตถุดิบในการปลูกยางได้ในพื้นที่ แต่เกษตรกรยังคงขาดแคลนในเรื่องของเงินทุน และทักษะในการผลิตเพื่อให้สามารถควบคุมคุณภาพยางพาราได้ตามมาตรฐานการส่งออก รวมไปถึงแรงงานที่ใช้ในการผลิต ปัจจุบันแรงงานในการผลิตไม่เพียงพอ เนื่องจากปัจจุบันมีพื้นที่ปลูกยางพาราปริมาณมากขึ้น และปัญหาโรคระบาดที่เกิดขึ้น ทำให้เกิดข้อจำกัดในด้านปริมาณแรงงานอยู่มาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นัฐพร ตันติวิบูลชัย (2553) ซึ่งทำการศึกษาความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยางที่ได้จากน้ำยางชั้นของประเทศไทยในตลาดโลก โดยพบว่า ต้นทุนวัตถุดิบที่มีความผันผวน แรงงานที่ไม่เพียงพอและขาดทักษะในการทำงาน เป็นปัจจัยภายในประเทศที่มีผลต่อความสามารถในการแข่งขัน และงานวิจัยของกิตติศักดิ์ รมณ (2556) ทำการศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์ความสามารถในการส่งออกของอุตสาหกรรมยางพาราของไทย พบว่า สาเหตุที่ต้นทุนการผลิตยางในประเทศไทยสูง เนื่องจาก ยางพาราของไทยต้องตรวจสอบเคมีให้ได้มาตรฐานก่อนส่งออกต้นทุนน้ำยางชั้นของไทยจึงสูง อีกทั้ง โครงสร้างการปลูกยางของไทยส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรรายย่อยจึงมีต้นทุนในการรวบรวมวัตถุดิบและค่าขนส่งสูง อีกทั้งประเทศไทยยังขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ และพัฒนาผลิตภัณฑ์ยาง ส่วนแรงงานในการกรีดยางยังต้องพึ่งพาแรงงานต่างประเทศ ซึ่งมีค่าแรงถูกกว่าแรงงานไทย

5.2.2. ปัจจัยด้านอุปสงค์ ส่งผลต่อความสามารถในการส่งออกยางพารา เนื่องจาก ยางพาราของประเทศไทยมีคุณภาพดี ตรงตามมาตรฐานที่ผู้ซื้อต้องการ ส่งผลให้ผู้นำเข้ารายใหญ่ ๆ จากต่างประเทศให้ความไว้วางใจกับการสั่งซื้อจากประเทศไทย สำหรับความต้องการยางพาราภายในประเทศยังน้อย ส่วนใหญ่เน้นพึ่งพาการส่งออกเป็นหลัก เป็นผลให้ศักยภาพในการเติบโตของอุตสาหกรรมยางภายในประเทศยังน้อยความต้องการใช้ยางพาราจากอุตสาหกรรมปลายน้ำมีการชะลอตัว เนื่องจากสภาวะเศรษฐกิจโลกเกิดการชะลอตัว ทำให้อุตสาหกรรมปลายน้ำเริ่มชะลอ

การผลิตส่งผลกระทบต่อให้การส่งออกของอุตสาหกรรมยางพารามีการชะลอตัวตามไปด้วย แม้ อุตสาหกรรมยานยนต์ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมปลายน้ำที่ใช้วัตถุดิบจากยางพารามากจะมีการชะลอตัว แต่ในอุตสาหกรรมอื่น ๆ ยังคงมีการผลิตอย่างต่อเนื่อง หากอุตสาหกรรมยานยนต์กลับมาฟื้นตัว ประเทศไทยก็ยังสามารถตอบสนองความต้องการจากต่างประเทศได้อย่างต่อเนื่อง เนื่องจากประเทศไทยมีพื้นที่ในการปลูกยางพารามากกว่า 20 ล้านไร่ (สำนักงานเศรษฐกิจเกษตร, 2559) ผลผลิตที่ประเทศไทยสามารถผลิตได้ในช่วงหน้ากรีตจึงมีปริมาณมาก สามารถส่งออกไปทั่วโลกได้ แม้ในปัจจุบันมาเลเซียมีการลดการปลูกยางพาราและหันมานำเข้ายางจากประเทศไทยแทนเพื่อนำไปแปรรูปแล้วนั้น แต่ในปัจจุบัน กลุ่มประเทศ CLMV ได้แก่ประเทศกัมพูชา (Cambodia) สปป.ลาว (Lao PDR) เมียนมา (Myanmar) และเวียดนาม (Vietnam) มีการเพิ่มพื้นที่ในการปลูกยางพาราและพัฒนาการแปรรูปยางพาราได้มากขึ้น ซึ่งจะทำให้อุปทานในตลาดเพิ่มมากขึ้นแต่อุปสงค์ยังคงเท่าเดิมหรือเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อยเท่านั้น ส่งผลไปยังราคาของยางพาราในอนาคตและปริมาณการส่งออก หากประเทศไทยสามารถพยากรณ์ความต้องการยางพาราได้อย่างแม่นยำแล้ว ก็จะเป็นข้อได้เปรียบทางการค้าและสามารถแย่งส่วนแบ่งในตลาดได้มากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกิตติศักดิ์ รัมเกศ (2556) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์ความสามารถในการส่งออกของอุตสาหกรรมยางพาราของไทย พบว่า การแข่งขันในตลาดโลกมีความรุนแรงเพิ่มขึ้น เนื่องจาก ภูมิภาคเอเชียมีการส่งเสริมการเพาะปลูกเพิ่มขึ้น ความผันผวนของเศรษฐกิจโลกที่มีความรุนแรงอย่างต่อเนื่อง จากปัญหาภาวะทางการเงินและราคาน้ำมันที่เพิ่มสูงขึ้นทำให้ต้นทุนการขนส่งสูงขึ้น และงานวิจัยของธนากร ไทยพาณิชย์ ศูนย์วิจัยเศรษฐกิจและธุรกิจ (2555) พบว่า ผู้ซื้อจะหันไปซื้อยางพาราจากประเทศอื่น ๆ แทน หากเห็นว่าราคายางพาราของประเทศไทยเพิ่มสูงขึ้น โดยเฉพาะประเทศในกลุ่ม CLMV เพราะผลผลิตจากประเทศเหล่านี้คุณภาพของผลผลิตไม่ได้แตกต่างจากประเทศไทยเท่าใดนัก และข้อมูลที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมของ ศิริประภา สุขสำโรง (2557) คือ มาเลเซียลดพื้นที่การปลูกยางพาราลงและหันไปปลูกพืชเกษตรอื่น ๆ แทน แต่มาเลเซียยังความต้องการยางพาราของไทยเพิ่มขึ้น เพราะ มาเลเซียมีอุตสาหกรรมแปรรูปยางพาราที่สำคัญหลายอย่าง โดยเฉพาะการผลิตถุงมือทางการแพทย์ ซึ่งมาเลเซียเป็นผู้ผลิตอันดับ 1 ของโลก ทำให้มีความจำเป็นต้องนำเข้ายางพาราจากไทย

5.2.3. ปัจจัยด้านกลยุทธ์ โครงสร้างองค์กรและการแข่งขัน ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการส่งออกยางพารา เนื่องจาก ตลาดยางพาราเป็นตลาดที่มีผู้ขายมากมายแต่ผู้ซื้อมีจำนวนน้อย ทำให้ผู้ซื้อสามารถเปรียบเทียบราคา และคุณภาพได้ และมีอำนาจในการต่อรองมากกว่าผู้ขาย สำหรับประเทศไทยผลผลิตส่วนใหญ่เน้นพึ่งพาการส่งออกเป็นหลัก ส่งผลให้อำนาจการต่อรองอยู่ที่ผู้ซื้อ

มากกว่าผู้ขาย การแข่งขันในตลาดต่างประเทศจึงมีความรุนแรงมากกว่าตลาดในประเทศ อีกทั้งการพัฒนาเทคโนโลยีต่าง ๆ เพื่อใช้ในการผลิตและแปรรูปมีการพัฒนาขึ้นจากในอดีตขึ้นมาก แต่บุคลากรในประเทศไทยยังขาดทักษะและความชำนาญในการพัฒนาและแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าให้ผลผลิตอยู่มาก หากภาครัฐมีนโยบายการส่งเสริมและนโยบายการสนับสนุนที่ชัดเจน จะช่วยให้ประเทศไทยมีความสามารถในการส่งออกยางพาราที่มากขึ้นได้ แต่ในปัจจุบันนโยบายจากทางภาครัฐยังไม่ชัดเจนและไม่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้ อีกทั้งทิศทางการพัฒนายังไม่ชัดเจน นโยบายจากภาครัฐส่วนใหญ่เป็นนโยบายเชิงแก้ไขและนโยบายเชิงรับ ทำให้อุตสาหกรรมยางพาราไม่สามารถเติบโตได้ เพราะเน้นแก้ไขปัญหาเมื่อสินค้าล้นตลาด หรือราคายางตกต่ำลงเท่านั้น ผู้ประกอบการจึงต้องพยายามในการหาตลาดใหม่ ๆ หรือสร้างตลาดใหม่ ๆ ด้วยตนเอง หากรัฐเข้ามาช่วยสนับสนุนผู้ประกอบการในการทำธุรกิจเชิงรุก ไม่ว่าจะเป็นการให้ความรู้และทักษะที่ถูกต้องกับเกษตรกรที่ปลูกยางพารา การลงทุนระหว่างประเทศ นโยบายในการรักษาปริมาณการผลิตยาง และรักษาเสถียรภาพของยางพารา รวมไปถึงการพัฒนาเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่จะช่วยให้อุตสาหกรรมยางพารามีศักยภาพในการเติบโตที่สูงขึ้นได้ หรือการที่รัฐเข้ามาเป็นตัวกลางในการสื่อสารก็จะช่วยให้การทำงานแต่ละส่วนมีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งในปัจจุบันอุตสาหกรรมยางพาราลดลงทั้งโซ่อุปทานยังขาดการประสานงานในด้านข้อมูลข่าวสารระหว่างกันอยู่มาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศิริประภา สุขสำโรง (2557) คือ การพัฒนาบุคลากรทางด้านยางพาราให้มากขึ้น สร้างระบบกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองการจัดหาขางให้เพียงพอกับความต้องการ และเร่งดำเนินกลยุทธ์ระหว่างประเทศเพิ่มขึ้นจะช่วยส่งเสริมให้อุตสาหกรรมยางพาราสามารถเติบโตได้อย่างต่อเนื่อง แต่ข้อจำกัดที่พบคือ ผู้ผลิตและผู้ที่ทำหน้าที่แปรรูปทางการตลาดยังขาดการรวมกลุ่ม ทำให้ขาดการรับรู้ข่าวสารที่ทันต่อสถานการณ์ค้ายางโลก ส่งผลให้ธุรกิจขาดทิศทางการพัฒนาที่ยั่งยืน

5.2.4. ปัจจัยด้านการเมือง ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการส่งออกยางพารา เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง ส่งผลให้รัฐบาลไม่มีเสถียรภาพในการบริหารงาน การออกนโยบายในการสนับสนุนการส่งออกยางพาราระยะยาวจึงไม่ค่อยประสบความสำเร็จ ดังนั้น เสถียรภาพทางการเมืองภายในประเทศจะช่วยให้การเจรจาต่อรองเพื่อการลงทุนระหว่างประเทศนั้นมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองขึ้นจะส่งผลกระทบต่อทั้งในด้านเศรษฐกิจ ความร่วมมือระหว่างประเทศ และอำนาจการต่อรองที่รัฐจะสามารถสร้างโอกาสให้กับผู้ประกอบการไทยได้ หากเจ้าหน้าที่มีความสามารถในการเจรจาที่ดี สามารถสร้างความน่าเชื่อถือให้นักลงทุนต่างชาติได้ จะช่วยให้ความสามารถในการส่งออกยางพาราไทยได้มากขึ้น ผู้ประกอบการจะเริ่มหันมาพัฒนา

คุณภาพธุรกิจของตนเองมากยิ่งขึ้นเพื่อให้สามารถแข่งขันและตอบสนองต่อความต้องการของตลาดโลกได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ อีกทั้งนโยบายการจำกัดการส่งออกในช่วง เพื่อให้แต่ละประเทศสามารถควบคุมปริมาณภายในตลาดได้ ยังส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการส่งออกอย่างมาก หากรัฐไม่มีการวางแผนในประกาศนโยบายออกมาบังคับใช้ ทำให้ผู้ประกอบการได้รับผลกระทบทั้งในด้านของต้นทุนที่เพิ่มขึ้น และความเชื่อมั่นในการส่งมอบสินค้าให้กับผู้ซื้อ ซึ่งสอดคล้องกับการวิเคราะห์ของ กฤษฎี พิธิษฐกุล (2556) กล่าวว่า นโยบายการผลิตและการส่งออกของประเทศหลัก ได้แก่ ประเทศไทย ประเทศอินโดนีเซีย และประเทศมาเลเซีย เป็นปัจจัยที่ทำให้ผลต่อการเพิ่ม/ลดพื้นที่การปลูกยางพารา และส่งผลกระทบต่อราคาของยางพาราและนโยบายการปลูกยางของแต่ละประเทศ และมธรรดา สมัยกุล (2557) ทำการศึกษาเรื่อง แนวทางในการพัฒนาเศรษฐกิจการค้าชายแดน กรณีศึกษา ตลาดมิตรภาพชายแดนไทย-กัมพูชา พบว่า กฎหมาย ระเบียบวิธีการทางด้านศุลกากรในการผ่านเข้าออกสินค้าเช่น การตรวจสินค้าที่ต้องมีการตรวจสินค้าของทั้งสองประเทศ มีขั้นตอนที่ซับซ้อน ใช้ระยะเวลานานทำให้ส่งผลกระทบต่อส่งออก

5.2.5 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการส่งออกยางพารา เนื่องจากอุตสาหกรรมยางพาราไทยพึ่งพาการส่งออกยางเป็นหลัก อีกทั้งราคาที่ใช้ก็ผันผวนไปตามภาวะเศรษฐกิจโลก ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของค่าเงิน ราคาน้ำมัน รวมไปถึงภาวะสงครามทางการค้าระหว่างประเทศทั่วโลก ซึ่งเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบให้เกิดความผันผวนของราคาของยางพารา การที่เศรษฐกิจโลกมีการถดถอยหรือตกต่ำลงนั้น ส่งผลโดยตรงอุตสาหกรรมยางพารา เพราะ ทำให้ต้นทุนค่าวัตถุดิบแพงขึ้น แต่ราคายางพารากลับต่ำลง ส่งผลกระทบต่อผู้ส่งออกยางและเกษตรกรชาวสวนยางเป็นอย่างมาก ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ เพ็ญญมถล จະระ (2560) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจไม่ว่าจะเป็นประเทศผู้ลงทุนหรือ ประเทศผู้รับการลงทุน เศรษฐกิจโลกมีส่วนสนับสนุนและ/หรือเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินธุรกิจของบริษัทข้ามชาติ และมีผลถึงธุรกิจที่เป็นแหล่งวัตถุดิบหรือธุรกิจที่สนับสนุนการดำเนินงาน และ สอดคล้องกับงานวิจัยของสุบิน ะระอยรัมย์ (2560) ทำการศึกษาเรื่อง สภาพแวดล้อมภายนอกกับความคาดหวังของผู้ประกอบการธุรกิจการค้าชายแดน : กรณีศึกษาอำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา พบว่าปัจจัยด้านเศรษฐกิจมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความคาดหวังจากผลกำไร ยอดขาย และความยั่งยืนในธุรกิจของผู้ประกอบการการค้าชายแดน อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา และงานวิจัยของ กิตติพิศ หวังรัตนภักดี และเรวัตร ธรรมาภิรมย์ (2558) ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความผันผวนของราคาของยางพาราแผ่นรมควันชั้น 3 ในสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย พบว่า ปริมาณการซื้อขาย ความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐมีความสัมพันธ์ในทิศทางบวก ผู้กำหนดนโยบายของตลาดสินค้าล่วงหน้าจึงควรนำ

ปัจจัยทางสถิติไปประกอบการพิจารณา เพื่อเป็นข้อมูลในการกำหนดระดับความผันผวนที่ยอมรับได้ของตลาด และผู้ประกอบการสามารถนำข้อมูลไปวิเคราะห์เพื่อประเมินความเสี่ยงกับความผันผวนของราคาที่สูงได้

5.2.6 ปัจจัยด้านสังคม ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการส่งออกยางพารา เนื่องจากประเทศไทยเป็นประเทศที่มีการปลูกยางพารามาอย่างยาวนานจึงทำให้มีความชำนาญในการปลูกยางขึ้นต้น แต่เกษตรกรยังขาดความรู้ และทักษะในการพัฒนาเพื่อต่อยอด เพื่อเพิ่มมูลค่าของสินค้า หรือการรักษาสินค้าให้มีคุณภาพและขายได้ในราคาที่สูง หากภาครัฐและภาคประชาชนสามารถทำงานโดยการประสานงานและกระจายข้อมูลข่าวสารให้ทั่วถึงกันได้ ก็จะช่วยให้เกิดการพัฒนาภายในอุตสาหกรรมและการส่งออกยางพาราดีขึ้นได้ แต่สำหรับปัญหาจังหวัดสามชายแดนภาคใต้ยังไม่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการส่งออกยางพารา ถึงแม้จะมีผลแต่ก็น้อยมากเนื่องจาก บริเวณพื้นที่การส่งออกไม่ได้อยู่ในพื้นที่สีแดง อีกทั้งยังมีเจ้าหน้าที่คอยรักษาความปลอดภัยให้แน่นอนหนา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุบิน ชะรอยรัมย์ (2560) ได้ทำการศึกษาเรื่อง สภาพแวดล้อมภายนอกกับความคาดหวังของผู้ประกอบการธุรกิจการค้าชายแดน : กรณีศึกษาอำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา พบว่า ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับความคาดหวังจากผลกำไร ยอดขาย และความยั่งยืนในธุรกิจของผู้ประกอบการ และงานวิจัยของ สุจินดา เจริญศรีพงษ์ (2554) ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการส่งออกของธุรกิจสมุนไพรในจังหวัดพิษณุโลก พบว่า ปัจจัยด้านสังคมเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถอยู่ในระดับมาก

5.2.7 ปัจจัยด้านเทคโนโลยี ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการส่งออกยางพารา เนื่องจาก ในปัจจุบันมีเทคโนโลยีสมัยใหม่มากมายที่ใช้ในการเชื่อมโยงข้อมูลข่าวสารเพื่อให้การติดต่อสื่อสารสามารถทำได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น อุตสาหกรรมยางพาราในประเทศไทยมีผู้เกี่ยวข้องอยู่ในห่วงโซ่อุปทานหลากหลายระดับ ตั้งแต่ เกษตรกรรายย่อย เกษตรกรรายใหญ่ ผู้ค้าท้องถิ่น พ่อค้าในเมือง โรงงานรับซื้อ จนไปถึงผู้ประกอบการส่งออกยางพารารายใหญ่ และหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมยางพารา ดังนั้นการสื่อสารเพื่อให้ทุกระดับได้รับข้อมูลอย่างทั่วถึงจึงเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างมาก หากการกระจายข้อมูลสามารถทำได้อย่างทั่วถึง การไหลของสินค้าจะมีความต่อเนื่องและเกิดประสิทธิภาพสูงสุดและช่วยให้การเข้าถึงใหม่ ๆ สามารถทำได้ง่ายขึ้น สามารถเพิ่มยอดขายและปริมาณการส่งออกได้ สำหรับเทคโนโลยีที่ใช้สำหรับการผลิตเกษตรกรรายย่อยยังไม่สามารถเข้าถึงได้ เนื่องจากมีต้นทุนที่สูง หากรัฐเข้ามาช่วยสนับสนุนให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงเทคโนโลยีใหม่ ๆ ได้ เกษตรกรจะมีรายได้มากขึ้นจากการขายยางที่มี

คุณภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จินดา เจียมศรีพงษ์ (2554) ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการส่งออกของธุรกิจสมุนไพร ในจังหวัดพิษณุโลก พบว่า ปัจจัยด้านเทคโนโลยีจะสามารถช่วยให้เข้าถึงลูกค้าใหม่ ๆ และเพิ่มยอดขายได้ดียิ่งขึ้น อีกทั้งเทคโนโลยีในปัจจุบันสามารถช่วยให้ปรับปรุงและพัฒนาสินค้าได้ดียิ่งขึ้น และช่วยให้ลดต้นทุนการผลิตได้ดียิ่งขึ้น และงานวิจัยของ กิตติศักดิ์ ร่มเกษ (2556) ทำการศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์ความสามารถในการส่งออกของอุตสาหกรรมยางพาราของไทย พบว่า อุปสรรคในการผลิตยางขึ้นต้นมีราคาถูก ทำให้ใช้เวลานาน คุณภาพของยางที่ได้ไม่คงที่ รัฐจึงควรเข้ามาสนับสนุนให้เกษตรกรใช้เครื่องมือที่มีความทันสมัยมากขึ้นและสอดคล้องกับเทคโนโลยีการผลิตที่ได้มาตรฐานกับประเทศมาเลเซีย ซึ่งจะทำให้เกษตรกรผลิตยางได้คุณภาพและมีมาตรฐานเดียวกัน ในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ผู้ผลิตและผู้แปรรูปทางการตลาดยังขาดการรวมกลุ่ม ทำให้ข้อมูลข่าวสารที่ได้รับไม่ทันต่อสถานการณ์โลก ส่งผลให้ธุรกิจขาดทิศทางการพัฒนาที่ยั่งยืน และงานวิจัยของสุบิน ชะรอยรัมย์ (2560) ทำการศึกษาเรื่อง สภาพแวดล้อมภายนอกกับความคาดหวังของผู้ประกอบการธุรกิจการค้าชายแดน : กรณีศึกษาอำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา พบว่า ปัจจัยด้านเทคโนโลยีมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับความคาดหวังกำไร ยอดขาย และความยั่งยืนในธุรกิจของผู้ประกอบการค้าชายแดนอำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา

5.2.7 ปัจจัยด้านการขนส่ง กระบวนการขนส่งยางพาราในจังหวัดสงขลานั้น เริ่มตั้งแต่ต้นน้ำ ซึ่งเป็นการขนส่งผลผลิตที่ได้จากต้นยางพารา จากนั้นทำการส่งไปยังโรงงานเพื่อแปรรูปในขั้นต้น โดยใช้การขนส่งทางถนน ด้วยรถบรรทุกทุกขนาดเล็กหรือขนาดใหญ่ ตามปริมาณขงที่ขนส่ง การขนส่งยางพาราเริ่มต้นจากเกษตรกรขายยางพาราให้กับพ่อค้าท้องถิ่น จากนั้นส่งต่อให้ตลาดกลางหรือโรงงานแปรรูป และสุดท้ายส่งต่อไปยังผู้ส่งออก จะเห็นได้ว่ากิจกรรมด้านการขนส่งเป็นกิจกรรมที่เชื่อมโยงระหว่างเกษตรกรผู้ผลิตและผู้ประกอบการที่มีหน้าที่แปรรูปและส่งออก ในการศึกษาครั้งนี้ได้แบ่งปัจจัยด้านการขนส่งออกเป็นประเด็นย่อยใน 3 ด้าน คือ ด้านยานพาหนะ ด้านการให้บริการ และด้านสถานที่ ทั้ง 3 ด้านที่กล่าวไปข้างต้นส่งผลกระทบต่อความสามารถในการส่งออกยางพาราทั้งสิ้น โดยด้านยานพาหนะและอุปสรรคในการเก็บรักษานั้น ผู้เชี่ยวชาญให้ความสำคัญอย่างมาก เนื่องจาก ยานพาหนะที่ใช้ในการบรรทุกจะมีตั้งแต่รถบรรทุกขนาดเล็ก จนไปถึงรถ 10 ล้อ การเลือกใช้พาหนะให้สามารถบรรทุกสินค้าได้เพียงพอและคุ้มค่างกับค่าใช้จ่ายจึงเป็นสิ่งที่ผู้ประกอบการให้ความสำคัญ รวมไปถึงอุปสรรคต่าง ๆ ที่ใช้ในการยกขนและการเก็บรักษาสภาพยางจะต้องมีคุณภาพและได้มาตรฐาน ซึ่งจะช่วยให้การบรรทุกทุกยางพาราไปยังปลายทางมีประสิทธิภาพมากขึ้นและเกิดความเสียหายต่อสินค้าน้อยลง ในด้านการให้บริการของผู้ให้บริการทางด้าน

โลจิสติกส์ ไม่ว่าจะเป็นอัตราค่าส่ง กระบวนการต่าง ๆ คุณภาพมาตรฐานในการให้บริการ รวมไปถึงหน่วยงานที่ให้บริการในขั้นตอน การปฏิบัติเกี่ยวกับพิธีทางศุลกากร เมื่อต้องการทำการส่งออก ระหว่างประเทศและความรวดเร็วในการขนถ่ายและบรรจุทุกเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการส่งออก เนื่องจาก การดำเนินการส่งออกมีขั้นตอนในการดำเนินการที่ยุ่งยาก และมีต้นทุนค่าใช้จ่ายในทุกกิจกรรม หากผู้ประกอบการสามารถควบคุมต้นทุนและรักษาประสิทธิภาพในการขนส่งได้ จะส่งผลให้ความสามารถในการส่งออกมีประสิทธิภาพมากขึ้น และสุดท้ายในด้านสถานที่ เนื่องจากตลาดกลางและด่านชายชายแดน เป็นทั้งสถานที่รวบรวมสินค้า กระจายสินค้า และเป็นทางผ่านสำหรับการส่งสินค้าข้ามแดน สถานที่จึงเป็นสิ่งที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการส่งออกอย่างพาราเช่นเดียวกัน หากสถานที่ในการขนส่งสินค้ามีการบริหารจัดการที่ดี มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่มีมาตรฐานและทันสมัย เส้นทางในการเข้า-ออก และเส้นทาง การขนส่งมีความสะดวก รถบรรทุกสามารถวิ่งด้วยความเร็วในระดับคงที่ได้ ก็จะช่วยลดระยะเวลา ระยะทาง และต้นทุนในการขนส่งให้กับผู้ประกอบการส่งออกได้เช่นกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของ กิตติศักดิ์ ร่มเกษ (2556) ทำการศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์ความสามารถในการส่งออกของ อุตสาหกรรมยางพาราของไทย พบว่า ระบบขนส่งยางพาราไทยในปัจจุบันยังเป็นการขนส่งทางบก ซึ่งใช้รถบรรทุกขนาดใหญ่ขนส่งสินค้า ทำให้ค่าขนส่งสูง และงานวิจัยของสุระพรรณ จุลสุวรรณ (2558) ทำการศึกษาเรื่อง แนวทางในการพัฒนาด่านชายแดนสะเดา พบว่า ด่านชายแดนสะเดาเป็น ด่านที่มีมูลค่าการค้ามากที่สุดในประเทศไทย มีศักยภาพในการพัฒนาระบบ NSW สูง เนื่องจากมีจุด แข็งในด้านบุคลากร งบประมาณ และทางด้านกายภาพ มีโอกาสในเรื่องของกรอบความร่วมมือ ต่างๆ งบประมาณสนับสนุนด้านการพัฒนาระบบ แต่ยังมีอุปสรรคในเรื่องกระบวนการในการใช้ ระบบ และข้อกฎหมายที่ยังไม่เอื้อต่อการใช้ระบบ อีกทั้งจุดอ่อนในการกำหนดผู้รับผิดชอบหลักยังไม่ มีอำนาจในการบริหารจัดการ

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย สามารถจำแนกข้อเสนอแนะได้ตามบทบาทของสมาชิกในห่วงโซ่อุปทาน ทั้งหมด 3 กลุ่ม คือกลุ่มเกษตรกรรายย่อย (ภาคประชาชน) ซึ่งเป็นผู้ผลิตในช่วงต้นน้ำ โดยทำการผลิตยางพาราจากต้นยาง กลุ่มผู้ประกอบการ (ภาคธุรกิจ) คือโรงงานที่ทำการแปรรูปในขั้นต้นเพื่อ การส่งออก และผู้ประกอบการส่งออกยางพารา และกลุ่มภาครัฐ ซึ่งเป็นผู้ควบคุมกฎหมายและ นโยบายต่าง ๆ ในการทำการค้าระหว่างประเทศ

5.3.1 ข้อเสนอแนะสำหรับเกษตรกรรายย่อย (ภาคประชาชน)

1) ต้นทุนในการผลิตและค่าใช้จ่ายต่าง ๆ มีอัตราที่สูงเมื่อเทียบกับประเทศคู่แข่ง อาทิ ต้นทุนค่าขนส่งและค่าวัตถุดิบต่าง ๆ ผู้ที่รับภาระค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรรายย่อยที่เป็นผู้ผลิตยางพารา โดยพ่อค้าในระดับต่าง ๆ จะหักค่าใช้จ่ายหรือต้นทุนค่าเสียโอกาสต่าง ๆ เพิ่มขึ้นไปเรื่อย ๆ อาทิ ค่าขนส่ง ค่าจ้างรถควั่นสำหรับยางแผ่นดิบ ค่าขาดน้ำหนัก เงินสบทบกองทุนยางพาราเกษตรกรรายย่อย จึงควรรวมรวมกลุ่มกัน เพื่อสร้างอำนาจต่อรองทางการค้าให้มากขึ้น

2) การพัฒนากระบวนการในการผลิตและการบำรุงรักษา ควรนำเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาช่วยในการผลิต เพื่อให้รูปแบบการเพาะปลูกมีความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมนั้นๆ สามารถผลิตยางพาราที่มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น และลดความเสียหายที่เกิดจากการผลิตให้น้อยที่สุด อีกทั้งเกษตรกรควรหาความรู้ และเพิ่มทักษะในการแปรรูปยางพารา เพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่ตรงตามความต้องการของตลาดต่างประเทศ

3) เกษตรกรควรติดตามข่าวสารจากทั้งภาครัฐและภาคเอกชนอย่างใกล้ชิดเพื่อลดการเสียเปรียบทางการค้า และทราบถึงความต้องการของอุตสาหกรรมปลายทางในต่างประเทศที่แท้จริง จากนั้น นำมาปรับปรุงการผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการจะทำให้มูลค่าของยางที่ผลิตเพิ่มสูงขึ้น อีกทั้ง เมื่ออุตสาหกรรมปลายทางเกิดภาวะผันผวนทางเศรษฐกิจ จะช่วยให้สามารถวางแผนการผลิตได้ล่วงหน้า

5.3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ประกอบการ (ภาคธุรกิจ)

1) การชะลอตัวของอุตสาหกรรมปลายทางในต่างประเทศ ส่งผลให้ปริมาณความต้องการยางพาราลดลง ผู้ประกอบการส่งออกจึงควรมองกลุ่มตลาดใหม่ ๆ เพื่อรองรับความผันผวนทางเศรษฐกิจ

2) ประเทศไทยเป็นประเทศที่ส่งออกยางเป็นอันดับต้น ๆ ของโลก เนื่องจากยางพารามีคุณภาพดี ตรงตามความต้องการของอุตสาหกรรมปลายทาง ผู้ประกอบการจึงควรเข้มงวดในการควบคุมและรักษาคุณภาพยางไว้ และควรพัฒนาผลิตภัณฑ์ประเภทยางพาราให้มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น เพื่อแก้ปัญหายางพาราล้นตลาด และการชะลอการสั่งซื้อของลูกค้าในขณะที่ราคายางปรับตัวสูงขึ้น

3) การเข้าไปสนับสนุนและให้ความรู้กับเกษตรกรรายย่อยจะช่วยให้ผู้ประกอบการได้ผลผลิตตามที่ต้องการ เพราะ เกษตรกรมีความเชื่อมั่นว่าหากผลิตออกมาแล้วจะขาย

ได้แน่นอน หากมีการอบรมเพื่อต่อยอดความรู้ทักษะในด้านต่าง ๆ ก็จะช่วยให้ผู้ประกอบการสามารถควบคุมคุณภาพของยางพารา ผ่านกระบวนการผลิตตั้งแต่ต้นน้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4) การติดตามข่าวสารจากทั้งภาครัฐและข่าวสารจากต่างประเทศ จะช่วยให้ผู้ประกอบการสามารถพยากรณ์ความต้องการยางพาราได้มากขึ้น และสามารถนำไปวางแผนการดำเนินงานเพื่อการส่งออกได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.3.3 ข้อเสนอแนะสำหรับภาครัฐ

1) ปัจจุบันภาครัฐมีนโยบายในการเข้ามาช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ประกอบการจากปัญหาราคายางพาราตกต่ำ โดยผ่านนโยบายการแทรกแซงราคา การอุดหนุนราคายางต่าง ๆ แต่ก็เป็นการแก้ปัญหาได้เพียงในระยะสั้นเท่านั้น ดังนั้น ภาครัฐควรเข้ามาจัดการซื้อขายยาง ทั้งในด้านของปริมาณและราคา เพื่อลดปัญหาสินค้าล้นตลาดจนทำให้ราคายางตกต่ำ

2) ควรส่งเสริมให้สมาชิกภายในห่วงโซ่อุปทานมีความรู้ ความสามารถและทักษะที่จำเป็นต่อการเพาะปลูก และแปรรูปยางพาราขั้นต้น เพื่อสร้างแรงงานที่มีทักษะความชำนาญในภาคการผลิตให้มากขึ้น ในส่วนภาครัฐก็ควรมีการสนับสนุนความรู้ทางด้านการค้า การผลิต และการส่งออก เพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันกับประเทศคู่แข่ง

3) ภาครัฐควรสื่อสาร และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับ การตลาดระหว่างประเทศ การซื้อขายยางพาราล่วงหน้า การเคลื่อนไหวของเศรษฐกิจ ความผันผวนของราคายาง หรือข้อมูลข่าวสารอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการค้ายางพาราทุกช่องทางอย่างหลากหลาย ชัดเจน ไม่ซ้ำซ้อน เข้าถึงได้ง่าย เพื่อสร้างเข้าใจให้กับเกษตรกรและภาคธุรกิจ ให้สามารถรับมือกับทุกสถานการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ และควรมีการสร้างฐานข้อมูลที่สมาชิกทุกคนในห่วงโซ่อุปทาน สามารถเข้ามาแลกเปลี่ยนข้อมูลต่อกันได้ เพื่อให้ข้อมูลมีความครบถ้วน ถูกต้อง และมีความน่าเชื่อถือทันต่อทุกสถานการณ์

4) ประเทศไทยเน้นการสร้างผลผลิตและการส่งออกมากกว่าการพัฒนาตลาดและอุตสาหกรรม ภาครัฐจึงควรใส่ใจและหันกลับมาพัฒนาภาคผลิตควบคู่ไปกับการมองหากลุ่มตลาดใหม่ ๆ และสร้างความเชื่อมั่นให้นักลงทุนต่างชาติมั่นใจในผลผลิตและทำการซื้อขาย เพื่อให้ประเทศไทยสามารถขายผลผลิตได้อย่างหลากหลาย อีกทั้งในด้านของบุคลากรในการพัฒนาและการวิจัยต่าง ๆ ประเทศไทยยังขาดบุคลากรที่มีทักษะและความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาและเพิ่มมูลค่าให้ด้วยยางพาราอีกมาก เพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการที่หลากหลายได้ จึงควรเพิ่มบุคลากรทางด้านวิชาการ งานวิจัย เพื่อให้อุตสาหกรรมยางพาราแปรรูปสามารถพัฒนาไปได้อย่างต่อเนื่อง

5) การขนส่งข้ามแดนไทย - มาเลเซีย ในปัจจุบันมีการดำเนินการสร้างด่านชายแดนใหม่เพื่อลดความแออัดบริเวณหน้าด่านแล้ว แต่ประเทศไทยยังคงเสียเปรียบในเรื่องของต้นทุนค่าขนส่งอยู่ การพัฒนาและปรับปรุงเส้นทางภายในประเทศจะช่วยให้ผู้ประกอบการสามารถลดต้นทุนค่าขนส่ง และลดเวลาในการขนส่งได้ การดำเนินการบริเวณด่านชายแดนทั้ง 2 ประเทศยังมีความล่าช้า เนื่องจาก ต้องทำการตรวจเช็คถึง 2 รอบทั้งทางฝั่งไทยและฝั่งมาเลเซีย หากลดขั้นตอนลงได้จะช่วยให้การขนส่งเป็นไปด้วยความรวดเร็วมากยิ่งขึ้น

6) ปัจจุบันสถานที่ในการซื้อขายยางพาราหรือที่เรียกว่า ตลาดกลาง ยังมีน้อย อยู่ห่างไกลแหล่งชุมชนทำให้เกษตรกรต้องขายยางผ่านพ่อค้าคนกลาง ภาครัฐควรเพิ่มตลาดกลางในทุกพื้นที่ และมีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจน ยุติธรรมกับทั้งผู้ซื้อและผู้ขาย จะช่วยให้เกษตรกรรายย่อยสามารถเข้าถึงตลาดกลางได้ง่ายขึ้น

5.3.4 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสามารถนำข้อมูลที่ได้อมาเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป ดังรายละเอียด ดังนี้

1) การวิจัยครั้งต่อไปควรใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณ โดยการเก็บแบบสอบถาม หรือเก็บข้อมูลเชิงสถิติจากบุคลากรในห่วงโซ่อุปทานจำนวนมากขึ้น เพื่อลดความคลาดเคลื่อนของข้อมูลที่เกิดขึ้นจากการทำวิจัยเชิงคุณภาพที่ศึกษาเฉพาะกลุ่มผู้เชี่ยวชาญซึ่งเป็นกลุ่มประชากรที่มีขนาดเล็ก

2) การศึกษาในครั้งนี้ ศึกษาเฉพาะรูปแบบการขนส่งยางพาราทางถนน ผ่านจังหวัดสงขลาเท่านั้น หากมีการศึกษาในอนาคตควรศึกษา การขนส่งในรูปแบบอื่น ๆ ที่ใช้ในการขนส่ง คือทางรางและทางเรือ จะทำให้ทราบถึงความแตกต่างของปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการส่งออกยางพารา

3) ศึกษาแนวโน้มและทิศทาง ของอุตสาหกรรมปลายน้ำ รวมไปถึงความร่วมมือในแต่กลุ่มของห่วงโซ่อุปทาน เพื่อนำข้อมูลมาพัฒนา และสามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลและทักษะในกระบวนการผลิตยางพาราเพื่อการส่งออกอย่างมีประสิทธิภาพ

บรรณานุกรม

- กรมการขนส่งทางบก กระทรวงคมนาคม และศูนย์วิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์. (2556). *คู่มือเตรียมความพร้อมผู้ประกอบการขนส่งไทยสู่อาเซียน*
(ราชอาณาจักรกัมพูชา) โครงการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการขนส่งสินค้าทางถนน
รองรับการเปิดเสรีประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน. กรุงเทพฯ: กรมการขนส่งทางบก
กระทรวงคมนาคม และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- กรมการค้าต่างประเทศ. (2563). *คำนิยามเกี่ยวข้องกับการค้าชายแดนไทย*. สืบค้นจาก
<https://www.dft.go.th/bts/bts-trade>
- กระทรวงพาณิชย์ กรมการค้าต่างประเทศ กองความร่วมมือการค้าและการลงทุน. (2558). *การค้า
ชายแดนและการค้าผ่านแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน ปี 2558*. สืบค้นจาก
https://www.nesdc.go.th/ewt_dl_link.php?nid=6205&filename=esdps
- กระทรวงพาณิชย์ กรมการค้าต่างประเทศ. (2560). *สถิติการค้าชายแดนและการค้าผ่านแดนของ
ประเทศไทย ปี 2558 - 2560 (มกราคม – สิงหาคม)*. สืบค้นจาก [https://www.m-](https://www.m-society.go.th/ewtadmin/ewt/mso_web/article_attach/21308/21247.pdf)
[society.go.th/ewtadmin/ewt/mso_web/article_attach/21308/21247.pdf](https://www.m-society.go.th/ewtadmin/ewt/mso_web/article_attach/21308/21247.pdf)
- กฤษณี พิสิฐสุภกุล. (2557). *เบื้องหลังตลาดและการกำหนดราคายางพารา*. สงขลา: ธนาคารแห่ง
ประเทศไทย สำนักงานภาคใต้.
- กิตติ สุทธิสัมพันธ์. (2561). *เอกสารการวิจัยเรื่องการพัฒนาการค้าชายแดนเพื่อสนับสนุนเขต
เศรษฐกิจพิเศษของประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร สถาบัน
ป้องกันประเทศ.
- กิตติพิศ หวังรัตนภักดี, และเรวัต ธรรมมาภิรมย์. (2558). *ปัจจัยที่มีผลต่อความผันผวนของราคายาง
แผ่นรมควันชั้น 3 ในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย*. ใน *การประชุมทาง
วิชาการของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ครั้งที่ 53: สาขาศึกษาศาสตร์, สาขาเศรษฐศาสตร์
และบริหารธุรกิจ, สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์* (น. 442-451). กรุงเทพฯ:
สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- กิตติศักดิ์ ร่มเกษ. (2556). *การวิเคราะห์ความสามารถในการส่งออกของอุตสาหกรรมยางพาราของ
ไทย* (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- จักรกฤษณ์ ดวงพิศตรา. (2543). *ความหมายของการขนส่งและความสำคัญของการขนส่ง*.
สืบค้นจาก http://digiral_collect.lip.buu.ac.th/

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ฉัตยาพร เสมอใจ. (2557). *การบริหารการตลาด (Marketing management)*. กรุงเทพฯ: บริษัท ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- ชัยวัฒน์ โขมเจริญสุข. (2562). *แนวโน้มธุรกิจ/อุตสาหกรรมปี 2562-2564: อุตสาหกรรมยางพาราแปรรูป*. สืบค้นจาก <https://www.krungsri.com/th/research/home>
- ไชยยศ เรืองสุวรรณ. (2533). *เทคโนโลยีการศึกษา: ทฤษฎีและการวิจัย*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- จิตติมา เกษมสุข. (2560). *การเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขันของผู้ประกอบการค้าชายแดนไทยกับกัมพูชา ด้านอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว* (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, ปทุมธานี.
- เทพรัศม์ สุริฝ้าย, และลำปาง แม่นมาตย์. (2561). บทบาทการค้าชายแดนในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน กรณีศึกษา จังหวัดหนองคาย จังหวัดนครพนม และจังหวัดมุกดาหาร, *วารสารการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยสารคาม*, 8(1), 153-174.
- ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานภาค และสายนโยบายการเงิน. (2558). *สถานการณ์การค้าผ่านด่านศุลกากรชายแดนไทยกับมาเลเซีย ปี พ.ศ. 2558*. สืบค้นจาก <https://www.bot.or.th/>
- นวพร สัจวร, และสุดาพร สาวม่วง. (2557). กลยุทธ์การสร้างรายได้เปรียบทางการแข่งขันในการส่งออกยางพาราไทยสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน, *วารสารสมาคมนักวิจัย*, 19(1), 111-122.
- นัฐพร ต้นติวิบูลชัย. (2553). *การศึกษาศักยภาพในการแข่งขันของอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยางที่ได้จากน้ำยางชั้นของประเทศไทยในตลาดโลก* (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ปทุมธานี.
- นิรัชพร จันท์สุข, และบุษกร ถาวรประสิทธิ์. (2558). พฤติกรรมการเลือกซื้อสินค้าในเขตการค้าชายแดนไทย-มาเลเซีย กรณีศึกษา: ผู้บริโภคชาวมาเลเซีย, *วารสารปริชาตมหาวิทยาลัยทักษิณ*, 27(2) (ตุลาคม-มีนาคม), 126-144.
- นุชนภา เลขาวิจิตร. (2556). *การศึกษาคำคิดเห็นเกี่ยวกับการค้าชายแดนไทย-มาเลเซียของประชาชนในเขตสามจังหวัดชายแดนภาคใต้* (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา, ยะลา.
- บุญชนะ ศรีสกุลพิสุทธ์. (2552). *กลยุทธ์การเพิ่มความสามารถในการส่งออกทุเรียนไปจีนของบริษัท A จำกัด* (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ประพาฬรัตน์ สุขศิษฐ์, และอภิชาติ เอื้ออริยกุล (2561). การศึกษาแนวทางการพัฒนา นโยบาย กฎหมาย กฎระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ เกี่ยวกับการส่งเสริมการค้าชายแดน การลงทุน การท่องเที่ยว และการคมนาคมขนส่ง ภายใต้บริบทประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน : กรณีศึกษา ตำบลช่องเม็ก อำเภอสิรินธร กับเมืองปากเซ แขวงจำปาสัก (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, อุบลราชธานี.
- ไพฑูรย์ วิบูลหตุติกุล. (2555). การค้าระหว่างประเทศ ทฤษฎี นโยบาย และการวิจัยเชิงประจักษ์. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภาณวัตร นุธรรมโชติ. (2552). การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการส่งออกสับประรดกระป๋องของไทยไปยังประเทศรัสเซีย (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- เรวัตร์ ชาตรีวิศิษฐ์ และคณะ. (2553). การจัดการเชิงกลยุทธ์. กรุงเทพฯ: บริษัท อักษรเงินดี จำกัด.
- วาสนา จักรแก้ว. (2557). การค้าชายแดนและผลกระทบต่อชุมชนกรณีศึกษา : ประตุการค้าสี่แยกอินโดจีนจังหวัดพิษณุโลก (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต, กรุงเทพฯ.
- วิวัฒน์ รุ่งเรืองผล. (2555). หลักการตลาด (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: มาร์เก็ตติ้งมูฟ.
- ศศิณ ญูโณเทพประธาน. (2556). ความสามารถในการส่งออกข้าวของไทยไปยังตลาดโลก (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพฯ.
- ศิริประภา สุขสำโรง. (2557). ความสัมพันธ์ของปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกประเทศที่มีต่อการส่งออกยางพาราชนิดยางแผ่นรมควันชั้น 3 ไปประเทศจีน (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, ปทุมธานี.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. (2541). กลยุทธ์การตลาดและการบริหารการตลาด. กรุงเทพฯ: ซีระฟิล์มและไซเท็กซ์.
- ศิริวัฒน์ สุวรรณวงศ์. (2563, 11 มกราคม). โอกาส ‘หาดใหญ่’ 2563 ‘ศิริวัฒน์’ ชี้ตลาดมาเลย์-พินฟูเมือง. *ฐานเศรษฐกิจ*. สืบค้นจาก <https://www.thansettakij.com/content/business/418328>
- ศุภรัช ศรีวิวัฒน์. (2562). การพัฒนามาตรการทางกฎหมายเพื่อคุ้มครองระบบยางพารา. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- สมาคมค้ายางขึ้นไทย.(2563). ข่าวสารยางพารา. สืบค้นจาก <http://www.tla-latex.org/index.php>
- สมาคมยางแห่งประเทศไทย.(2563). สถานการณ์ยาง. สืบค้นจาก <http://www.thainr.com/th>

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สร้งพงศ์ สิทธิชัย. (2558). *เขตเศรษฐกิจพิเศษสะเดา: ผลกระทบต่อเศรษฐกิจภาคใต้*. สืบค้นจาก https://www.bot.or.th/Thai/MonetaryPolicy/Southern/ResearchPaper/Special_Economic_Zone_in_Sadao.pdf
- สิทธิพร ประวัตินรุ่งเรือง, และสมยศ อวเกียรติ. (2558). สถานการณ์และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการส่งออกยางพาราไทยไปยังตลาดสาธารณประชาชนจีน, *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์*, 1(1) (กุมภาพันธ์-พฤษภาคม), 91-99.
- สิริภัทร บุญสุยา. (2553). *การวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาท่าเรือสงขลาเพื่อเพิ่มศักยภาพในการส่งออก* (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย, กรุงเทพฯ.
- สุจินดา เจียมศรีพงษ์. (2560). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการส่งออกของธุรกิจสมุนไพรในจังหวัดพิษณุโลก* (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.
- สุธี อินทรสกุล, บัญชา สมบูรณ์สุข, และปรีวิชญ์ พิทยาภินันท์. (2560). *อุตสาหกรรมยางพาราไทย: สถานภาพและแนวทางการพัฒนาสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน*, *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ อาเซียน แรงงานกับการพัฒนา*, 8 (ธันวาคม), 80-107.
- สุบิน ชะรอยรัมย์. (2560). *สภาพแวดล้อมภายนอกกับความคาดหวังของผู้ประกอบการธุรกิจการค้าชายแดน : กรณีศึกษาอำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา* (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา, ยะลา
- สุพานี สดุษฎีวานิช. (2553). *การบริหารเชิงกลยุทธ์: แนวคิด และทฤษฎี*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุระพรรณ จุลสุวรรณ. (2558). *แนวทางการพัฒนาด้านชายแดนสะเดา* (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา, สงขลา.
- สุวัฒน์ ศิรินิรันดร์ และคณะ. (2550). *การสร้างรายได้เปรียบทางธุรกิจ*. กรุงเทพฯ: บี.คิว.ไอ.คอนซัลแตนท์.
- เสรี วงษ์มณฑา. (2540). *ครบเครื่องเรื่องการค้าเสรีการค้า*. กรุงเทพฯ: บริษัท วิสิทธิ์พัฒนา จำกัด.
- หนึ่งฤทัย เทียนกระจ่าง. (2558). *ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ การส่งออกเครื่องประดับแท้ของไทยไปยังสหรัฐอเมริกา* (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ปทุมธานี.
- อังคณา ธรรมสังการ, และสายฝน ไชยศรี. (2558). *พฤติกรรมการค้าชายแดนไทย-มาเลเซียในจังหวัดสงขลา* (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา, สงขลา.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- เอกชัย บุญยาภิธาน. (2553). *คู่มือวิเคราะห์ SWOT อย่างมืออาชีพ*. กรุงเทพฯ : ปัญญาชน.
- Good Freight and Transports Co., Ltd. (2017). *การค้าผ่านแดน Cross Border*. Retrieved from <http://www.goodfreight-th.com/16463738/การค้าผ่านแดน-cross-border>
- Google Sites. (2021). *การค้าชายแดนระหว่างประเทศไทยและมาเลเซีย*. Retrieved from <https://sites.google.com/site/prathesmaleseiycom/kar-kha>
- Ho, J. K. (2014). Formulation of a Systemic PEST Analysis for Strategic Analysis. *European Academic Research*, 11(5), 6478-6492.
- Lambert, D., Stock, J., & Ellran, L. (1998). *Supply chain and logistics Management*. Boston: McGraw Hill.
- Leonidou, L. C., Katsikeas, C. S., & Samieec, S. (2002). Marketing strategy determinants of export performance: A mete-analysis. *Journal of Business research*, 55(1), 51-67.
- Likert, R. A. (1961). *New Patterns of Management*. New York: McGraw-Hill Book Company Inc.
- Macmillan, T.T. (1971). The delphi technique. In *The annual meeting of the California Junior Colleges Associations Committee on Research and Development* (pp. 3-5). Monterey: California.
- Miller, F. P., Vandome, A. F., & McBrewster, J. (2011). *PEST analysis*. N.P.: VDM.
- Porter, M.E. (1985). *Competitive advantage: Creating and sustaining superior performance*. New York: The Free Press.
- Porter, M.E. (1990). *The Competitive advantage of Nation*. New York: The Free Press.
- Porter, M.E. (1998a). The Adam smith address: Location, cluster, and the new microeconomics of competition. *Business Economics*, 3(1), 1-17.
- Porter, M.E. (1998b). *The Competitive advantage of Nation*. New York: MacMillan
- Porter, M.E. & Ketels, C.H.M. (2003). *UK Competitiveness: Moving to the stage*. UK: DTI Economics paper.
- Rothaermel, F. T. (2017). *Strategic management*. New York, NY: McGraw-Hill Education.
- Sammut-Bonnici, T., & Galea, D. (2015). *Encyclopedia of management* (3rd ed.). Chichester: Wiley.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

คำถามสำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึก

แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเพื่อการวิจัยด้วยเทคนิคเดลฟาย
เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการส่งออกยางพาราทางถนน
ผ่านชายแดนจังหวัดสงขลา

รอบที่ 1

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์และองค์กร

ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์

- 1) ชื่อ - นามสกุล
- ตำแหน่ง
- ฝ่าย.....แผนก.....
- ระยะเวลาในการทำงาน.....
- เบอร์โทร.....E-mail.....
- 2) จำนวนครั้งที่สัมภาษณ์.....ครั้งที่.....วันที่สัมภาษณ์.....
- เวลา.....สถานที่สัมภาษณ์.....

ข้อมูลเกี่ยวกับองค์กรผู้ให้สัมภาษณ์

- 3) ชื่อองค์กร.....
- รูปแบบการดำเนินงานของกิจการ.....
-

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการส่งออกยางพารา

ตอนที่ 2.1 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสถานการณ์การส่งออกยางพาราในปัจจุบัน

- 1) สถานการณ์ยางพาราของประเทศไทยเป็นอย่างไร
- 2) ปัจจุบันปริมาณการส่งออกยางพาราของไทยไปยังมาเลเซียเป็นอย่างไร มีปัญหาหรืออุปสรรคในเรื่องใดมากที่สุด
- 3) นโยบายภาครัฐ และมาตรการทางการค้าในปัจจุบัน มีส่วนช่วยเหลือ หรือสร้างอุปสรรคในการส่งออกยางพาราผ่านชายแดนจังหวัดสงขลา อย่างไร
- 4) จากภาวะเศรษฐกิจโลกที่มีการชะลอตัว ส่งผลกระทบต่อ การส่งออกยางพาราหรือไม่ และภาครัฐมีนโยบายหรือกลยุทธ์อย่างไร ในการกระตุ้นการส่งออกของประเทศไทย
- 5) ปัจจุบัน ภาครัฐมีการส่งเสริมความร่วมมือทางการค้าระหว่าง ไทย-มาเลเซีย เพื่อการส่งออกยางพาราอย่างไร
- 6) ผู้ประกอบการได้รับผลกระทบอย่างไร จากเทคโนโลยี และสินค้าต่าง ๆ ที่สามารถทดแทนยางพาราได้ในปัจจุบัน

ตอนที่ 2.2 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับปัจจัยที่สนับสนุนในการส่งออก และปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการส่งออกยางพาราทางถนน

- 1) ปัจจัยในด้านใดที่เป็นประโยชน์ต่อประสิทธิภาพในการส่งออกยางพาราทางถนนผ่านชายแดน จังหวัดสงขลา
- 2) ปัจจัยในด้านใดที่เป็นอุปสรรคต่อประสิทธิภาพในการส่งออกยางพาราทางถนนผ่านชายแดน จังหวัดสงขลา
- 3) ระบบการขนส่งและโครงสร้างพื้นฐานทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศในปัจจุบัน รองรับ การส่งออกยางพาราทางถนน ผ่านจังหวัดสงขลาได้มากน้อย อย่างไร และสามารถเชื่อมโยงกับการขนส่งรูปแบบอื่น ๆ ได้หรือไม่
- 4) ผู้ให้บริการทางด้านโลจิสติกส์สามารถรองรับความต้องการในการส่งออกยางพาราทางถนนได้หรือไม่ (อาทิ พาหนะในการขนส่งเพียงพอหรือไม่, การขนส่งแบบ LCL,FCL)
- 5) กระบวนการขนส่งจากผู้ส่งออกจนถึงผู้นำเข้า มีประสิทธิภาพในด้านความปลอดภัย ความตรงเวลา หรือไม่ อย่างไร (มีประสิทธิภาพในการนำส่งลูกค้า ความแออัดภายในด่าน การเปลี่ยนหัวลาก ขั้นตอนในการดำเนินการผ่านแดน)

- 6) มีการนำเทคโนโลยีใดบ้าง มาช่วยลดความเสียหายและความล่าช้าจากกระบวนการขนส่ง และสร้างประสิทธิภาพในขนส่ง อาทิ ระบบการติดตามการขนส่งทางพารา เป็นต้น
- 7) การรับข้อมูลเพื่อสื่อสารระหว่างผู้ประกอบการ องค์กรภาครัฐและเอกชนมี ประสิทธิภาพในการสื่อสารมากน้อยเพียงใด
- 8) ปัญหาความไม่สงบบริเวณชายแดนภาคใต้ส่งผลต่อการส่งออกทางพาราหรือไม่ อย่างไร

ตอนที่ 2.3 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาการส่งออกทางพารา

- 1) การส่งเสริมอุตสาหกรรมทางพารา เพื่อการส่งออก ควรจะต้องพัฒนาในด้านใด
- 2) จากปัจจัยที่ส่งผลต่อการส่งออก ท่านคิดว่าควรมีการสนับสนุนหรือแก้ไขอย่างไร เพื่อพัฒนาการส่งออกทางพาราให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
- 3) ในด้านความร่วมมือระหว่างรัฐและเอกชน ท่านคิดว่าควรมีการพัฒนาศักยภาพในด้านใดมากที่สุด และควรพัฒนาอย่างไร
- 4) ท่านมีข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติมเกี่ยวกับกลยุทธ์หรือการเพิ่มประสิทธิภาพในการส่งออกทางพาราผ่านชายแดนจังหวัดสงขลาอย่างไร

**แบบสำรวจความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับ
ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการส่งออกยางพาราทางถนน
ผ่านชายแดน จังหวัดสงขลา รอบที่ 2**

คำชี้แจง แบบสอบถามชุดนี้เป็นเครื่องมือการวิจัยเพื่อศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการส่งออกยางพาราทางถนนผ่านชายแดน จังหวัดสงขลา การศึกษาครั้งนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรังสิต โดยแบบสอบถามจะแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการส่งออกยางพาราทางถนนผ่านชายแดน จังหวัดสงขลา

ส่วนที่ 2 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่านที่กรุณาเสียสละเวลาในการตอบคำถามในแบบสอบถามนี้จนครบทุกข้อ ผู้วิจัยขอรับรองว่าข้อมูลและความเห็นของท่านจะถูกเก็บเป็นความลับอย่างเคร่งครัด และผลวิจัยที่ได้จากการศึกษาจะถูกนำมาใช้ประโยชน์เชิงวิชาการเท่านั้น

ผู้วิจัย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการส่งออกยางพาราทางถนนผ่านชายแดน จังหวัดสงขลา

คำอธิบาย: โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นมากที่สุด

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการส่งออกยางพาราผ่านด่านชายแดน จังหวัด สงขลา	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
ปัจจัยด้านการผลิต					
1) ต้นทุนการผลิตและการแปรรูปยางพารา					
2) ปริมาณแรงงานและปริมาณการผลิต					
3) คุณภาพยางพารา					
ปัจจัยด้านสถานะอุปสงค์					
1) การชะลอตัวของอุตสาหกรรมปลายน้ำ					
2) ศักยภาพในการเติบโตของอุตสาหกรรมยางพารา					
3) ความต้องการของโรงงานแปรรูป/ตลาดต่างประเทศ					
4) การพยากรณ์แนวโน้มความต้องการยางพาราในอนาคต					
ปัจจัยด้านกลยุทธ์ โครงสร้างองค์กรและการแข่งขัน					
1) นโยบายในการส่งเสริมและพัฒนาการปลูก/การส่งออกยางพารา					
2) การพัฒนาความรู้ให้กับเกษตรกรและผู้ประกอบการส่งออก					
3) มาตรฐานคุณภาพยางพาราในการส่งออก					
4) การแข่งขันทางด้านราคายางพาราในตลาดต่างประเทศ					
5) การจัดการการซื้อขายยางพาราภายในประเทศของภาครัฐ					
ปัจจัยด้านการเมือง					
1) เสถียรภาพทางการเมืองในประเทศ					
2) นโยบายและมาตรการจำกัดการส่งออกยางพาราข้ามแดน					
3) ข้อตกลงเพื่อการลงทุนระหว่างประเทศ					
ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ					
1) ความผันผวนของราคายางพารา					

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการส่งออกยางพาราผ่านด่านชายแดน จังหวัด สงขลา	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
2) สภาวะเศรษฐกิจโลก					
3) โอกาสการส่งออกยางพาราไปยังประเทศมาเลเซีย					
4) ความเชื่อมั่นในการลงทุน					
5) อัตราค่าแรงของแรงงานภายในอุตสาหกรรมยางพารา					
ปัจจัยด้านสังคม					
1) ปัญหาความไม่สงบบริเวณชายแดนใต้					
2) ความร่วมมือระหว่างภาคประชาชน ภาคเอกชนและภาครัฐ					
3) ความชำนาญและความเชี่ยวชาญของแรงงานในการผลิตยางพารา					
4) ความชำนาญและความเชี่ยวชาญของแรงงานในการแปรรูปยางพาราขั้นต้น					
ปัจจัยด้านเทคโนโลยี					
1) ต้นทุนค่าอุปกรณ์และเทคโนโลยีในการแปรรูปขั้นต้น					
2) ความทันสมัยของเครื่องมือและเทคโนโลยีที่ใช้ในการผลิตและแปรรูป					
3) มาตรฐานของอุปกรณ์และเทคโนโลยีที่ใช้ในการผลิตและแปรรูป					
4) ระบบการเชื่อมโยงและการกระจายข้อมูลข่าวสารระหว่างภาคประชาชน ภาคธุรกิจ และภาครัฐ					
5) การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการกระจายข้อมูลข่าวสาร					
6) ความหลากหลายของช่องทางในการติดตามข่าวสารการค้าจากรัฐและเอกชน					
7) การประชาสัมพันธ์ข่าวสารในการส่งเสริมธุรกิจของภาครัฐ					
ปัจจัยด้านระบบขนส่ง					

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการส่งออกยางพาราผ่านด่านชายแดน จังหวัด สงขลา	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
<u>ด้านยานพาหนะ</u>					
1) ปริมาณยานพาหนะที่ใช้สำหรับการส่งออก					
2) การรักษาสภาพของยางพาราในขณะที่ทำการขนส่ง					
3) ความหลากหลายของยานพาหนะ					
4) มาตรฐานของยานพาหนะตามหลักการขนส่งทางบก					
5) มาตรฐานของอุปกรณ์และเครื่องมือในการขนส่ง					
6) ความสะดวกในการขนถ่ายสินค้า					
7) ความรวดเร็วในการขนถ่ายสินค้า					
<u>ด้านกรให้บริการ</u>					
8) อัตราค่าบริการขนส่งยางพารา					
9) คุณภาพและมาตรฐานของผู้ให้บริการทางด้านโลจิสติกส์					
10) การขนส่งถูกต้อง ถึงที่หมายตามระยะเวลาที่กำหนด					
11) กระบวนการในการติดต่อเจ้าหน้าที่เมื่อเกิดปัญหาหรือข้อผิดพลาด					
12) ความปลอดภัยในกระบวนการขนส่ง					
13) กระบวนการและขั้นตอนในการส่งออก					
<u>ด้านสถานที่</u>					
14) ความสะดวกในการปฏิบัติงานขนถ่ายสินค้า ณ ด่านการค้า					
15) การเชื่อมโยงการขนส่งรูปแบบอื่น					
16) เส้นทางทางเข้า-ออก บริเวณด่านชายแดน					
17) ระบบการจราจรภายในด่านการค้า					
18) ศูนย์กลางในการซื้อ-ขายยางพารา					

ส่วนที่ 2 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

.....

มหาวิทยาลัยรังสิต
เมืองเอก ก.พ.ลือBU
จ.ปทุมธานี 12000

Rangsit University
Muang-Ake, Pathumthani Rd.
Pathumthani 12000, Thailand

T. (66) 2997 2200-30
F. (66) 2791 5757
E. info@rsu.ac.th

คณะบริหารธุรกิจ

มหาวิทยาลัยรังสิต

24 พฤษภาคม 2564

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเข้านัดเพื่อสัมภาษณ์เชิงลึก

เรียน ผู้อำนวยการ การยางแห่งประเทศไทย สาขาสะเดา

เนื่องด้วย นางสาวปิยกร พรพิริวิชญ์ นักศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรังสิต รหัสนักศึกษา 6106635 ได้อยู่ระหว่างการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการส่งออกยางพาราทางถนน กรณีศึกษา ตำบลชายแดน จังหวัดสงขลา” มีความจำเป็นต้องทำการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญในประเด็นดังกล่าว

ในการนี้ ทางหลักสูตร บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการเข้านัดสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลที่เป็นความคิดเห็นของท่านในเชิงวิชาการ (ตามเอกสารแนบ) เพื่อนำไปวิเคราะห์และพัฒนาเป็นตัวแบบในการสร้างแบบสอบถามต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดขอความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.นพภูถ สุวรรณทรัพย์)

รองคณบดีฝ่ายวิจัย และวิเทศสัมพันธ์

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรังสิต

มหาวิทยาลัยรังสิต Bangkok University T. (66) 2997 2200-30
เมืองเอก กรุงเทพมหานคร Muang-Aek, Pathumthani Rd. F. (66) 2791 5757
จ.ปทุมธานี 12000 Pathumthani 12000, Thailand E. info@rsu.ac.th

คณะบริหารธุรกิจ

มหาวิทยาลัยรังสิต

24 พฤษภาคม 2564

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเข้านัดเพื่อสัมภาษณ์เชิงลึก

เรียน สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

เนื่องด้วย นางสาวปิยกร พรพิริวัญญ์ นักศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรังสิต รหัสนักศึกษา 6106635 ได้ขอระหว่างการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการส่งออกอาหารทางถนน กรณีศึกษา ค่ายชายแดน จังหวัดสงขลา" มีความจำเป็นต้องทำการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญในประเด็นดังกล่าว

ในการนี้ ทางหลักสูตร บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการเข้านัดสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลที่เป็นความคิดเห็นของท่านในเชิงวิชาการ (ตามเอกสารแนบ) เพื่อนำไปวิเคราะห์และพัฒนาเป็นต้นแบบในการสร้างแบบสอบถามต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดขอความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.นพพล สุวรรณทรัพย์)

รองคณบดีฝ่ายวิจัย และวิเทศสัมพันธ์

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรังสิต

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University T. (66) 2997 2200-30
 เมืองเอก ก. พหลโยธิน Muang-Ake, Pathumthani Rd. F. (66) 2701 5757
 จ.ปทุมธานี 12000 Pathumthani 12000, Thailand E. info@rsu.ac.th

คณะบริหารธุรกิจ

มหาวิทยาลัยรังสิต

24 พฤษภาคม 2564

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเข้านัดเพื่อสัมภาษณ์เชิงลึก

เรียน ผู้จัดการสมาคมชาวพาราไทย

เนื่องด้วย นางสาวปิยกร พรพิริวิทย์ นักศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรังสิต รหัสนักศึกษา 6106635 ได้ขอระหว่างการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการส่งออกอาหารทางออนไลน์ที่ศึกษา ด้านชายแดน จังหวัดสงขลา” มีความจำเป็นต้องทำการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญในประเด็นดังกล่าว

ในการนี้ ทางหลักสูตร บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการเข้านัดสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลที่เป็นความคิดเห็นของท่านในเชิงวิชาการ (ตามเอกสารแนบ) เพื่อนำไปวิเคราะห์และพัฒนาเป็นต้นแบบในการสร้างแบบสอบถามต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดขอความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.นพปฎล สุวรรณทรัพย์)

รองคณบดีฝ่ายวิจัย และวิเทศสัมพันธ์

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรังสิต

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	ปิยากร พรพีรวิชญ์
วัน เดือน ปีเกิด	11 มกราคม 2539
สถานที่เกิด	จังหวัดสุราษฎร์ธานี ประเทศไทย
ประวัติการศึกษา	มหาวิทยาลัยรังสิต ปริญญาบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาการจัดการ โลจิสติกส์, 2561 มหาวิทยาลัยรังสิต ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, 2564 Knightsbridge Phaholyothin Interchange ถนน พหลโยธิน แขวงอนุสาวรีย์ เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร
ที่อยู่ปัจจุบัน	

